

ජ්‍යෙෂ්ඨ කලා

Non Commercial Distribution. Free For Republishing.

www.thiryak.org

පටුන

- 1 මහාතාග යුවරජ
- 2 කාවන්තිස්ස රජු හා විහාරමහා දේවිය
- 3 ගැමුණු කුමරු පිළිසිද ගැනීම
- 4 අධාල උපත
- 5 දිග මහා යෝධයෝ
- 6 නන්දිමිතු යෝධයා
- 7 සුරනිරමල යෝධයා
- 8 මහාසොණ යෝධයා
- 9 ගොයයිමලර යෝධයා
- 10 ලේරපුන්තාහය යෝධයා
- 11 මහා හරණ යෝධයා
- 12 වෙළුසුමන යෝධයා
- 13 බණ්ඩුජදේව යෝධයා
- 14 උන්මාද මූස්සදේව යෝධයා
- 15 ලේඛ වසන යෝධය
- 16 යෝධයන්ගේ පින්කම්
- 17 කාවන්තිස්ස රජුගේ මරණය
- 18 දෙබුයන්ගේ යුද්ධය
- 19 දුවගුමුණු රජු පලා යුම
- 20 නැවත සටන් කිරීම
- 21 තිස්ස කුමරු විහාරයට ගොස් වැදීම
- 22 මහා සංසයා දෙබුයන් සමගි කරවීම
- 23 දෙමෙන් හා සටනට සැරසීම
- 24 මියුහුණු දාගැබ කරාව

- 25 මදමල කළුවුරුවලට පහර දීම
- 26 සත්‍යක්‍රියාව
- 27 විෂිතපුර සටන
- 28 කමොලැතු යෙදාර බිඳීම
- 29 අනුරාධපුරයේ හි සටනට නික්මීම
- 30 දිස්පත්තු යෝධයා
- 31 එලාර රජ ගේ මරණය
- 32 දුටුගැමුණු රජ ලක එක්සත් කිරීම
- 33 හල්ලුක යෝධයා
- 34 ලේරපුත්තාහය යෝධයා මහණ වීම
- 35 රජ ගේ දෙමුම්නසී
- 36 මිරිසවැටි විභාරය කරවීම
- 37 විභාර පූජාව
- 38 ලෝවාමහාපායේ සැලැස්ම
- 39 ලෝවාමහාපාය කරවීම
- 40 ලෝවාමහාපාය සංසියා වහන්සේට පිළිගැන්වීම
- 41 මහ සැයට උඩ ලැබුණු අයුරු
- 42 රන් පහල වීම
- 43 තම පහල වීම
- 44 මැණික් පහල වීම
- 45 රිදි පහල වීම
- 46 මුතු හා පබල
- 47 මැණික් සතරක්
- 48 කර්මාන්ත පටන් ගැනීම
- 49 නුවර බෙර ලැවීම හා සැරසීම

- 50 රුණ දගබ බදින තුනට පෙරහරින් යුම
- 51 යස්වූ මහා සංස්යා වහන්සේ
- 52 දා ගැබෙන් ප්‍රමාණය ගත් සුටි
- 53 මහල් උඩ පිහිටුවීම
- 54 සත් ද්‍රව්‍යක් මහ දන් දීම
- 55 උල්වඩුවන් රස් කරවීම
- 56 දාගැබ කරමාන්තයට සහභාගිවීමට ගිය තෙර නමක්
- 57 තවත් තෙර නමක්
- 58 දාගැබ කරමාන්තයෙන් බැඳි කොටස පොලොවෙ හි ගිලිම
- 59 උතුරුකරු දිවයිනෙන් ගල් ගෙන්වීම
- 60 ධානුගර්හ වර්ණනාව
- 61 භාතිය රුණ ගේ වෙළතාය ප්‍රජාව
- 62 ධානුගෙන ඊට සෞඛ්‍යත්තර හෙරණපාණන්ට පැවරීම
- 63 ගැමුණු රජ ධාතු නිධාන ස්ථානයට යුම
- 64 සෞඛ්‍යත්තර හෙරණපාණන් නා ලොවට වැඩිම වීම
- 65 දාකරඩුව සුභවීම
- 66 නාලොව සත් රුවන් දාගැබ හා දාගෙය
- 67 හෙරණපාණන් සංද්ධී බලයෙන් දාකරඩුව ගැනී
- 68 නාගයන් හඩාවැලුමීම
- 69 දෙවියන් ගේ පුද සත්කාර
- 70 රුණ ධාතුන් වහන්සේ වැඩිමලීම
- 71 ලංකා රාජ්‍යයෙන් ධාතුන් වහන්සේ පිදිම
- 72 ධාතු නිධානය හා ප්‍රාතිභාරයය
- 73 ධාතු ප්‍රජා
- 74 ධාතු ගරහය වැසීම

75 ගැමුණු රජ ගේ වියාධිය හා කමරු ගේ පැමිණීම

76 ලේරපුන්තාහය තිමියන් රජට බණ කිම

77 පින් පොත කියුවම

78 මරණාසන්න මොහොතේ හි සිත පැහැදුව දාන දෙක

79 රජගේ ආයාචනය හා අනුගාසනය

80 ස්වර්ග ප්‍රාප්තිය

ඉක්බිති දෙවෙනිපැනිස්ස රජ්පුරුවන් බොහෝ පින්කම කොට සතලීස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කොට මළ කළ උන් ගේ මලණුවෝ උත්තිය නම් රජ්පුරුවෝ රජ පැමිණ දස අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළේය. උන්ට ඉක්බිතිව උන්ගේ මලණුවෝ මහාසිව රජ්පුරුවෝ දස අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළේය. උන්ගේ මලණුවෝ සූරතිස්ස රජ්පුරුවෝ දස අවුරුද්දක් ම රාජ්‍යය කළේය. සූරතිස්ස නම් රජ්පුරුවන්ට ඉක්බිති අස් තැවියකුගේ පුත් වූ දෙමළ දෙන්නෙක් සූරතිස්ස රජ්පුරුවන් මරාපියා දෙවිස් හවුරුද්දක් දැහැමින් රාජ්‍යය කළේය. පසුව උන් දෙන්නා අල්වා ගෙන මරාපියා මුවකිව නම් රජුගේ පුත් අසෙල නම් රජේක් දස හවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළේය. පසු ව සොලිරට එලාල නම් රජේක් අසෙල නම් රජ මරාපියා සූසාලිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළේය. එලාල රජ හා සටන් කොට දුටුගැමුණු නම් රජ එලාල රජ මරාපියා රජ විය. ඒ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන්ගේ පුරුව පිළිවෙළ කළාව සි.

මහානාග යුවරජ

දෙවෙනිපැනිස්ස රජ්පුරුවන් ගේ දෙවෙනි මල් මහානාග නම් යුව රජ්පුරු කෙනෙක් ඇත. ඉක්බිති රජ්පුරුවන් ගේ අග මෙහෙසුන් බිසවු තමන් ගේ පුත්තුවන්ට රාජ්‍යය දෙනු කැමති ව සරස්නා වැව බදවත සූලගෙයි යුවරජ්පුරුවන්ට අඩිය හි සිරිනි ලාලා තෙසු අඩ හා සැලියේ ලා සිරිනි ලු අඩිය මතුපිට තබා යවුය. බිසවුන් ගේ පුතාත් කුඩා පියාණන් හා සමග වැව බදිනා තෙනට ගියේය. එ වේලෙ හි අඩ ගෙන ගිය බදුන අස් කඩින්නා හා ම කුමාරයා මතුපිට විෂ මිගු කොට තුවු අඩ ගෙඩිය අතට ඇරගෙන කා එවිට ම මලේය. යුවරජ්පුරුවෝ ඒ කාරණය දැක බැණන් කෙරෙහි ආසා සිදි කරන රාජ්‍යය ලොහයන් හැර දෙවින් කෙරෙහි භයින් බැණන්ට නො කියා එතැනි සිට තමන් ගේ බිසවුන් හා සේනාවන් හැරගෙන රුණට පලා අවුය. එ සේ එන රජ්පුරුවන්ගේ බිසවු අතර මහ යටාල නම් විහාර යෙහිදි පුත්තු කෙනකුත් වදාපි හ. ඒ වැදු පුත්තුවන්ට තමන් ගේ බැණන් ගේ තම ම තුවු හ. පසු ව බිසවුන් නාමි කළ ඉන් නික්ම මාගම වසන රජ රුණ ම රාජ්‍යය කළේය.

උන්ගේ අයාමෙහි උන්ගේ පුත් වූ යටාලනිස්ස කුමාරයෝ මාගම ම රාජ්‍යය කළේය. උන්ට ඉක්බිති ව උන් ගේ පුත්තුවෝ ගොයාහය නම් රජ්පුරුවෝ එ ම මාගම රාජ්‍යය කළේය.

කාවන්තිස්ස රජ හා විහාරමහාදේවිය

ගොයාහය රජ්පුරුවන් ගේ පුත්තුවෝ කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ එ ම මාගම ම රාජ්‍යය කළේය. ඒ කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන් ගේ වනාහි විහාර මහාදේවි තම බිසෝ කෙනෙක් ඇත. උන් කෙ සේ වූ කෙනෙක් ද යන්, කැලණිතිස්ස නම් රජ්පුරු කෙනෙක් ඇත. උන්ගේ උත්තිය නම් මලණු කෙනෙක් ඇත. ඒ මලණුවෝ කැලණිතිස්ස රජ්පුරුවන් ගේ අගමෙහෙසුන් බිසවුන් හා සංවාසයක් ඇති ව වසන්නොයේය. ඒ සැලු ව ගිය තැන දී බැණන් කෙරෙහි භයින් පලා ගොස් තමන්ට පාසු තෙනක වසන්නොයේ බිසවුන් කෙරෙ කළ සොකයෙන් බිසවුන්ට සොරා පත්හස්නක් යවුය. ඒ කෙ සේ ද යන්, එක් පුරුෂයක කැදවා උං සිවුරු පෙළරාවා පත උං අතට දී කැලණියට යවුහ. ඒ සොරාත් පත හැරගෙන ගිය තැනැත්තොයේ, රජ්පුරුවන් ගේ රජ ගෙට අවුන් වන. ඒ රජගෙයි නිරන්තරයෙන් රහත් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ වළදන්නට වඩා සේක. එ සේ වඩා තෙරුන් වහන්සේට නො හහවා ඒ පත ගෙන ගිය සොරා ඔබ හා කැටිව ඇතුළු

රජගෙට වැද කෙළවර භස්නේ හිද වැළදු අන්තයෙහි රජ්පුරුවන් තෙරුන් වහන්සේ ට පසුගමන් කරන්නට නික්මුණු කළ තෙමේ පසු වූයේ පසු ව ලා එන බිසවුන්ට පෙනෙන සැටියේ පත බිම හෙලා ලි ය. තෙරුන් වහන්සේට ආදර සිතින් අත දී ලා ඉදිරියෙ හි යන රජ්පුරුවේ පත බිම බුණු හඩ අසා පිටිපස්ස බැලු හ. රජ පත දැක, නුවණ නැති කම් කළ ඒ කැලණිතිස්ස රජ, "මේ පත අකුරු අනික් කෙනකුන් අත අකුරු නො වෙයි. මේ තෙරුන් වහන්සේ අත අකුරු ය" සි කියවා කොපයෙන් තමාගේ මලුගේ අත අකුරු දැන ගත නුඩුණුයේ පත ගෙන ගිය සෞරා මරා මූද්‍යියට දමාපියා, "තෙරුන් වහන්සේ ගනුව" සි කියා තෙල්කටාරයේ ලා තෙල් කකියවන්නේ තෙල් බුණු කොට ගත නුඩුණුයේ ය. තෙරුන් වහන්සේ තෙල් කටාරයේ වැඩ හිද තෙල් බුණු නොවන්නට කාරණ කිමදෝ හෝයි දිවසින් බලන සෙක්, යටහිය ජාතියේ හි ගොපලු ව තමන් වහන්සේ උපන් තෙන දී කකියන බුණු කිරී සැලක මැස්සකු හෙලා මැරු ලෙස දැක, "රජ ගේ වරද නැත. යටහිය ජාතියේ හි මා කළ කර්මය" සි දැන වැඩිහුන් පසු තෙලෙ හි ම කකියා පිරිනිවන් පැ වදාල සේක. එ වෙලෙ හි දේවතාවේ තෙරුන් වහන්සේ කෙරෙහි කළ ගොකයෙන් කිසි, "මේ රජුන් මේ රජුගේ රතන් ගලා මරම හ" සි මිද උත්පාතික කොට ඔහුගේ තුවර ගලන්නට පටන් ගත් හ. එ වෙලෙ හි කැලණිතිස්ස රජ තමාගේ රාජ වංශයේ හි උපන් විශේෂ රු ඇති තමා ගේ දියණිය දිව්‍යාංගනාවක සේ සරඟ සැලෙක හිඳවා බිසවුන් නියාවට සැල අකුරු ලියවා මූද්‍යියට සැල හැරපි ය. එ ලෙස බිසවුන් නැති සැල කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන් ගේ කෙටුලේ දැක ගොසින් කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට කි හ. රජ්පුරුවේ එ බස් අසා සතුවු ව අවුන් බිසවුන් දැක බිසවුන් නියාවට සැල අකුරු කියවා බිසවුන් හැරගෙන මහ පෙරහරින් මාගමට ගොස් සුවද පැන් සොලෙස් කළයකින් ඉස් සේදා නාවා රන් සඳ භද්‍යවා සරවාහරණයෙන් සරඟ රුවන් රසක් පිට සිවුවා රුවන් සකින් අහිමෙක ජලය දී නැති තොට විභාර කරවූ හොසින් විභාර මහාදේවී ය සි යන නමින් ප්‍රසිද්ධ කොට අඟ මෙහෙසුන් තැන තුළු හ. එ විභාරමහාදේවී කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට ඉතා ප්‍රියයෝ ය. මන වඩති. එ දෙදෙනා සුවසේ වසන කළ එක් ද්‍රවසක් විභාරමහාදේවී රජගෙයි දී බොහෝ සංසයා වහන්සේට මහ ද්‍රන් දී වැළදාවා වැළදු අන්තයේ හි සුවද මල් තෙල් බෙහෙත් බඩු මේ ආදිය ගෙන්වාගෙන මහ පෙරහරින් විභාරයට ගොස් ගෙන්වා ගෙන ගිය බෙහෙත් සත් ආදිය මහා සංසයා වහන්සේ ට ද්‍රන් දී ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද, "දුන් දනේ හි අනුසස් අසනු කැමැත්තෙමි" සි ආරාධනා කොට එකත්පස් ව සහජිරිවරින් බණ අසන්නට උන් හ. එ වෙලෙ හි එ සේ බුන් විභාරමහාදේවීන්ට ධර්මදේශනා කරන තෙරුන් වහන්සේ මේ සේ වදාල සේක, කෙ සේ ද යත් "යටහිය ජාතියේ හි තොප කළ සුවරිත පින්කමින් මෙවෙනි සම්පත් ලදුව. දැනුන් අප්‍රමාද ව පින් කළා නම් මතු මෙයට වඩා සම්පත් ලැබ නිවන් දක්නාවා දැ" සි වදාල සේක. එ බස් ඇසු විභාරමහාදේවී තෙරුන් වහන්සේට මේ සේ කීවාභු ය, "ස්වාමිනි, මා වද වූව්, දරු කෙනෙක් මට නැත. සම්පත්තින් කාරිය කිමිදා, සි කිවු ය. එ බස් ඇසු සරවඳ පුතු වූ ප්‍රතිපත්තියට දිවි පුදන්නා වූ අ්‍රේවායී පුද්ගල වූ තෙරුන් වහන්සේ, "මේ දේවීන්ට පුතු ලාභයකට හේතුවෙක් ඇද්දේ හෝ" සි දිවසින් බලා වදාරන සේක්, දරු කෙනකුන් ලබන නියාව දිවසින් දැක බිසවුන්ට මෙසේ වදාරන සේක්, "මහ පිනැති දේවීනි, තෙල ගෙය වසන ගිලන් වූ මියන්නට ආසන්නව සිටි සාමණෝරයන් හා කථාකරව" සි වදාල සේක.

ගැමුණු කුමරු පිළිසිද ගැනීම

එ බස් ඇසු බිසවු ලැගුම් ගෙට ගොස් එ ලැගුම් ගෙය වැද භාන් සාමණෝරයන් වහන්සේ සම්පයට එළඹ වැද" දොහොත් මුදුනෙහි තබා ගෙන මෙසේ දැන්වූ ය. "ස්වාමිනි, මාගේ සම්පත් ඉතා මහත. මේ අන්බැවින් වූත ව මට දරු වූව මැනවු" සි ආරාධනා කළේ ය. එ බස් ඇසු සාමණෝරයන් වහන්සේ, "මිනිසත් බව ඉතා ප්‍රතිකුල ය" සි සිතා නො ඉවසා වදාල සේක. නුවණුත්තා වූ එ විභාරදේවී එ බව දැන බොහෝ සුවද මල් ගෙන්වා ගෙන සාමණෝරයන් අත පහරවා මල් පුදා නැවතන් දරු වන්ට ආරාධනා

කලේය් ය. සාමණරයන් වහන්සේ නො ඉවසන් ම සාමණරයන් වහන්සේගේ ඉහි දත් ඒ විභාරදේවී එවිට ම අරං උක්සකුරු හෙළ ගිතෙල් මේ ආදි බොහෝ බොහෝ බඩු ද නැවත බොහෝ සිවුරු සහිපිළි ද ගෙන්වා ගෙන සාමණරයන් වහන්සේ අත පහරවා, "ස්වාමිනි, තුම වහන්සේ නමට දත් දෙමි" සි කියා මහා සංස්යා වහන්සේට පිළිගන්වා නැවතන් දරු වන්ට ආරාධනා කළේය. එ වේලෙ හි සාමණරයන් වහන්සේ, "දුක්පත් ව උපනොත් පින් කොට ගන්ට බැරිය. මේ බිසවුන් බඩි පිළිසිද" රජ ව ඉපද ගත්තොත් බොහෝ පින් කොටගත හැක්කැ" සි කියා, එ විට, "මම දරු වෙමි" සි බිසවුන් මූහුණ මෙමත්තියෙන් බලා ඉවසා වදාල සේක.

එ විට සතුවූ සින් ඇති බිසවු වැද සමුගෙන යානාවට නැති නික්මුණු ක්ෂණය හි ම සාමණරයන් වහන්සේ ද නිරුද්ධ ව බිසවුන් මාලිගාවට නො යන තෙක් ම බඩි විදුර පුරාපි කලක් මෙන් බිසවුන් බඩි පිළිසිද" ගත් සේක. එකෙනෙහි බිසවු සාමණරයන් වහන්සේ මල බැවි දැන, යන ගමන් වැළකී විභාරයට පෙරලා අවුත් සාමණරයන් වහන්සේ මල පවත් කාවන් තිස්ස රජ්පුරුවන්ට කියා යවා රජ්පුරුවන් ගෙන්වා ගෙන දෙමහල්ලේ ම බොහෝ පුජා සත්කාර කොට සාමණරයන් වහන්සේට ආදාහන පුජා කරවා බිසවු රජ ගෙට නො ගොස් විභාරයෙහි ම වැස මහා සංස්යා වහන්සේට මහ දත් දුන් හ.

දෙළ උපන

නැවත මහ පිනැති බිසවුන්ට මේ නියා දෙළෙක් උපන. කෙ සේ වූ දෙළෙක් ද යත්, සියක් රියන් දිග ඇති මහත් මීටැදැල්ලක් සම්පයෙහි හිස තබා ගෙන වමැලයෙන් යහන්පත් ව දෙළෙප් දහසක් මහා සංස්යා වහන්සේ ව මේ දත් දී ඉතිරි මේ තමා අතින් කඩා ගෙන කන්නට ද, නැවත අනුරාධපුර නුවර රජ කරන එලාල රජ්පුරුවන් ගේ විසිමහා යොධයන් අතුරෙන් නායක යොධයා ගේ ඉස කැපු කඩුව දෙව ඒ පැන් මහු ගේ හිස මැඩ ගෙන බොන්නට ද, නැවත අනුරාධපුර නුවර දෙමල රජ ගේ තිසා වැව මානෙල් කෙතින් නො මලා ගිය මානෙල් මල් පලදින්නට ද, යන මෙතෙක් දෙළ දේවින්ට උපන. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ විභාරදේවින්ට උපන් දෙළ අසා නිමිත්ත දත්තවුන් ගෙන්වා ගෙන විවාලෝ ය. එස් ඇපු නිමිත්ත පායකයෝ තමන්ගේ තුවණින් පරික්ෂා කොට දිවිසින් දුවටුන් මෙන් කියන්නො, "දෙවයන් වහන්ස, තුම වහන්සේ ගේ මේ බිසවුන් බඩි පිළිසිද ගත්තේ මහ පිනැති ප්‍රත්තු කෙනෙක. උ තුම් දස්ථිකඩ මසින් බිඛි ව වැඩිවිය පැමිණ මතු මේ ලංකාද්විපය පුරා ගෙන තුන් දෙමලන් මරා ලක්දිව බුදුසසුන් පවත්වනි" සි කිවු ය. එ බස් ඇපු රජ්පුරුවෝ මාගම බෙර ලවන්නො මේ සේ කියා බෙර ලැබූ ය. කෙසේ ද යත්, "සියක් රියන් දිග ඇති මේ පටලයක් දැක මට කි කෙනෙක් ඇත්තාම, බොහෝ සම්පත් මාගෙන් ලැබෙති" සි කියා බෙර ලැබූ ය.

ඉක්තින් ගොඟ මූහුද වෙරල මුණින් නමා තුවු මාලු නැවක මීමැස්සේ මේ බැද තුවු ය. මිනිසෙක් ඒ මේ දැක කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට දැන්විය. රජ්පුරුවෝ එ බස් අසා සතුවූ ව මහ පෙරහරින් බිසවුන් එතැනැට ගෙන ගොස් එතැන් හි යහපත් කොට මඩුවක් ලවා ඒ මඩුව සරහා යහන් පනවා බිසවුන් මේ අනුහව කරවන්නට දෙළෙප් දහසක් රහතුන් වහන්සේ ව ද මේ දත් දුන් හ. නැවත ඉතිරි දෙළ බිසවුන්ට දෙනු කැමැති කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ වෙළසුමන නම යොධයා කැදුවා දෙළ ගෙනෙන්නට නියෝග කළේය. එ යොධයා රජ්පුරුවන් කි බස් ගිවිස මාගම් නික්ම අනුරාධපුර නුවරට එ ද්වස් ම ගොස් දෙමල එලාල

රජුගේ මහුලසු රකිනා අස්සලයා හා මිතු ව ඔහු කරන සියල්ල ම තෙමේ කොට නැවත වෙළුමන තෙම අස්සලයා තමාට නො වෙනස් බව දැන එක් ද්වසක් උදැසන ම මානෙල් කෙතින් මානෙල් මල් කඩා ගෙන කොලොම් ඔය සමීපයේ මලුත් කඩුවත් සහවා තබා කිසි කෙනකුන් කෙරෙහි හයක් සැකක් නැති ව වෙළුමන එලාල රජුගේ මහුලසු පිට ව පැන නැඟි තමා ගේ යෝද තම් අස්වාලා, "සුරෙක් මා අල්වා ගනුව" හි කියාලා අශ්ව වේගයෙන් නික්මිණ. ඒ ඇසු දෙමළ රජ වෙළුමනයන් ගන්නා පිණිස යොධයන් විසි දෙනාගෙන් නායක යොධයාට තමා නැහෙන දෙවෙනි මහුලසු දි, "උ ගනුව" හි සමු දින. ඒ වේලෙහි වෙල්දෙව තම් දෙමළ යොධයා රජ්පුරුවන් වැද සමුගෙන අසු පිට පැන නැඟි අශ්ව වේගයෙන් ඔහු අඩා දිවි ය. ඒ වේලෙහි වෙළුමන තමා පසුපස්සේ හි අඩා දිවන දෙමළ යොධයා දැක කැලයක් මුවාව ගෙන අසුපිට හිද වේගයෙන් දිවන්න වුට කඩුව සරස් කොට පැ උ ගේ තිස කපා තිස අසුපිට තබා ගෙන උ ගෙනා අසුත් හැර ගෙන ඒ දවස් ම සවස් වේලෙහි මාගමට ගොස් වන. ඒ වේලෙහි කාන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ සතුව ව බිසවුන් රුවී වූ පරිද්දෙන් දොල දෙවා දොල පහ කොට වෙළුමනයන්ට බොහෝ සමීපත් දුන් භ. ඉක්තිනි බිසවු වැදුව මනා සමයේ හි මහ පිනැති උතුම් කුමාරයන් වැදු ය. ඒ දවස් කුමාරයන්ගේ පිනින් රුවන් පිරු නැවු සතෙකක් අවුදින් තොටට බට. තව ද කුමාරයන් ගේ පිනින් හිමාලයේ හි ජද්දත්ත විලින් එක් ඇතින්නක් තමා ගේ පුතු ඇලි ඇත් පැටවකු ගෙනහැර හෝ තෙර ලාජියා පලා ගියා ය.

එ තැන සිටි ඇලි ඇත් පැටවු බිඹි බාන්නට ගිය කඩාල් තම් බිඹි වැද්දෙක් දැක රජ්පුරුවන්ට කි ය. ඒ බස් ඇසු රජ්පුරුවෝ ඇත්තලයන් යවා ඇත් පැටවු ගෙන්වා ගෙන පෙරහර තබා දුන්හ. කඩාල් තම් බිඹි වැද්දවු දුටු විසින් ඒ අතුට කඩාලැතා යයි නම විය. නැවත කුමාරයන් උපන් දවස් ම රන් වළන් පිරු නැවකුත් තොට ට බට. රජ්පුරුවෝ එයින් ගෙන්වා ගෙන තැබු ය. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ පුත්තුවන්ට තබන මහුලේ හි දොලාස් දහසක් සංසයා වහන්සේ රස් කරවා, "මාගේ පුත්තුවෝ සියලු ලංකාද්වීපයේ හි දෙමළත් සාධා බුදුසසුන් ඇති කෙරෙන් තම, ගෙන්ම නම තෙර කෙනකුන් වහන්සේ මා ගේ පුත්තුවන් අත අල්වා ගන්නා සේක්ව" හි, "උන්වහන්සේ ම සරණ ශිලයෙහි පිහිටුවන සේක්ව" හි සිතු භ. රජ්පුරුවන් සිතු සැටි ම විය. ඒ සියලු තිමිත්ත දැක රජ්පුරුවෝ සතුව ව සංසයා වහන්සේට කිරිඳාත් දන් දි පුත්තුවන්ට ගැමුණු කුමාරයෝ ය ය ය නම තැබු ය. නැවත බිසවුන් හා පුත්තුවන් හැරගෙන විභාරයෙන් රජගෙට ගිය භ. ඒ සේ රජගෙට ගෙන ගිය තව දවසකින් දේවින් හා කැටිව සංසර්ග වූ භ. ඒ සංසර්ගයෙන් නැවතත් පුත්තු කෙනකුන්ට උපතක් සිටියේ ය. ඒ උපත සිට වැදු කුමාරයන්ට තිස්ස ය ය ය නම තැබු භ. මේ සේ ම මහ පෙරහරින් දෙබැයේ වැඩුණාග්‍රා ය. රජ්පුරුවෝ දුරුවන් දෙන්නා ගේ සියලු මහුලේ හි ම පන්සියයක් පන්සියයක් මහන වහන්දැට කිරිඳාත් දන් දුන් භ. නැවත කුමාරයන්ට බත් කවත මහුලේ හි එ සේ ම පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ ගෙන් පන්සියයක් බත් ආලොප ගෙන දුරුවන් දෙන්නා ගෙන තබා බතට හිඳාවා මේ සේ කිවු ය. "දුරුවෙනි, තෙපි දෙදෙනා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සස්නෙහි පින් කරවු තම්, මේ බත තොපගේ කුසහේ යොහෙන් දිරාව" හි කියා දුන්නු ය. කුමාරවරු දෙබැයේ ඒ බත අමාවක් මෙන් කැවු ය. උන් දෙබැයන් (අස) අදාලාස් හැවිරිදි වූ කළ උරු දෙන්නා විමසනු පිණිස පෙර සේ ම වහන්දැ වැළදාවා වැළදු අන්තය හි වැළදු බත් තලිය හි ලා ගෙන දෙබැයන් හිඳාවාලා තලියේ බත් තුන් කොටසක් කොට ඒ කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ දෙබැයන්ට මේ සේ කිවු ය. "තෙපි දෙබැයේ ම 'අපගේ කුල දෙවතා වූ සංසයා වහන්සේට විමතියක් නො කරම් හ" හි කියා මේ බත් තුන් කොටසින් එක් කොටසක් කව" හි කිවු ය. ඒ වේලෙහි එ බස් ඇසු දෙබැයේ, "අපි දෙන්න ම නිරන්තරයෙන් ම සංසයා වහන්සේට, පියාණන් වහන්ස, නුඩි වහන්සේ කි සැටියේ ම කරම් හ" හි කියා පළමු කොටස කැවු ය. නැවත රජ්පුරුවෝ කියන්නේ, "අපි දෙබැයේ ඔවුනෙවුන්ට විපක්ෂ නො වම් හ ය කියා දෙවෙනි කොටස කව" හි කිවු ය.

ඒ කොටසත් එ සේ ම කියා අමාවක් මෙන් කැඩු ය. තුන්වන කොටස, "දෙමළන් හා සටන් නො කරමිහ සි කියා දිවුරා කව" සි කිවූ ය. මේ සේ රජ්පුරුවන් ක් කල් හි තිස්ස කුමාරයෝ තමන් අතින් ගත් බත් පිඩ පිට හෙළාපියා පලා ගියේ ය. ගැමුණු කුමාරයෝ ද එ සේ ම තමන් ගත් බත් පිඩ තලියේ හෙළාපියා තමන් වැදහෝනා තැනට ගොස් යානට පැන නැඟී අත පය හකුල්ව ගෙන වැද හොත්තේ ය. එ වේලෙහි එ ලෙස හොත් පුතතුවන් දැක විභාරමහා දේවී ගෝකයෙන් කම්පා ව සුසුම ලා මේ සේ කියන්නා හ. "අදි, පුතතේබි, ගැමුණු කුමාරයෙනි! මේ යහන සුව සේ අතපය දික් කොට වැද නො හෙව කුමක් පිණිස අතපය වක් කොට ගෙන බැණ නො නැඟී වැද හෝනාවූ ද පුතතේබි" සි කිවූ ය. එ බස් ඇසු ගැමුණු කුමාරයෝ, "කුමක් කියන සේක් ද මැණියන් වහන්ස! ගතින් එතෙර දෙමළන් වුව, මැතින් ගොඩ මුහුද වුව, කෙ සේ ද මා අතපය දික් කොට සුවසේ වැද හෝතේ? දැ සි කිවූ ය. එ බස් අසා ගැමුණු කුමාරයන් ගේ අභිජාය දත් මවුපියෝ මුයෙන් නො බිඳු ය. ගැමුණු කුමාර තෙම ක්‍රමයෙන් වැශේන්නේ සොලොස් හැවිරිදි වි ය. ඒ කුමර මහ පිතැනියේ මහන් යසසට පැමිණියේ ය. ගෙධරයෙන් ද තෙපසින් ද බල පරානුමයෙන් ද යුත්ත ය. භස්ති ගිල්ප අශ්ව ගිල්ප රථ ගිල්ප බඩි ගිල්ප ධනු ගිල්පයේ හි දක්ෂ ය. ඒ මහා බල ඇති ගැමුණු කුමාර තෙමේ මාගම විසි ය.

දැ මහා යෝධයෝ

ඉක්තින් කාවන්තිස් රජ්පුරුවෝ පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට සේනාවක් දී ඇති කරන පිණිස නන්දිමිතු යෝධයන් ඇතුළු ව දස දෙනාකු දුන් හ. ඒ යෝධයෝ කිනම්ඩු ද යත්, නන්දිමිතු නම යෝධයාණ කෙනෙක, සුරනිර්මල නම යෝධයාණ කෙනෙක, මහාසොණ නම යෝධයාණ කෙනෙක, ගොයිසීම්බර නම යෝධයාණ කෙනෙක, පෙරපුත්තාහය නම යෝධයාණ කෙනෙක, භරණ නම යෝධයාණ කෙනෙක, වේෂසුමන නම යෝධයාණ කෙනෙක, බංදුජදේව නම යෝධයාණ කෙනෙක, සුස්ස දෙව නම යෝධයාණ කෙනෙක, ලභිය වසහ නම යෝධයාණ කෙනෙක යන මේ ක් දැ මහා යෝධයන් පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. ඒ දැ මහා යෝධයන් ගේ උත්පත්ති ගම බිම උන් කළ කුසල් මේ සේ දත් යුතු. හේ කෙ සේ ද යත්,

නන්දිමිතු යෝධයා

නන්දිමිතු නම යෝධයා අනුරාධපුර නුවර නැගෙනහිර දිගාවේ හි රාජ්‍ය කරන එලාල රජ්පුරුවන් ගේ මිත්ත නම සෙනෙවිරත් කෙනෙක් ඇතු. ඒ සෙනෙවි රඟන් හා එකකුස හෝත් නැගහණියන් ගේ පුතතුවෝ ය. උ අනුරාධපුර නුවරට නැගෙනහිර දිගාවේ හි සිතුල් පැවුව ය සි යන පර්වතයක් සම්පයේ හි කඩඩාර යන ගම උපන්නේ ය. එ සේ උපන් කුමාරයන්ට නම තබන්නේ මයිලතුවන් ගේ නම තබන්නාඡු මිත්ත නම තුවු හ. ඒ මිත්ත නම කුමාරයන් දණ හෙළා ඇවිදිනා කළ දණ ගාගෙන කුමාරයා දුරට යන විසින් මැණියේ වලකා වෙහෙසි පියා "තට කියටි දතිමි" සි වරපටක් හැර ගෙන කුමාරයන් හිණ බැඳුලා ඒ වරපට කෙළවර ආගල බැන්දේ ය. ඒ කුමාර, "මැණියෙනි, තොප බැඳ රෙදුවුවන් මා රඳන්නේ නැතැ" සි බැඳ ලු ආගල ඇද ගෙන යන කුමාර එළිපත දක්වා ඇද ගෙන ගොස් එළි පත් පචියේ ආගල වැද ගත් විසින්, එ සේ ද වුව ත් ගලත් ඇද ගෙන යෝමි" ගල අදිනාවූ හිණ බැඳ වරපට සිදි ගියේ ය. වරපට සිදි ගිය හෙයින් නන්දි මිතුයේ ය සි එ ආ පටන් මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ වුයේ ය. ඒ නන්දිමිතු කුමාර ක්‍රමයෙන් වැඩි අභිවජ්ධියට පැමිණියේ ය. ඇතුන් දැ දෙනාකුට බල දරන්නේ ය. උ පු අනුරාධපුර නුවරට ගොස් මයිලතුවන් මිත්ත නම සෙනෙවිරදුන්ට ම සේවාකම කෙරෙති. එ සමයේ හි අනුරාධපුර එලාල රජ් ගේ

දෙමළ සවස උදැසන පලා ගොස් යුපාරාම මළවට හි භා ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේ වැඩකිටි මළවට ගොස් කිස අත්පස කරන දෙමළන් දැක නන්දිමිතු නම යෝධයා මෙ සේ සිති ය. "මා වැනි සැදැහැ ඇති තුනුරුවන් දස් එකක්හු මේ දැක දැක හිඳිනා බව සුදුසු නො වෙයි" සිතා දිව ගෙන ගොස් විහාරය නසන දෙමළන් අල්වා ගෙන හඩව හඩව බලි සේ තෙලා ගෙන සල්ව සල්ව තමා ගේ දකුණු පයින් උන්ගේ කළවා මැඩ අතින් අතික් පය ඔසවා ගෙන මහන් බල ඇති නන්දිමිතුයා දෙමළන් දෙකබෑක් කොට පලා පවුරෙන් පිටතට දමන්නේ ය. එ ලෙස දැමූ දෙමළන් දැක, "නන්දිමිතුයන්ට හය එති" සි සිතා දෙවියේ අන්තර්ධාන කෙරෙනි. මෙ සේ මරණ දෙමළන් ද්විසකට පහසක් සැටක් බැහින් බොහෝ දෙමළන් මැරු කළ දෙමළන් ගේ විනාශය දැක අමාත්‍යයේ එලාල රජ්පුරුවන් කර ගොස් මෙ සේ කිවු ය. "දේවයන් වහන්ස, යක්ෂ රාක්ෂයකු සිංහ ව්‍යාසුරයකු විසින් කන බව ත් නො දනුම හ. එ සේ ඔවුන් කතොත් ඉසකේ ඇට ආදිය නො දකුමෙන් ද? මිට කාරණ කිම් දැ" සි රජ්පුරුවන් විවාලෝ ය. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවේ අමාත්‍යයන්ට මෙ සේ කිවු ය. කෙ සේ ද යත්. "තෙපි හැම දෙන රාත්‍රිය හි ඒ ඒ ස්ථානවල සැහැලී සිට ඒ උපදුව කරන්න වුන් අල්වා ගෙන මා සම්පයට ගෙනෙට. උන්ට කළමනා දැ දනිමි" සි අමාත්‍යයන්ට සම්මත කළෝ ය. එතැන් පටන් තුවර පරික්ෂා කරන්නා වූ අමාත්‍යයේ පරික්ෂා කොට දෙමළන් මරන නන්දිමිතුයන් අල්වා ගත තුහුණුවා ඩු ය. දෙමළන් මරන නන්දිමිතුයේ එක් ද්විසක් මෙ සේ සිතු ය. "මම මේ සැටියේ දෙමළන් මරන්නම මාගේ ආයු ප්‍රමාණයෙන් මරන්නා මුත්, මරා තිම්බාගත නො හැකිකේ ය. එ සේ වූ දෙමළන් මරා කවර දා බුදුසසුන් පවත් කෙරෙම දැ" සි සිතා නැවත මෙ සේ සිතු ය. කෙ සේ ද යත්, "රුණ රජ කරන බොහෝ රජදරුවේ ඇත. ඒ රජදරුවන් අතුරෙන් රත්නතුය හි සැදැහැ ඇති රජ්පුරු කෙනකුන්ට සේවාකම් කොට ලබාකාද්වීපයේ හි පුරාගෙන ඩුන් මේ සියලු දෙමළන් සාධා ඒ රජ්පුරුවන්ට රාජ්‍යය ගෙන දි උන් ලවා බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ පස්වාදහසක් පවත්නා බුදුසසුන් බලුත්වම්" සි සිතා අනුරාධපුර තුවරින් නිකීම සවස මාගමට අවත් ගැමුණු කුමාරයන් දැක මෙපවත් කියා ගැමුණු කුමාරයන් සම්පයෙහි ම වසන්නා හ. ගැමුණු කුමාරයේ ද මැණියන් හා කථාකොට නන්දිමිතු යෝධයන්ට බොහෝ සත්කාර කොට සම්පත් දුන්නු ය. ඒ නන්දිමිතු යෝධයේ එතැන් පටන් ගැමුණු කුමාරයන් සම්පයෙහි විසු ය. නන්දිමිතු යෝධයාණන් ගේ උන්පත්ති කථාව මෙ සේ දත් යුතු.

සුරනිර්මල යෝධයා

නැවත සුරනිර්මල යෝධයාණන් ගේ උන්පත්ති කථාව කෙ සේ ද යත්, කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ දෙමළන් ගණින් මෙතරට ආ නො දි වලකනු පිණිස මාවැලිගහින් මෙතර දිගට ම රකවල් ලැබූ ය. එ සේ රකවල් ලබන රජ්පුරුවේ තමන් බිසේවරුන් අතුරෙන් එක් බිසේ කෙනකුන් ගේ දිසාහය නම් පුතතු කෙනකුන් කසාතොට ය සි යන තෙන රකවල් ලැබූ ය. දිසාහය නම් කුමාරයේ ද තමන් උන් කසාතොට ව භාත්පසින් සතර ගැවෙක ගම්වලින් "ඒ කි එකී මහ කුලයකින් තම තමන් ගේ එකී එකී පුතතු කෙනකුන් මා සම්පය හි සිටිය මැනවැ" සි ගෙන්වූ ය. එ සමයෙහි කෙළිවාපි ජනපදයෙහි කඩවිටි නම් ගම බොහෝ සම්පත් ඇති සංස නම් කෙලෙඩියාණන්ගේ පුතතු සත් දෙනෙක් වූහ. රාජ කුමාරයේ සංස නම් කෙලෙඩියාණන්ගේ පුතතු සත් බැයන් ඇති නියාව අසා, "එක් කෙනකුන් මට සේවාකම් කළ මැනවැ" සි පත් යවූ ය. සත් බැයන් අතුරෙන් කිස්දෙවුන් පුතතුවේ නිර්මල නම් වූහ. ඒ කුමාර ඇතුන් දි දෙනාකට බල ඇත්තේ ය. එ සේ බල ඇත්තේ කිසි කරමාන්තයක් දෙම්වුපියන්ට නො කරන්නේ ය. එ සේ හෙයින් අනික් සබැයේ නිර්මල නම් මලණුවන්ට "කාලා කිසි කරමාන්තයක් නො කොට ගෙන් දෙරට නො යෙයි. එ සේ වූ සෞරු රාජ කුමාරයන් සම්පයට, එවු පතට, යවුව මැනවැ" සි සබැයේ මලණුවන් නො කැමැති ව ම දෙම්වුපියන්ට කිවු ය. මවුපිය දෙදෙන කෙනෙක් දරුවන් ඇතත් කිස්දෙවුන් දරුවන් කෙරේ සෙනෙහ බොහෝ විසින් නිර්මලයන් යවනු නො කැමැතිතේ ය. නිර්මල කුමාරයා මල් බැයන්ට කිසි

ලදැසන කඩවිටි නම් ගම් නික්ම දාලොස් කවිතක් ගෙවා ගෙන හිරු නැගෙන වේලාවට කසාතොටට ගොස් දිසාහය කුමාරයන් දුටුයේ ය.

කුමාරයෝ නිර්මලයන් දැක උන් ගේ ගමන් පරික්ෂා කරනු පිළිස දුරු මෙහෙවරක් කියා යවා ගමන් පරික්ෂා කළ මැනවයි සිතා, "මිහින්තලා ගල ආසන්නයේ හි ද්වාරමණ්ඩිල නම් ගම මාගේ යහළුවන් කුණ්ඩිල නම් බමුණාණන් සම්පයට ගොස් මා යවු පත දිලා, උන් දුන් සඳහන් කපුරු කස්තුරු කළවැල් තුවරලා මේ ආදි සුවද ගෙනෙව" සි කියා නිර්මලයන් බන් කවා බමුණාණන් සම්පයට පත දි යවු ය. ඒ කසාතොටට අනුරාධපුර තුවරට සතිස් ගවිච ය. නිර්මලයෝ ඒ සතිස් ගවිච ගෙවාගෙන පෙරවරු ම ද්වාරමණ්ඩිල නම් ගමට ගොස් බමුණාණන් දැක පත දුන් හ. බමුණාණෙස් නිර්මලයන් "කවර දා නික්මුණුදී" සි විවාලෝ ය. එ සේ විවාල බමුණාණන්ට නිර්මලයෝ "ලදැසන ම බන් කා ආම්" සි කිවු ය. එ බස් ඇසු බමුණාණෙස් කියන්නේ, "අඁවරයය, තිසා වැවට ගොස් නාපියා බන් කන්නට පලා එව" සි කි හ. එ බස් ඇසු නිර්මලයෝ අනුරාධපුර තුවරට ගොස් තිසා වැවින් නා පියා ශ්‍රී මහාබෝධින් වහන්සේට මල් පුදා වැද පුපාරාම මෙවට ගොස් පුපාරාමය ත් වැද ඇතුළු තුවරට වැද-නැගෙනහිර වාසලින් බස්නාහිර වාසල දකින්නේ සතර ගවිචක් ගිය කල ය, දකුණුදිග වාසලින් උතුරු දිග වාසල දකින්නේ සතර ගවිචක් ගිය කල ය, එ සේ වූ සියලු තුවර නිර්මලයෝ බලා සතර වාසල් දොර අවිද පියා සල්පිළින් සුවද හැර ගෙන උතුරු වාසල් දොරින් නික්ම මානෙල් කෙනට ගොස් මානෙල් මල් කඩා පැලද ගෙන නැවත බමුණන්ගේ ගෙට ම පෙරවරු බන් වේලාවට ම ගියාහු ය. බමුණා "කොය ගිය ද" සි විවාරා ගිය ගමන් අසා සතුවූ ව විස්ම පත් ව මෙ සේ සිති ය. "මේ පුරුෂයා උතුම් පිරිමියෙක. ඉදින් එලාල රජ මොහු ගේ බල දත් නම් තමා සම්පයට හැර ගන්නේ ය. එ සේ හෙයින් දෙමෙන් ආසන්නයේ කල් යවා හිදීම සුදුසු නො වෙයි. දිසාහය කුමාරයන් ගේ පියාණන් සම්පයේ වසන්නට සුදුසු ය" සි සිතා කාවන්තිස්ස රේඛුරුවන් සම්පයේ හි හිදිනා නියායෙන් පතක් ලියා නිර්මලයන්ට දින. නැවත පුරුණවර්ධන නම් පිළි සහලක් ද ඇතුළු වූ පඩුරු දී බන් කවා තමා ගේ යහළ වූ දිසාහය කුමාරයන් සම්පයට යැවේ ය. ඒ නිර්මලයෝ ඒ ද්වස් සවස් වෙලෙ හි ම රාජ කුමාරයන් ඇවින් දුට හ. නැවත තමා ගෙන ගිය පත හා පඩුරු රාජ කුමාරයන් දින, රාජ කුමාරයෝ නිර්මලයන්ට මසුරන් දහසක් වටනා මාහැඩි ප්‍රසාද දී නිර්මලයන් හිසකේ කපා මාවැලි ගතින් නාවා බමුණාණන් තමන්ට එවු පුරුණ වර්ධන නම් පිළිසහල ද මල් සුවද ද නිර්මලයන්ට දී දුහුලින් නිර්මලයන් හිස වෙලා තමන් කන සැරියේ බන් කවා මසුරන් දහසක් වටනා මාහැඩි යහනක් ද දුන් හ. ඉක්බිති නිර්මලයෝ තමන්ට දුන් සියලු ප්‍රසාද එක් කොටලා කිසිල්ලේ ගන්වා ගෙන දෙමුවුපියන් හිදිනා ගමට එදා ම ගොස් පිළි සහල මැණියන්ට දී මාහැඩි යාන පියාණන්ට දී දෙමෙශ්පිය දෙදෙනා වැදාලා සමුගෙන නැවත ඒ ද්වස් ම රාත්‍රියෙහි රැකවල් රකිනා තෙනට අවුත් උන් හ. රාජ කුමාරයෝ නිර්මලයන් දෙමෙශ්පියන්ගේ ගම නො රඳා ඊයේ ම රැකවලට ආ නියාව ලදැසන අසා සතුවූ මසුරන් දහසක් දී, "කාවන්තිස්ස රේඛුරුවන් සම්පයෙහි වසව" සි සමු දුන් හ. නිර්මලයෝ මසුරන් දහසන් දෙමෙශ්පියන්ට දී එ ද්වස් ම මහ ගෙවා ගෙන මාගමට ගොස් කාවන්තිස්ස රේඛුරුවන් දුට හ. රේඛුරුවෝ ඒ දැක සතුවූ ව නිර්මලයන්ට බොහෝ ජ්‍රීසාද දී සුරනිර්මල යෝධාය ය සි මේ නමන් ප්‍රසිද්ධ කොට ප්‍රත්‍රුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට ම පාවා දුන් හ. එ තැන් පටන් ගොර විරයය ඇති හෙයින් සුර නිර්මල නම් වය. මේ සුරනිර්මලයන් ගේ උත්පත්ති කළාව සි.

මහාසේෂාණ යෝධාය

නැවත මල්වතු මඩුල්ලේ හි උදුර කරවිටි නම් ගම තිස්ස නම් කෙලෙඩි යක්ෂු ගේ පුත්තු අට දෙනෙක් ඇත. උන් අට දෙනා අතුරෙන් කිස්දෙවුවන් පුතා සත් ඇවිරිදි වයසේ දී ඉස් වට උස කොර තල් උදුරන්නේ ය. දස

ඇවිරිදි කල මහ තල් ගස් උදුරන්නේ ය. කුමයෙන් වැඩි සොලොස් ඇවිරිදි කල ඇතුන් දසදෙනකට බල ඇත්තේ ය. එතෙම මහාසොණ නම් යෝධයා ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ ඔහු ගේ බල අසා දෙමෝපියන් දෙදෙනාට බොහෝ සම්පත් යවා, "තමන් ගේ තෙල පුතා තමන් සම්පයේ වසන්ට සුදුසු නො වෙයි. මාගේ පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන් සම්පයේ වසන්නට සුදුසු ය සි කියා ගෙන්වා ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ මහාසොණ නම් වූ යෝධයාණන් ගේ උත්පත්ති කථාව සි.

ගොයියිම්බර යෝධයා

තව ද දොලොස් දහස් ගිරුවා භෝ බඩ නිවුල්විටි නම් ගම මහානාග නම් කෙලෙඩියක්හු ගේ පුතෙක් මිටි හෙයින් ගොය ය සි කියනු ලැබෙයි. එ සේ කියන බව මුත් ඇතුන් දස දෙනකට බල ඇත්තේ ය. ඔහු ගේ වැඩි මහලු සබැයේ බාල මලණුවන්ට මිටි හෙයින් ගොයයා ය සි පරිභාස කියා වෙශසා කෙලීනා පු ය. එක් දච්සක් මාසට කුමුරු ඉදී කරන්නා පු සබැයේ උනුන් අතරෙන් ගැණ ගැණුලා ගස් මුල් කපන්නො බාල මලණුවන්ටත් භාගයක් තබා තුමු සදෙන ගස් මුල් කපා ගෙට අවුත් මලණුවන්ට සබැයේ කියන්නො, "ගොයය, මෙතෙක් දා සේ ම ගෙයි කාලා වැද පුන්නා සේ ඉතිකින් වැද හිඳිම් සි නො සිතව. තොපටත් කුමුරු කිරියක වපවල් තබාලා ආම් හ" සි කි හ. ගොයයා ද මල් බැයන් කි වාසි බස් අසා කුමුරට ගොස් කුමුරට හි තල් පොල් සා ඉමුරු වනය තම්පලා පැල උදුරන්නා සේ උදුරා කද වැට බැඳ කුමුරේ වල ගොඩ තැන් උදුලු ගා සම කොට තනා ගෙට අවුත් තමාට වාසි කි සබැයන්ට එ පවත් කි ය. සබැයේ එ පවත් අසා උනුන් මුහුණ බලා සිනා සි, "ගෙයි කාලා හිඳිනා ගොයයා හිද නො දී මෙහෙයට යවුම් හ. උත් කළ මෙහෙටර බලාපුව මැනවැ" සි කුමුරට ගොස් ගොයන් කළ ආච්චරයමන් කරමාන්ත සබැයේ දැක මහත් වූ විස්මයට පැමිණියා පු ය. එතැන් පටන් ගොයයා ඉමුරු ඉදුරු හෙයින් ගොයියිම්බර යෝධයා ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ ගොයියිම්බරයන් ගේ බල අසා දෙම්වුපියන් දෙදෙනාට ප්‍රසාද යවා ගොයියිම්බරයන් ගෙන්වා ගෙන පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ ගොයියිම්බර යෝධයාණන් ගේ උත්පත්ති කථාව සි.

ලේරපුත්තාහය යෝධයා

නැවත කොළඹපු පර්වත සම්පය හි කැනිගම රෝහණ නම් කෙලෙඩි යක්හු ගේ පුතෙක් උපන්. එ උපන් තෙන දී උට නම් තබන්නො ගොයාහය නම් රජ්පුරුවන් ගේ නමින් අහා නම් කුමාරයා ය සි නම් තුවු හ. එ කුමාරයා දොලොස් හැවිරිදි වූ කල මහත් ගක්ති ඇත්තේ ය. නැවත සතර පස් දෙනකු විසින් සොලවා ලිය නො භැකි වට ගල් කෙලිපෙදවට සේ ඔසවා ගෙන සරු තැති ව දමන්නේ ය. සොලොස් හැවිරිදි කල ඔහු ගේ පියාණන් කරවා දෙන ලද අටතිස් අහුලක් වට ඇති ව්‍යුවෙන් සොලොස් රියනක් දිග ඇති යගදාවක් ගෙන තල් පොල් යගදාවෙන් ගසා හෙළන්නේ ය. එ සේ හෙයින් අහා නම් යෝධයා ය සි ප්‍රසිද්ධ විය. නැවත එ අහා නම් කුමාරයන් ගේ පියාණෝ රෝහණ නම් කෙලෙඩි පුතුයා මහාපුමන නම් තෙර කෙනකුත් වහන්සේගෙන් බණ අසා සේවාන් එලයට පැමිණ කෙළ පවු පර්වතයේ හි වසන සුම්න නම් තෙරුන් වහන්සේ සම්පය හි මහණ වෙමි සි ගිහිගෙයි කළකිරි කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට කියා යවා අවසර ඉල්වා ගෙන මහණව භාවනා කොට රහන් විය. එ සේ හෙයින් එ කුමාරයාව රජ්පුරුව න්ගේ නමින් අහය නම් හැර පියාණන් මහණව රහන් වූ හෙයින් ලේරපුත්තාහය නම් යෝධයාණන් ගේ පවත් අසා ඔහු ගෙන්වා ගෙන පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ ලේරපුත්තාහය නම් යෝධයාණන් ගේ උත්පත්ති කථාව

යි.

මහා හරණ යෝධයා

නැවත කප්පලුරු නම් ගම කුමාර නම් කෙලෙඩියක්හු ගේ හරණ නම් පුතෙක් උපන. ඒ හරණ නම් කුමාරයා දෙඟලාස් ඇවිරිදි කළ බලයෙන් ද ජවයෙන් ද යුතුක්ත ය. බාලයන් හා කැටිව වල ඇවිරිනේ සාමුන් ලුහුබදාවා ගෙන පයින් ගසා මරන්නේ ය. එ සේ ම සෞඛ්‍යාස් හැවිරිදි කළ ගම වැස්සන් හා කැටිවවලට ගොස් මුවන් ගොනන් උරන් ලුහුබදාවා කකළු අල්වා ගෙන බීම ගසා මරන්නේ ය. මේ සේ බල ඇති හෙයින් මහාහරණ නම් යෝධයා ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. ඉක්තින් කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ ඔහු ගේ බල අසා ගෙන්වා ගෙන ප්‍රතිශ්වන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ මහා හරණ නම් යෝධයාණන් ගේ උත්පත්ති කථාවයි.

වෙළසුමන යෝධයා

නැවත ගිරිනිල් දනාවිවෙ හි කෙලෙඩියහණ නම් ගම වසහ නම් කෙලෙඩියක්හු ගේ පුතෙක් උපන. ඒ ම ද්‍රානාවිවෙ හි වෙළ නම් ගම වෙළ නම් (කෙලෙඩි ප්‍රතුයකු හා සුමන නම් ජනපද තායකයකු හා දෙදෙන ඔහු) හා මිත්‍ර ව හිදිනා හ. (ඔහු දෙදෙන) තමන් ගේ වසහ නම් යාලණුවන් ගේ ප්‍රතිශ්වන් කෙනකුන් උපන් හ, සි අසා බොහෝ උපකරණ ගෙන්වා ගෙන යාලණුවන්ගේ ගමට අවුත් යාලණුවන් ගේ ප්‍රතිශ්වන් දැක තමන් ගේ සුමන නම් වෙළ නම් දෙක එක් කොට වෙළසුමන ය සි නම් තබා (සුමනයන් ගේ) ගමට කුමාරයන් ගෙන ගියේ ය. ඉක්තින් වෙළසුමන කුමාර වැඩිවිය පැමිණ මහන් යසසට පැමිණියේ ය. ඒ සමයේ හි එක් සෙන්ධිවයෙක් කිසි කෙනකුන් තමා පිටට නැංග නො දෙයි. ඒ සෙන්ධිවයා වෙළසුමනයන් දැක "මා පිටට නැහෙන්නට සුදුසු සේවායෙකු" සි සතුවුව වෙළසුමනයන් මුණ බලයි. ඒ දැක කුඩා පියා වෙළසුමනයන්ට "ප්‍රති, වෙළසුමනයෙනි, තෙපි මේ අසු පිටට නැහෙව" සි වෙළසුමනයන්ට අසු දින. ඒ වේලෙ හි වෙළසුමනයේ කුඩා පියාණන් දුන් අසු පිට ට පැන නැහි අසු විහිදුවා ලු ය. ඒ වේලෙ හි ඒ සෙන්ධිවයා ගේ ජව කෙ සේ ද යත්, අසුන්ගෙන් වටලා ලු අස් වළල්ලක් මෙන් විය. ඒ සේ අසු විහිදුවා නැවත අසු දිග හැර දිවන අසු පිට තෙමේ සිට ගෙන උර කෙරේ මද ගධිකාවක් නො කොට තමා හැඳුගත් සං පටින් පට අසු දිවිය දී ම ගලවයි. නැවත පටින් පට ඇද ගන්නි. ඒ දැක බොහෝ දෙනා මහන් කොට ඔල්වර හඩ පැවැත්ත්වූ ය. ඒ වේලෙ හි වෙළසුමනයන් ගේ කුඩා පියාණන් ප්‍රතිශ්වන්ගේ බල දැක සතුවු ව ඔ හට මසුරන් දහසක් දී, "මේ මා ගේ කුඩා පින් මා කෙරෙහි ත් මාගේ යාලණුවන් කෙරෙහි ත් වසන්නට සුදුසු නො වෙයි" සිතා උර කැඳවා ගෙන මාගමට ගොස් කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට පාවා දුන් හ. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ ඔහු බොහෝ සම්පත් දී වෙළසුමන යන් තමන් සම්පයේ හි රඳ වූ හ. මේ වෙළසුමන යෝධයාණන්ගේ උත්පත්ති කථාවයි.

බණ්ඩ්ඡදේව යෝධයා

තවද අංජලි පවු සම්පයෙහි මිදෙණිය යන නම් ඇති ගම අහා නම් එක් කෙලෙඩි ප්‍රතුයක්හු ගේ පුතෙක් උපන. ඒ උපන් ප්‍රතා මදක් පිළ හෙයින් බණ්ඩ්ඡදේව ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. බණ්ඩ්ඡදේවයා මහන් බල ඇත්තේ ය. ඒ ගමවැස්සන් හා කැටිව වලට මුව ද්‍රි ගියේ, වල දිවන වල් මිවුන් දැක බණ්ඩ්ඡදේවයා ඔවුන්

දෙකකුල් අල්වා ගෙන තමා හිස සිසාරා බීම ගසා ඇට තුතු කොට වල් මිවුන් මරයි. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ ඔහු ගේ බල අසා දෙමුවූපියන්ට බොහෝ සම්පත් දී උන් ගෙන්වා ගෙන පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට ම පාවා දුන් හ. මේ බණ්ඩලදෙව නම යෝධයාණන් ගේ උන්පත්ති කථාව යි.

උන්මාද ප්‍රීස්සදෙව යෝධයා

තවද, විත්තල පර්වත සම්පයෙහි ගොඩගමුව ය සියන ගම් උප්පල නම කෙළෙඹියක්හු ගේ ප්‍රීස්ස (දේව) නම් පුතෙක් බාල කළ තමා සේ ම සෙසු බාලයන් හා එක් ව විභාරයට ගොස් බොධින් වහන්සේට පුත්‍ර පිණිස විභාරයෙහි තුතු සක තමා අතට හැර ගෙන පිඡිපි ය. ඔහු පිඡිපි ඒ සංඛ්‍යාදය සිය ගණන් එක විට ගැසු සෙන හඩ මෙන් ගබා පතලේ ය. ඒ ඇසු බාල දරුවේ හය පත් ව උන්මත් ව මුහුණින් කඩා ගෙන වැටියෙනි. එතැන් පටන් ඒ කුමාරයා උන්මාද ප්‍රීස්සදෙව ය සියනින් ප්‍රසිද්ධ විය. ඉක්තිනි ප්‍රීස්සදෙවයා ගේ පියාණෝ පුතුව දුනු සිල්ප ඉගැන්වූ හ. ඒ කුමාර ගබාවෙයි ය. වැලි පිරි ගැල් ද විද හිය පලවන්නේ ය. සම්න් බදනා ලද සම ගැල් ද අවහුල් සොලොසහුල් බොල පියා පෝරු ද විද හිය පල වන්නේ ය. සතරහුල් බොලයපට ද අතින් අතට විද පලවයි. ඔහු විසින් හරණ ලද ඊය ගොඩින් අට ඉස්බක් යන්නේ ය. දියෙන් ඉස්බක් පමණ යන්නේ ය. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ ඔහු ගේ දුනු සිල්ප අසා දෙමෝවූපියන්ට සම්පත් දී ඔහු ගෙන්වා ගෙන පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ උන්මාද ප්‍රීස්සදෙව නම යෝධයාණන් ගේ උන්පත්ති කථාව යි.

ලහිය වසහ යෝධයා

තවද, තරාල් පවු සම්පයෙහි වේරවැගම මත්ත නම් කෙළෙඹියක්හු ගේ, නමින් වසහ නම් පුතෙක් උපන. ඒ වසහ නම් පුතා යහපත් ගරිර ඇති හෙයින් ලහිය වසහ ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. ඒ ලහිය වසහයා විසි හැවිරිදි වයසට පැමිණියේ ඇතැන් දස දෙනකට බල ඇත්තේ ය. මිනිසුන් කීප දෙනක හැර ගෙන මහ වැවක් බදවන්නේ විසි තිස් දෙනකු විසින් ඔසවා ගත නො හැකි පස් පිඡි උදුල්ලෙන් දමා වැව බදවා නිමවිය. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවේ ලහිය වසහයන්ගේ බල අසා ඔහු ගේ දෙමුවූපියන්ට සම්පත් දී යවා උන් ගෙන්වා ගෙන පුතතුවන් ගැමුණු කුමාරයන්ට පාවා දුන් හ. මේ ලහිය වසහ නම යෝධයාණන් ගේ උන්පත්ති කථාව යි.

යෝධයන් ගේ පින්කම්

මේ යෝධයන් දසදෙනාගෙන් නන්දිමිතු නම් යෝධයාණෝ මේ ම කප බුදු වූ කොණාගමනා නම් බුදුන් සමයෙහි බොහෝ සම්පත් ඇති කුල ගෙයක ඉපිද, බොහෝ මිනිසුන් පැහැද සංසයා වහන්සේට මහද්න් දෙන්නා දැක, තුම් ත්, "එක් කෙනෙකුන් වහන්සේ ට දනක් දෙම්" සිසිනා, තුන් මසක දී හැරගෙන සුවද කවා තිබු හැල් සාලින් බත් ඉදි කරවා, එක් රහත් කෙනෙකුන් වහන්සේට දන් දී ඒ ආත්ම හාවයෙන් වුත ව දිවා ලෝකයේ හි ඉපද අනන්ත කාලයක් දිවා සම්පත් අනුහව කොට තැවත දෙව්ලොවින් වුත ව කායාප බුදුරජාණන් වහන්සේ සමයෙහි මනුෂා ලෝකයේ හි ඉපද සතලිස් දහසක් අවුරුදු සම්පත් අනුහව කොට සංසයා වහන්සේට කිරිබතින් ලා බතක් දුන් හ. ඒ දුන් දනින් ඒ ආත්මහාවයෙන් වුත ව දෙව්ලොවින් වුත ව මේ අත්බැවි හි මේ බඳ බල ඇති ව උපන. සුරතිරමලයෝ කවර පින් කෙලෝ ද යත්, මේ තනට

බ්‍රද්ධාන්තරයකින් යට බුද්ධ වූ කාගාප බුද්ධරජාණන් වහන්සේ සමයේ හි අනන්ත සම්පත් ඇති කුලයෙක ඉපද කිරීත් වැනි කබල් ඇල් කළ පොරෝනට පලස් යන බල වඩනට නිසි පින්කම කොට දෙවිලොව ඉපද දිවා සම්පත් අනුහව කොට මේ ආන්ම හාවයේ හි මේ වැනි බල ඇතිව උපන. සෙසු යෝධයෝ ද තමන් බල වඩනට නිසි පින් කම කොට මේ ආන්ම හාවයේ හි මේ සේ බල සම්පත්නා ව උපන්නා ග ඩ, දන යුතු. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ ඒ දශ මහා යෝධයන්ට ප්‍රත්‍යුවන්ට කරන සත්කාර හා සමග කොට සම්පත් දී ප්‍රත්‍යුවන්ට බොහෝ සත්කාර කොට බලවාහන ද, දී දශ මහා යෝධයන් ගැමුණු කුමාරයන්ට ම පාවා දුන් ග. දෙවෙනි ප්‍රත්‍යුවන් තිස්ස ප්‍රත්‍යුවන් රට රකිනා පිණිස දිගාමුවූල්ලට යවු ග. ගැමුණු කුමාරයෝ තමන් ගේ අනන්ත වූ පාබල සේනාව දැක, "මේ සේනාව හැර ගෙන දෙමළන් හා සටන් කළ මැනවැ" සි සිතා පියාණන් වහන්සේට, "දෙමළන් හා සටන් කරනු කැමැත්තෙම්" සි කියා යවු ය. රජ්පුරුවෝ, "ප්‍රත්‍යුවන් සටනේ තැසි යෙනි" සි යන ගෝකයෙන් ප්‍රතු රකිනා පිණිස, "ගහින් මැත අපට පමණ. සටනින් ගොක තැතැ" සි වැළකු ය. ගැමුණු කුමාරයෝ ද සටනේ කළ ලෝහයෙන් තුන් වාරයක් පියාණන්ට කියා යවා තුන් වාරයේ හි ම නො ගිවිස්නා හේයින් සතරවෙනි වාරයේ හි ද, "මාගේ පියාණන් වහන්සේ, පිරිමියෙක් වූ නම්, මේ සේ කියා මා නො වලකන සේක. ගැහැනියක සේයින් වේ ද, එ සේ කියන්නේ? අදවක් පටන් එකාවැල දහන්පු කරිසුතු ව රුවන්තේවූ යන පිරිමි ආහරණ නො පලදින්නේ ය. පාමුදු පාඩිගම රුවන් තනපට පමුතිලිඩිගම පටවකාර මේ ආදි ගැනු පලදනා ම පලදින්නේ ය" සි පියාණන්ට කියා යවු ග. එ දැක කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ ගැමුණු කුමාරයන්ට කිපි, "රන් හැකිලි ගස්වා මසා මුත් මාගේ ප්‍රත්‍යුවන් රැක ගත නො හැක්කැ" සි කිපුණා ග. එ බස් ඇසු ගැමුණු කුමාරයෝ පියාණන්ට කිපි නො කියා ම මායා රට කොත්මලේ ගිලිලෝයට පලා ගොස් තිදිනා ග. පියාණන්ට නො කියා කිපි ගෙන දුෂ්චර හේයින් දුටියාමිණි ය සි මේ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය.

කාවන්තිස්ස රජ් ගේ මරණය

කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ, "දරුවන් දෙදෙනා මා තැති අතරෙක සම්පතෙන් හා රටට කළ ලෝහයෙන් දබරෙක් වී නම දශ මහා යෝධයෝ එක් කෙනකුන්ට පක්ෂ වූ නම එක් කෙනෙක් බල තැතිව මියන්නා ග. දෙන්නා ගේ දබරෙහි දී දශ මහා යෝධයන් එක් කෙන කුන්ටන් සහාය නො වන පිණිස දිවුරවාපුව මැනවැ" සි සිතා දශ මහා යෝධයන් දිවුරවා පි ග. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ සූසැට විහාරයක් කරවා සූසැට ඕවුන්නක් පැලද මලෙන් ය. තිස්ස කුමාරයෝ පියාණන් මල තියාව අසා දිගාමුවූල්ලෙන් අවුත් පියාණන් දවා සොහාන් අස් කරවා පියාණන් මල පවත් බැණන්ට කියා නො යවා ම මැණියන් විහාර දේවීන් ද, කෙබාලැතු ද, වස්තුව ද හැර ගෙන බැණන් කෙරෙහි හයින් ඕවුනු නො පැලද ම දිගාමුවූල තැනි ගියේ ය. මාගම පුන් අමාත්‍යවයෝ ඒ බව ගැමුණු කුමාරයන්ට කියා යවු ය. කුමාර යෝ අසුන් කියවා පියාණන් මල ගෝකයෙන් හඩා වැළප උදෑසන කොත් මලයෙන් නික්මුණු තැනැත්තේ පෙරවරු ම ගුත්හලට අවුත් වන් ග.

දබුයන් ගේ යුද්ධීය

ඉක්බිති දිගාමුවූල්ලේ උන් මලණුවන් තිස්ස කුමාරයන් එන්නට පත් යවා තුම් මාගමටගොස් ඕවුනු පැලද මැණියන් භා කෙබාලැතු එවින්නට තුන් වාරයක් පත් යවා තුන් වාරයේ ම යවු පතට මලණුවන් නා විසින් ගැමුණු කුමාරයෝ, මෙවිට "මම ම යෙම්" සි සේනාව හැර ගෙන සටනට නික්මුණාපු ය. තිස්ස කුමාරයෝ ද, "මාගේ බැණන් වහන්සේ වේ ද" සි තැකුලු කමෙක් වේ ව සි, නායක රජ්පුරුවෝ වේදැ සි සැකයක්

නැහි ව තුම්ද සේනාව පිරිවරා ගෙන කබාලැතු පිට ව පැන නැහි සටනට සැරහි නික්ම සූජහණු පිටියේ දී දෙබැයන් ගේ මහත් වූ සටන් වය. එ දවස් සටනේ දී, "දග මහා යෝධයෝ ආදි ම දෙබැයන් ගේ සටනෙක් වි නම එක් කෙනකුන්ට නතු නො වම හ" සි රජ්පුරුවන්ට ගපල කළ විසින් දෙබැයන් ගේ සටන් නො ඉවසා සිටියෝ ය. එ දවස් දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ගේ නොයක් දහස් ගණන් සේනාව යටතේ මිය වැටිර ගියා හ. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ මලඹුවන්ට සටනේ පැරද තිස්ස නම අමාත්‍යවයකු හා දිසතුන් නම වෙළඳී මේ පමණක් හැර ගෙන බිඳි දිව ගත් හ. තිස්ස කුමාරයෝ ද බිඳි පලා යන බැණන් පසු පස්සෙහි සේනාව හැර ගෙන, "කොල සේ ව සේ ව දිවිව" සි කිහ. "සේව කොල, ගනුව, කොටට, විදුව" සි කියා දිවන සේනාවට සරස රහතන් වහන්සේ ගල් කන්දක් මවා සේනාව වලකාපි සේක. එ ගල් කන්ද දැක තිස්ස කුමාරයෝ, "රහතුන් වහන්සේ කොට වදාල දෙයෙකු" සි දැන සේනාව හැර ගෙන දිගා මඩුලු නැහි ගියෝ ය.

දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ යැම

දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ ද බිඳි පලා ගොස් සප්පදුරු නම හොය දාවල් නාන තොට ව ගොස් ඇමැත්තහු බණවා. "බැණෙනි, තිස්සයෙනි, සා දුකට වඩා මහත් දුකෙක් නැත. බතෙක් ඇදේද" සි විවාල හ. එ බස් ඇසු තිස්ස නම අමාත්‍යවයා, "ස්වාමීනි, රන් තැටියෙන් ගෙනා බතෙක් ඇත. මේ නිමවා වදාල මැනවැ" සි කියා රන් තැටියේ බත් මැන් කොට රජ්පුරුවන්ට දින. එ වේලෙ හි රජ්පුරුවෝ බත දැක වේලා ඇති බැවි දැන, "සහුරුවන්ට දන් දී මුත් මේ බත් නො කම්" සි සිතා, "බැණෙනි, තිස්සයෙනි, සංසයා වහන්සේ සිහා වඩනට කලු සි අඩගාව" සි සම්මත කොට ඒ බත තමන් අතට හැර ගෙන සහුරුවන්ට දන් දෙන්නට ද, තමන් ව ද, ඇමැත්තවු ව ද, වෙළඳී දැ සි සතර කොටසක් කොට බෙදා තුවු හ. එ වේලෙ හි හඩ ගැ හඩ පුවහු දිවයින කුටිමිය තිස්ස නම තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දිව කනින් අසා සංද්ධියෙන් අවුත් රජ්පුරුවන් ඉදිරියෙහි වැඩ සිටි සේක. රජ්පුරුවෝ "තෙරුන් වහන්සේ සයින් ඉන්ද දී මේ බත අනුහව කෙරෙම ද" සි සිතා තමා ලත් බතුන් පිළිගන්වාපු සේක. එ වේලෙ හි තිස්ස නම අමාත්‍යතයා ද, "රජ්පුරුවන් සයින් ඉන්ද දී මේ මේ බත කම් ද" සි තමා ලත් බතුන් ඉන් දින. එ වේලෙ හි වෙළඳී ද තමා ලත් බත් කොටස ද දන්දෙනු කැමති ව සතුවින් රජ්පුරුවන් මුහුණ බැඳු ය. ඇගේ අහිපාය දැන අමාත්‍යයා ඇ ගේ බත් කොටසන් දන් දින. තෙරුන් වහන්සේ ද පාතුය නමාපියා පිළිගෙන ආකාශයට පැන නැහි පුවහු දිවයිනට වැඩ ගොතම නම තෙර කෙනකුන් වහන්සේට දුන් සේක. එ ගෝතම නම තෙරුන් වහන්සේ එ බත් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ හා සමග වළඳා නමකට බත් ආලොපයක් බැගින් පාතුය පුරාලා, "මේ බත් පාතුය ආකාශයෙන් ගොස් රජ්පුරුවන් ඉදිරියෙහි අත පොවා අල්වා ගත හැකි සැටියේ සිටිවි" සි අධිජ්‍යාන කොට වදාල සේක. එ වේලෙ හි පාතුය ආකාශයෙන් අවුත් ඉදිරියෙහි සිටියා දැක තිස්ස නම අමාත්‍යයා පාතුය ගෙන රජ්පුරුවන් බත් කවා තෙමේ ත් බත් කා වෙළඳී ත් බත් කැවී ය. ඉක්තින් රජ්පුරුවෝ, "පාතුය සේදා දිය සිද තමන් පෙරවී සන්නාහ සුමුළුවක් කොට පාතුය ර් පිට තබා මේ පතුය ගොස් තෙරුන් වහන්සේ අත පිහිටවා" සි සිතු ය. රජ්පුරුවන් සිතු සිත හා සමග පාතුය ආකාශයෙන් ගොස් තෙරුන් වහන්සේ අත පිහිටා ගියේ ය.

නැවත සටන් කිරීම

නැවත රජ්පුරුවෝ ඔය අස සැතපි මාගමට අවුත් සේනාව රස් කොට ගෙන සැට දහසක් සෙනහ ගෙන නැවත මලණුවන් හා සටන් කළුවෝ ය. එ දච්ස් කළ සටනෙහි තිස්ස කුමාරයන්ගේ නොයෙක් දහස් ගණන් සේනාව මලා හ. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ සේනාව සටනෙහි මියන්නා දැක. "ඉදිරියේ මා කරන දෙමළ සටන් ඇත. සේනාව නැති කළ සටන් කොට ගැනීම බැරි වේ දැ" සියා මලණුවන් හා සටන් නො කළ මැනවි සියා කබොලැතු පිට ඩුන් තිස්ස කුමාරයන්ට කියා යවන රජ්පුරුවෝ, "සටන් කොට සේනාව නො නසා මා සම්පයට නැති එව" සියා මලණුවන්ට කියා යවු ය. එ බස් ඇසු තිස්ස කුමාරයෝ බැණන්ට කිහි තෝරය හැර ගෙන ඇතු ඉදිරියට මේ හෙයුහ. එ වේලෙහි දුටු ගැමුණු රජ්පුරුවෝ, "තිස්සයා එන ගමන් සැදැහැයෙන් එන ගමන් නො වෙයි" සියා දිසතුන් නම වෙළඳ පිටට පැන නැගි කඩුව තරයේ ගෙන මල් රජ් ඇමු තෝරය වළහා ඇතු පිට ඩුන් මලු හිස පන්වා වෙළඳ විහිදුවා. එ වේලෙහි එ වෙළඳ පන්වා අත තුවූ කඩු පිටන් මලණුවන් පිට දු සන්නාහය පිටට ගැසු හ. එ වේලෙහි කබොලැතු සිතන්නේ, "මා පිට ඩුන් තිස්ස කුමාරයා ගේ නො පිරිමිකම්නේ වේ ද පිටම් රජ් ගැනු වෙළඳ ලවා මා හිස පැන්වුයේ?" ය සියා කිහි පිට ඩුන් කුමාරයා සලමින් ගෙන ගොස් ගසකට නැංවී ය. කබොලැතාත් අවුත් ගැමුණු රජ්පුරුවන් දිට.

තිස්ස කුමරු විභාරයට ගොස් වැදිම

තිස්ස කුමාරයෝ ද ගසින් බැස දිවගෙන ගොස් විභාරයට අවුත් වන්හ. අවුත් දැක ගැමුණු රජ්පුරුවෝ සේනාව ගෙන, "තිස්සයා නො මරා ගෙනෙව" සි කියා ලුහුබදවා ගත්හ. එසේ දිවන කුමාරයෝ විභාරයට වැද තෙරුන් වහන්සේගේ ඇරි පාදය වැද, "ස්වාමිනි, ගැන්තවු රකගත මැනවි" සි කියා ගෙමැද සිට ගත නො හි බැණන් කෙරේ ගත් හයින් තෙරුන් වහන්සේ සැතපුණු ඇද යට වන්හ. එවේලෙහි තෙරුන් වහන්සේ ඇද යට ඩුන් කුමාරයන් නො පෙනෙන නියායෙන් ඇද සිවුරු වසා වදාල සේක. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ පසු පස්සෙහි ලුහු බදවා ගෙන අවුත් විභාරය වට කොට සේනාව සිටුවා තුමු විභාරයට අවුත් තෙරුන් වහන්සේගේ ඇරිවපාදය වැද, "තිස්සයා කොයි ද? ස්වාමිනි" සි විවාලෝ ය. එසේ විවාල රජ්පුරුවන්ට තෙරුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, "දෙවයෙනි, තිස්සයා ඇද නැතැ" සි වදාල සේක. රජ්පුරුවෝ කියන්නාහු, "තිස්සයා ඇද නැති නියාව මමත් දනිම ම ය. එතෙකුද වුවත් කුල දෙවතාවන්ට පටහැණි ව විවාමිම අප සේ වූ තුනුරුවන් දස් ගැන්තවුන්ට සුදුසු නො වන්නේ වේදැ" සි සියා නැවත ඔබගේ ඇරිත පාදය වැද අවකාශ ඉල්වා ගෙන එතනින් නික්ම විභාරය වට කොට තරයේ රක වල් ලවා රජ්පුරුවෝ තුමු දොරටුවේ රකවල් ගත්හ. එවේලෙහි තෙරුන් වහන්සේ කුමාරයන් ඇදක ලා සිවුරු කඩින් වසා බාල සතර දෙනකු වහන්සේ ලවා මල සහුරුවනක් ගෙන යන පරිද්දෙන් කුමාරයන් විභාරයෙන් පිටත් කළ සේක. එවේලෙහි වහන්සේ වරැන්දා කරින් ගෙන යන්න දැක දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ මෙසේ කිහි: "එම්බල තිස්සය, තා සේ වූ ගැන්තේ කුලධෙවතා වූ ස්වාමිදරුවන් කරින් යෙද්දා" සි කියා, "බලාත්කාරයෙන් ස්වාමිදරුවන් අතින් අදුරා ගැනීම අපි සේ වූ බුදුසස්නෙහි පහන් තුනුරුවන් දස් සැදැහැ ඇත්තවුන්ට තරම නො වෙයි" සියා, "තිස්සයා, ස්වාමිදරුවන් තට කළ උපකාර මතු සිහි කරව" සි කියා සේනාව හැර ගෙන මාගමට යන රජ්පුරුවෝ, "මැණියන් වහන්සේ දැන් මාගමට ගෙන ගියෙන් නම බලාත්කාරයෙන් ගෙන ගියා සේ තිබෙකි. ඒ මතු ඇසුවන්ටත් දුටුවන්ටත් නින්දාය" සි සියා තුමු මාගමට ගොස් නැවත ආදර සහිතව මහත් වූ පෙරහරින් දිගාමඩුල්ලේ ඩුන් මැණියන් වහන්සේ ගෙන්වා ගත්හ.

මහා සංසයා දෙබැයන් සමගි කරවීම

ඉක්තින් තිස්ස කුමාරයෝ ද ගොතම නම් එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සම්පයට ගොස් වැද එකත් පස්ව සිට මෙ සේ දැන්වූ හ. "ස්වාමිනි, මම මා ගේ බැණුන් වහන්සේට බොහෝ අපරාධ කෙලෙමි. එ සේ හෙයින් මම ගොස් ඔබ වහන්සේ දැක ගත නො ගෙමි. නුඩ් වහන්සේ මා කැදවා ගෙන ගොස් මා දක්වාලා ක්ෂමා කරවුව මැනවී" සි කිවූ ය. එ වේලෙ හි එ බස් ඇසු ගොතම නම් තෙරුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ මහා සංසයා වහන්සේ පිරිවරා තිස්ස කුමාරයන් කැදවා ගෙන මාගමට ගොස් රජගෙට වැඩි හිද කුමාරයන් රඳවා පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ පිරිවරා තෙරුන් වහන්සේ රැඹුරුවන් සම්පයට වැඩි සේක.

රැඹුරුවේ තෙරුන් වහන්සේ ඇතුළ වූ පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ වැද වඩා හිදුවා පය සේධවා වළදන්ට කැදවත් එළඟු හ. තෙරුන් වහන්සේ පාතුව පතින් පාමුව වසා වදාල සේක. එ වේලෙ හි රැඹුරුවන්, "කුමක් පිණිස ද ස්වාමිනි" සි විවාල කල් හි, "මහ රජ, තිස්ස කුමාරයන් දක්වනු පිණිස ගෙන ආම හ" සි වදාල සේක. එ වේලෙ හි රැඹුරුවේ, "ස්වාමිනි, නුඩ් වහන්සේ කැදවා ගෙන ආ තිස්සයා දැන් කොයි දැ" සි විවාලේ ය. තෙරුන් වහන්සේ වදාරණ සේක, "තිස්සයා හිණිහිස රඳවාලා ආම හ" සි වදාල සේක. එ වේලෙ හි එ බස් අසම්න් ම විහාරදේවී සේක ව ගොයින් හිණිහිස සිටි පුත්තුවන් දැක හඩා වැලප සිටියේ ය. දුටුගැමුණු රැඹුරුවේ ද තෙරුන් වහන්සේට දන්වන්නේ, "ස්වාමිනි, ගැන්තවු කරා සත් හැවිරිදි සාමණේර කෙනකුන් වහන්සේ අත එවා නො වදාර මෙතෙක් සංසයා වහන්සේ හැර ගෙන ස්වාමින් වඩාත මා ගේ ගැනිකම ස්වාමිදරුවන්ට නැති නියා වේ ද" සි කියා නැවත මෙ සේ කියන රැඹුරුවේ තෙරුන් වහන්සේට මෙ සේ දැන්වූ ය. "ස්වාමිනි, ගැන්තවුට මෙ කරන අවවාද ආදිම කොට වදාලා නම් මෙතෙක් අහස් ගණන් සේනාව නො නස්නේ වේ ද? ගැන්තවුන් ගේ වරද නැත. ස්වාමිදරුවන් ගේ වරද ම ය" සි තෙරුන් වහන්සේට රැඹුරුවේ කියා මලණුවන් ගෙන්වා ගෙන මහා සංසයා වහන්සේ මධ්‍යයේ දෙබැයේ වැලද ගෙන පියාණන් ගුණ සිහි කොට හඩා වැලප ඉස් සේදා නහා බත් කා මහා සංසයා වහන්සේ වැද පුදා පසු ගමන් කොට අවකාශ ඉල්වා ගෙන මාලිගාවට නැගී ආ හ.

දේමලින් භා සටනාට සැරසීම

දුටුගැමුණු රැඹුරුවේ එතැන් පටන් හැම දෙනා ම ගොයම කරනු පිණිස සම්මත කොට මලණුවන් තිස්ස කුමාරයන් දිගාමුඩුල යවා බොහෝ ගොයම කරවන්ට සම්මත කොට රට රක්නා පිණිස සමු දී රැඹුරුවේ තුමු ද මාගම බොහෝ ගොයම කරවූ හ. ඉක්තින් රැඹුරුවේ සේනාවට රත්රන් පටකඩ පිළිකඩ ප්‍රසාද දී සේනාව සින් ගෙන තමන් ගේ ජයකොන්තයට ධාතුන් වහන්සේ වඩා තුමු ගකුදෙවෙන්දුලිලායෙන් සැරහි සේනාව පිරිවරා තිස්ස නම් ආරාමයට ගොස් සංසයා වහන්සේ වැද මෙ සේ දැන්වූ ය. "ස්වාමිනි, බුදුසසුන් ඇති කරනු පිණිස මාවැලි ගහින් එතර යෙමි. වැද පුදා ගන්නා පිණිස මා භා කැටි ව වඩානා හික්ෂුන් වහන්සේ දුන මැනවී" සි කිවූ ය. එ බස් ඇසු සංසයා වහන්සේ ද පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ දුන් සේක. දුටුගැමුණු රැඹුරුවේ හික්ෂු සංසයා වහන්සේ හැර ගෙන කමෙළැතු පිටත පැන නැති මැණියන් විහාරමහාදේවීන් ද කැදවා ගෙන නන්දිමිතුයන් ආදි වූ දශ මහා යෝධයන් පිරිවර මහන් වූ බලකායෙන් යුක්ත වූ රැඹුරුවේ මහන් වූ යස සිරින් මහන් වූ පෙරහරින් මාගමින් නික්ම කළවල අවුත් ලැගුම් ගත් හ. එයින් නික්මුණු රැඹුරුවේ එහළ ලැගුම් ගත් හ. එහළ සැතුපි සංසයා වහන්සේ වැද පුදා දන් දී සේනාව භා සමඟ මහ පෙරහරින් අවුත් හිකින්නේ ලැගුම් ගත් හ. එයින් නික්මුණු රැඹුරුවේ ගුත්හල අවුත් ලැගුම් ගත් හ. එයින් නික්මුණු රැඹුරුවේ කිරිගම ලැගුම් ගත් හ. කිරිගමින් නික්මුණු රැඹුරුවේ නියමුල්ලේ

ලැගුම් ගත් හ . එතනින් නික්මුණු රජ්පුරුවේ මැදගම උයන්තොට ලැගුම් ගත් හ . මැදගම උයන්තොටින් නික්මුණු රජ්පුරුවේ ගොසින් තුන්ගම කසටපිටියේ ලැගුම් ගත් හ . එතනාදී සන්නාහ සන්නද්ධව අන්නට කොටන්නට විදින්නට සැරහි මුළු බැඳිසිට සේනාව කොපමණ ද යත් , සේනාව සිටි නැගෙනහිර කෙළවර පටන් බස්නාහිර කෙළවර සතර ගවිවෙක පිරිස උරය ගැසී සිටියේ ය . එ වේලෙහි රජ්පුරුවේ සේනාව පෙළ බලා , "දෙමළ මහ සෙනාහ වූ නියාවට මේ සෙනාග යම්තම දෙනෙක . එකාන්තයෙන් බුදුසස්නේ හි තර සැදුයෙක් මට ඇත්නම් , දෙමළන් සාධා තටබුන් වෙහෙර සසුන් කරවමි යන මනඛාල මට හැම වේලෙහි ම ඇත්නම් දෙවියෝන් මට වහල් වන්නේ වේ දැ" සි සිතා එදවස් රු සැතිපි උදැසන බාතුන් වහන්සේ වැද පුදා පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේට දන් දී රජ්පුරුවේ තුමුන් කා බි සැරහි දැ මහා යෝංයෙන් ඇතුළු වූ සේනාව කා බි පටකඩ පටවේලි බැඳ සැරහි සිටි සේනාවට ප්‍රසාද දී ගැට බෙර පණා බෙර එකැස් බෙර මිහිඹ බෙර මද්දල පටහ ලොහා බෙර යුවුල බෙර මහ බෙර දැසුරු බෙර රෝද බෙර මිහිඹ බෙර කරඩි බෙර සෝඡා බෙර තලප්පර විරන්දම් තම්මුට නිසාන රණරඩි සොඡා සමුදු සොඡා අනුක්තත්තැලි තුමුලිව දවුල් මොරහු මල්ලරි සිරිවිලි තප්ප තත්සර බික්කි උඩික්කි මඩල තාගසර උව්වාංහයාඩිගි කොම්බු දළහම් සකුණවිරිදු සුරණ කාල දම් ආරා දළහම් ලෝහම් සින්නම් කින්නර කයිතාලම් සමුන්තාලම් ගිතාලම් පටහ බිමරු මත් බෙන්ඩිම දිවනි මේ අදි සිය ගණන් දහස් ගණන් හෙරි ජාතීන් ගස්වමින් , රන්සක් රිදිසක් රන් සින්නම් රිදි සින්නම් රන් ආරා රිදි ආරා දළ ආරා දළහ . ලෝහ . ගවරහං විජයාධිවනි ඔත්තු තන්තිර පටසිර මෙකි කාහල ජාතීන් යුගන්දර පරවත සම්පයෙ හි සාගර නාදයක් මෙන් මහත් කොලා හලයෙන් කෙළිමින් අපුර පුරයට නික්මුණු ගක්රදේවන්දේරියා පිරුවැරු දෙවනා සමුහයක් මෙන් දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ මහ සෙනාහ පිරිවරා තුන්ගම කසට පිටියෙන් නික්ම මියුගුණු ගොස් මියුහුණෙහි ජත්රත නම් දෙමළා හා සටන් කොට උං මරා ගහ ලා මියුහුණේ කසු ආගබක් කරවූ හ .

මියුහුණු ආගබේ කථාව

එම් මියුහුණු ආගබේ වහන්සේ බැඳවු නියාව කියනු පිළිවෙළ කථාව සි . හේ කෙ සේ ද යත් , අප ගේ බුදුරජාණන් වහන්සේ බුදු වූ නවවෙනි මස දුරුතු මැදි පොහො දවස් මේ ලඩිකාවට වැඩ මාවැලිග . බිත්තියෙහි දෙනාලොස්ගවිවක් දිග ඇති සතර ගවිවක් පළල ඇති මහානාග නම් උද්‍යානයෙහි යක්ෂයන් ගෙන් සන්නිපාත ස්ථානයට අවුත් ඒ යක්ෂයන් ගෙන් හිස් මත්තෙන් මියුහුණු ආගබ පිහිටුවන තැනා ආකාශයෙහි සරවඡයන් වහන්සේ වැඩ සිට වැසි හා සුලං හා සනාන්ධකාරයක් මවා යක්ෂයන්ට හය උපදවා ඒ යක්ෂයන් විසින් , "අපට අහය දුන මැනැවැ සි , ස්වාමිනි" දැනුවු කල් හි , "මම වනාහි තොපට අහය දෙමි . තොපි හැම දෙන ම සමග මා හිඳිනා තැනක් දෙවා" සි වදාල සේකා . ඒ යක්ෂයෙය් , "ස්වාමිනි , මේ සියලු ලංකාද්විපය තුළ වහන්සේට අපි හැම දෙන ම එක් ව දෙම් හ . තුළ වහන්සේ අපට අහය දුන මැනැවැ" සි කිවු ය . ඉක්තිනි බුදුරජාණන් වහන්සේ උන්ට වූ හය දුරු කොට උන් හැම දෙනා විසින් දුන් බිම සම්කඩ අනුට ඒ සම්කඩ වැඩ උන් බුදු රජාණන් වහන්සේ තොපේකසිණ සමාපත්තියට සමවැද , "සම්කඩ හාන්පසින් ගිනිදැල් නික්මෙව" සි අධිජ්‍යාන කොට වදාල සේකා . එ වේලෙහි ඒ යක්ෂයෙය් ගිනිදැල් දක්නාඟු මරණ හයින් හය පත් ව සියලු යක්ෂයෙය් මුහුදු වෙරළ රස් වූ හ .

ඉක්තිනි අසමසම වූ අපතිපුද්ගල වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ සංදුරු බලයෙන් යක් ගිරිදිවයින නම් දිවයිනක් (මවා ඒ දිවයින) ගෙන්වා යක්ෂයන් ඊට නාවා ඒ දිවයින පෙර තුවු තැන් හි ම

තබා සමකඩ අකුළවා වදාල සේක. එවිලෙ හි දේවතා සමාගමය විය. ඒ දේවතා සමාගමයේ හි බුදුරජාණන් වහන්සේ බණ වදාල සේක. එ වේලෙ හි නොයෙක් කෙළ ගණන් දේවතාවේ බණ අසා ගරණ ශිලයේ හි පිහිටියාපු ය. අසංඛ්‍යායක් දෙවියෝ සේවාන් වූ ය. සමන්තකුට පර්වතයේ හි මහාසුමන තම දේවින්දියෝ සේවාන් එලයට පැමිණ සර්වඥයන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද තමා වැද පුදා ගන්නට බුදුන්ගෙන් පුජා වස්තුවක් ඉල්වූ ය. එ වේලෙ හි සියලු සත්වයන්ට හිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ දක්ෂිණ ශ්‍රී හස්තයෙන් සිරස පිරිමැද මිටක් පමණ කේගධාතුන් වහන්සේ ඒ සුමන තම දෙවිරජ්පුරුවන්ට දුන් සේක. ඒ සුමන තම දේවින්දි ඒ කේගධාතුන් වහන්සේ උතුම් රන් සුමුහකින් පිළිගෙන සර්වඥයන් වහන්සේ වැඩිහුන් තැන පිහිටුවා උසින් සත් රියනක් උස ඇති නොයෙක් සත් රුවනින් ඒ කේගධාතුන් වහන්සේට පුජා කොට ඉන්දුසනීල මාණිකාමය ආගබක් කෙලේ ය. තැවත බුදු රජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පැ කළ ධම්සනෙව් සැරියුත් මහ තෙරුන් වහන්සේ ගේ අතවැති සරඟු තම එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දරසුයෙ හි ගිනි නො නිවෙන තෙක් ම ශ්‍රීවා බාතුන් වහන්සේ ගෙන මහා සංස්යා වහන්සේ විසින් පිරිවරන ලදුව අවුත් ඒ මියුහුණ ආගබ බාතුන් වහන්සේ නිධාන කොට ඒ වසා මෙවන් පාණින් දෙළඹාස් රියනක් උස කසු වන් ආගබක් කොට වදාල සේක. ඉක්විති දෙවෙනි පැතිස්ස රජ්පුරුවන්ගේ මලණුවේ ව්‍යුලාහය තම රජ්පුරුවේ ආග්‍රාධියන් ඒ ආගබ දැක උසින් තිස් රියනක් කොට ආගබ බැන්දේ ය. දැන් මේ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ මියුහුණ අවුත් ඒ හි උන් දෙමළන් මරා (ඒ ආගබ වසා) අසු රියනක් කොට ආගබක් බැන්දේ ය. මේ සේ ඉක්මන් ඉක්මන් ව සටන් කරන්නේ ද පවා ගුණයට ආකර වූ, සංසාර හයින් හයපත් ව්‍යුවාපු, පින්කම් කොට දිව්‍යජලොක සම්පත් අත්පත් කොට ගත්තේ ය. ඒ සේ හෙයින් සියලු සත්වයෙනි, භැම වේලෙ හි ම නොපමා ව කුසල් කළ යුතු මියුහුණු ආගබ කථාව නිමි.

දෙමළ කඳවුරුවලට පහර දීම

ඉක්විති ගැමුණු රජ මියුහුණගෙන් නික්ම අඩවිවට ගොස් අඩවි දෙමළා හා සටන් කොට සාර මසකින් අඩවි දෙමළා සාධා ඒ තුවරින් නික්ම මහා සේනාව පිරිවරා මහන් බල ඇති සත්බැකාවටය වටලා ගෙන සත්බැ දෙමළන් ඇතුළ වූ බොහෝ දෙමළ සේනාව එක ද්වස් ම සාධා දුටුගැමුණු රජ සේනාවට රන් ප්‍රසාද දී සේනාව සිත් ගෙන එයින් නික්ම අතුරාබට ගොස් මහාත්‍යාංශ තම දෙමළා හා සටන් කොට ඒ දෙමළා මරා දෙනුගම ගොස් ගවර තම දෙමළා සාධා එයින් නික්ම කඩ්බාලැතු පිටට පැන තැහි මහා බල සේනාව පිරිවරා කෙළුමින් සේමින් හාලකෝල තම තුවරට ගොස් ඒ තුවර වසන මහාතිස්ස තම දෙමළා හා සටන් කොට ඒ දෙමළා සාධා එයින් නික්ම පොල්වත්තේ නාලික තම දෙමළා සාධා දිසාහයගල්ලට ගොස් දිසාහය තම දෙමළා සාධා එයින් නික්ම කසාතොට ය ය ය. යන තෙන වසන කිංචිසිහ තම දෙමළා හා සටන් කොට ඒ දෙමළා සාර මසකින් සාධා එයින් නික්ම වෙය තම තුවර වෙය තම දෙමළා සාධා හාණක තම ගම හාණක තම දෙමළා ද වෙයික තම ගම වෙයික තම දෙමළා ද ගාමිණි තම ගම ගාමිණි තම දෙමළා ද කුමිහ තම ගම කුමිහ තම දෙමළා ද නන්දික තම ගම නන්දික තම දෙමළා ද බානුක තම ගම බානුක තම දෙමළා ද තුවුන්න තම ගම තුවුන්න තම දෙමයිල් දෙමළන් දෙන්නා හා සටන් කොට බොහෝ දෙමළන් ද මරා එයින් නික්ම දැඩින්නාරුවේ දෙමළා හා සටන් කරන වේලෙහි, "සිය සේනාව ය සතුරු සේනාව ය" ය වෙනසක් තැනි ව එක සැරුහුම් හෙයින් ඒ ද්වස් දුටුගැමුණු රජ "තමා ගේ සේනාව ඔවුනොවුන් තෝරා ගත නො හි මරති" යනු අසා ඒ සටන් බිමදි රජ මේ සේ වූ සත්‍යක්‍රියාවක් කෙලේ ය. ඒ කෙ සේ ද යන්,

සත්‍යත්‍රියාව

"මම කිසි කළෙකන් මට රාජ්‍යය සුවයක් පිණිස සටන් කරන්නේම නො වෙමි. සමාන් සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේ ගේ පස්වා දහසක් පවත්නා ගාසනය පිහිටුවන පිණිස ය, හි යන මනදාලෙක් හැම වේලෙහි ම ඇත් නම් ඒ සත්‍යත්‍රියායෙන් මේ මාගේ සේනාව හන් පිළි ද පලන් ආහරණ ද ගත් එලකායුද ද යන මේ සියල්ල ගිනි ගෙන දිලිස්ව සි, දෙමළන්ට ඒ සැටි නො වේ ව" සි සත්‍යත්‍රියා කෙලේ ය. එ කල් හි ඒ රජුගේ සත්‍යත්‍රියාව ඒ පරිද්දෙන් ම විය. ඒ සැටියේ ඒ තුවර සාධා සේනාවට රන් ප්‍රසාද දී දුටු ගැමුණු රජුරුවේ දසමහා යෝධයන් ඇතුළු වූ මහ සෙනාහ පිරිවරා ගංගා තීරයේ හි පටන් දෙමළ කළුවුරු තාක් පැහැර විෂිතපුරයට නික්මුණා හ.

විෂිතපුර සටන

ඉක්බිත් බුන් බුන් තුවර ගැලුවුණු දෙමළ අවුත් මහ බල ඇති විෂිතපුරයෙහි රස්වූ හ. එ සමයේ හි දුටුගැමුණු රජුරුවේ විෂිත පුරය සම්පය හි කළුවුරු බැඳ ඒ පුරය ගන්නා කැමති ව දස මහා යෝධයන් ගේ බල විමසනු පිණිස දක්නට එන නන්දිමිතු නම් යෝධයා ඉදිරියට, තමන් ගේ කඩාලැනු රා පොවා කිපෙන්නට සුදුසු බස් බැණ නියමිට ගල් ගසා වඩා මුබයෙන් පිටත් ව ගිය අව්වියේ හි ගිනි කඩක් සේ රජ වූ ඒ කඩාලැනු මහ පොලාව යදෙනින් ගසා ලු ලෙස්තලියක් සේ අනුරාව කෙරෙමින්, ගිගුරු හඩින් තතනවමින්, කෝපයෙන් පය ඇද ලු කෙගෙහෙහි මකුල් පුයක් කඩන්නා සේ බැඳ ලු යදම් සුනු විසිනු කෙරෙමින් තෙලුමු දැලියක් උප්‍රටා ගන්නා සේ බැඳ ලු කඩය පෙරලී සිට ඇන තුන කෙරෙමින් සිටි ඇත්හළ පැහැර බුලි කෙරෙමින්, බිඳු කඩය හකුලවා දළ අස්සේ තබා ගෙන තමා ගේ සේයට ඇන ලු ඇත්මෙන් ම පොලාව දැදුරු කෙරෙමින්, දිව ලුහු බලධාපු මිනි දළග අවුණුවා නගමින්, ලෙහෙයෙන් රඳි ගිය මුහුණින් ලෙහෙයෙන් රඳි ගිය දැඩින් ගෙරින් මිවුන් ලුහුබලධාවා ඇන පළමින්, මිවුන් අතුණුබහතින් බැලු බැලුවන් කොපයෙන් ඇස් පියවමින්, සොඩ කට ලා හිස සල සලා ගුගුරමින් මෙලෙසින් කඩාලැනු අවුත් විශියට වන. එ වේලෙහි නි නන්දිමිතු නම් යෝධයා ඇතු කෙරෙහි කළ හයින් සේනාවා ඒ ඒ අත දිවන්නැවුන් දැක මෙසේ සිති ය. "මේ කඩාලැනු ජද්දන්ත කුලයේ හි උපන්හෙයින් ඇත් බලයෙන් සියක් කෙළක් ඇතුන්ට බල ධරන්නේ ය. එ සේ වූ ඇතු දැක හිසකේ පිට හෙලා දිවීම මා සේ වූ යෝධයන්ට තරම නො වෙයි. අද ඇත් රජ, තට කියමි දනිමි" සි වමත හකුලවා ගෙන දකුණතින් අත් පොලා මහත් කොට බැණ නැහි, දිව ගෙන ආ ඇතු සොඩ හයා කරපිට තබා දැනින් දෙදාල තරයේ ගෙන උක්කුවුකයෙන් හිඳුවාපි ය. ඒ වේලෙහි දුටුගැමුණු රජුරුවේ නන්දිමිතුයන් ගේ බල විමසා විෂිතපුර තුවර දෙමළ සටන් සැක නැතැ සි සේනාව සන්නාහ සන්නද්ධ කොට පිරිස මෙහෙයු හ. ඉක්බිත් දකුණු වාසල යෝධයන් හා දෙමළන් හා සටන් විය. නැහෙන හිර වාසල වේළසුමන නම් යෝධයෝ අසු පිටට පැන නැහි බොහෝ දෙමළන් මැරි ය. එ වේලෙහි දෙමළ වේළසුමනයන් කෙරෙහි හයින් ආයුධ හෙලා ඇතුළු තුවරට වැද වාසල් හෙලා ඉදි හැර අව්වාලවලට පැන නැහි උන් හ. ඉක්බිත් ගැමුණු රජ යෝධයන්ට සම්මත කරන්නේ කඩාලැනු ද නන්දිමිතුයන් ද සුරතිර්මලයන් ද යන මේ තුන් දෙනා දකුණු වාසල සටනට යවි ය. මහාසේණ නම් යෝධයා ද ගොයිමිබර නම් යෝධයා ද එරුපුත්තාහය නම් යෝධයා ද යන මේ තුන් දෙනා ඉතිරි වාසල්වල සටනට නියම කෙලේ ය. ඒ විෂිතපුරය කෙ සේ ද යන්, අගළ තුනකින් යුක්ත ය. දැඩි වූ, උසින් අවලාස් රියන් ලෝ පවුරෙන් හා පළල් වාසලින් හා යදාරින් ද යුක්ත ය. එ වේලෙහි කඩාලැනු දිව ගෙන ගොස් පෙරවා අත දණ බිම ඕඩා සිට පවුරේ උඩ බිඳින්ට ගියේ ය. එ වේලෙහි උඩ සිටි

දෙමළ අනෙකපුකාර ආසුඩ ඇතුව ගැසු ය. එස් ද නො වැළක ඇතු දෙර බිඳිනාවුට රත් කොට යවට දැමු ය. නැවත කකියවාපු මලකඩ ඇතුපිට නැමු ය. එ වේලෙහි කබොලැත් වේදනායෙන් පිඩිත වූයේ මහ හඩින් හඩා දිය අගලට ගොස් ගැලීණ. එ වේලෙහි එස් දියෙහි ගැලුණු ඇතු දැක ගොයියිම්බර නම යෝධයා ඇතු ඇලයට ගොස්, "මෙතෙක් අ තා බොත රා එස් නො වෙයි. මේ දෙමළ වාසල බිඳීම නම බැර දෙයකු සි නො සිට තවත් ගොස් යදාර බිඳුව" සි කි ය. එ බස් ඇසු ඇත් හටගත් අහිමාන ඇතිව කුණ්වනාද කොට දියෙන් ගොඩ නැහි සිටියේ ය. ඉක්තින් ඇත් වෙදු ඇතු පිට ඇලුණු මලකඩ සේදා බෙහෙන් ගැල්වා ය.

කබොලැතු යදාර බිඳීම

ගැමුණු රජ්පුරුවේ ඇතු පිටට පැන තැති අතින් කුඩ පිරිමැද, "මා උපන් දවස් මාගේ පිනින් උපන් ඇත් රජ, මේ සියලු ලක්දිව රජය තොපට දෙමි" සි මේ එස් මියුරු තෙපුල් කියා ඇතු සතුපු කොට තමන් මේ නිමවන්ට තුවු උතුම රාජ භාජනයෙන් ඇතු කවා පිට වණය සංවේන් වසා ර් පිට මිසට සියක් පට ඇතුව මත්තෙහි තෙලිසම් බැඳ දාර බිඳිනට අල හ. එ වේලෙහි එස් ඇත් රජ සෙණ හඩ මෙන් ගරජනා කොට ඇතුළ තුවර දෙමළන් හය ගන්වමින් දිව ගෙන ගොස් දැඩින් යදාර ඇතා බිඳිපි ය. එ වේලෙහි එශ්චිපත පයින් ඇතා දාර හා දාරබාව හා සමග ඇතුපිට උගුලක් එස් ඇතු යට කොට ගෙන හෙන්නා දුටු මහ බලැති නන්දිමිතු නම යෝධයා මාගේ රජ්පුරුවන් ගේ රාජ වාහන ඇතු තටභාන් අලාභ ය සි සිතා තමා ගේ උරයෙන් පැහැර ඉස්බක් පමණ තැන් දමාපි ය. කබොලැත් තමා ගේ දෙදාල ගෙන බිම කෙළින් තිදුවාපු වෙටරය එ දවස් තැරපි ය. එ වේලෙහි කබොලැත් තමා පිටට තැගෙනු පිණිස නන්දිමිතුයන් මුහුණ බැලී ය. එ විට නන්දිමිතු යෝධයා තා තිරිසනා කළ මගින් මම කුමට වදීම දැ සි කියා උසින් අවලොස් රියන් ලෝ පැවුර උර බාහුවෙන් පැහැර අට ඉස්බක් පමණ තැන් පැවුර කඩා හෙලා සුරනිර්මල තම යෝධයන් මුහුණ බැලී ය. එ සඳ සුරනිර්මල තම යෝධයාණෝ ද එක්පොලකින් බිඳපු හ. එරපුත්තාහය නම යෝධයාණෝ ද, වේශ්සුමන නම යෝධයාණෝ ද, භරණ නම යෝධයාණෝ ද, බණ්ඩදෙව නම යෝධයාණෝ ද, එස්ස්සදෙව නම යෝධයාණෝ ද, (මහාසොණ නම යෝධයාණෝ ද, ගොයියිම්බර නම යෝධයාණෝ ද,) ලභිග වසහ නම යෝධයාණෝ ද, යන මෙ කි දස මහා යෝධයේ එකකු වන් කඩින් එකක් නො වැද වෙන ම අට ඉස්බක් අට ඉස්බක් පමණ තැන් එකි එකි දෙනා බිඳ වන් හ. එ වේලෙහි කබොලැත් ගැල් සකක් ගෙන දෙමළන් මැරි ය. නන්දිමිතු ගැලැත්තක් අත ලා ගෙන දෙමළන් තැලී ය. ගොයියිම්බර නම යෝධයා පොල් ගසක් කඩා ගෙන තැලී ය. සුරනිර්මල තම යෝධයා උතුම කඩුවක් ගෙන කෙටි ය. මහාසොණ නම යෝධයා තල් ගසක් උදුරා ගෙන තැලී ය. එරපුත්තාහය නම යෝධයාණෝ යගදාවක් ගෙන තැඹි හ. එස් හෙයින් කියන ලදී.

"හත්මී ගහෙත්වා රථවක්කා මිනේතා සකට පණ්ඩරං නාලිකෙරතරු ගොයා නිමිමලා බග්ගමුත්තමං, තාලරුක්බං මහාසොණෝ එරපුත්තා මහාගදා විසුං විසුං විලිගතා දම්මෙ තත්ප වූණ්ණයු"

අනුරාධපුරයේ හි සටනට නික්මීම

මෙ සේ විජිතපුරය සාර මසකින් සාධා එහි උන් බොහෝ දෙමළන් මරා එයින් නික්ම ගිරිනිල් තුවර ගනුම් හ සි සැරසි ගිරිනිල් තුවරට ගොස් වැද ගිරිනිල් දෙමළා මරා, එයින් නික්ම මානෙල් තුවරට ගොස් මානෙල් දෙමළා හා සටන් කොට සාර මසකින් ඒ දෙමළා සාධා, එයින් නික්ම දුටු ගැමුණු රජ්පුරුවේ සේනාවට රන් ප්‍රසාද දි පන්සියයක් රහනුන් වහන්සේ වැද ප්‍රඳා මහා සේනාව පිරිවරා කබොලැනු පිටට පැන නැහි එමිල්ලන්කඩ් පැන අනුරාධපුර තුවරට සටනට නික්මෙන රජ්පුරුවේ මග කෙළිමින් සේමින් ගොස් කසාගල් පාඨඩ කඩවුරු බැඳ එ තැන් හි වැවක් බදාවා සේනාව හා සමග මහත් වූ පෙරහරින් පොසොන් මස දිය කෙළියට පටන් ගත් හ. එ සමයේ හි එමාල රජ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ආ බව අසා තමාගේ අමාත්‍යයන් හා කථා කරන්නේ, "කිමෙක් ද අමාත්‍යයෙනි, තොප වැනි මන්ත්‍රීවරුන් ඇත්තේ මෙ සේ වූ තෙනට වේ ද? දුටුගැමුණු රජ මියුහුණේ පටන් සියලු දෙමළ කඩවුරු තාක් පැහැර දැන් අප උන් තුවර ගනුම් හ සි සැරහි කසාගලු නම් තෙන කඩවුරු බැඳ ගෙන හිදින්නේ ය. ඒ රජ හා සමග කෙ සේ සටන් කරමෝ දී" සි අමාත්‍යයන් විවාලේ ය. එ බස් ඇසු අමාත්‍යයේ කියන්නාහු, "මෙ ලොව තුවණීන් පරික්ෂා කොට කළ මනා සියලු කටයුත්තෙක් ඇත් නම් එ හි කෙළ පැමිණ සිටි අප වැනි අමාත්‍යයන් විසින් පිරිවරන ලද තුළ වහන්සේ විසින් කිසි සැකයක් නො කොට සෙට ද්වස් සටන් කොට වදාල මැනවැ" සි නියත කළ හ. එ බස් ඇසු එමාල රජ්පුරුවේ දිස්ජන්තු නම් යෝධයා ඇතුළ වූ විසි මහා යෝධයන් ප්‍රධාන කොට ඇති මහත් වූ දෙමළ සේනාවට රන් රුවන් ප්‍රසාද දීමෙන් සෙනහ සින් ගෙන දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන්ට කියා යවන්නේ, "සටනට ඇවිත් ඔතන ඉද කරනු කිම් ද? වහා සටනට අව මැනවැ" සි පත් යවු හ. එ බස් ඇසු දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ, "කියා එවුව මනා ද? අපි එමින් සිටියම් හ. සෙට ද්වස සටනට සැරහි සිටිය මැනවැ" සි පත් යවා, නන්දිමිතු නම් යෝධයාණන් ආදී වූ තමන් ගේ දැන මහා යෝධයන් ලහට කැදවා කියන්නාහු, "මෙතෙක් ද්වස් කළ සටන් සේ නො වෙයි. දෙමළ දෙනිස් කඩවුරට තායක වූ විසි මහා යෝධයන් විසින් පිරිවරන ලද මාර සේනාව වැනි මහත් සේනාවෙන් යුක්ත වූ එමාල රජ්පුරුවන් හා සෙට ද්වස් සටන් කෙ සේ කරමෝ දී" සි විවාල හ. එබස් ඇසු දැන මහා යෝධයෝ කියන්නාහු, "දේවයන් වහන්ස, එක එමාල රජ ගේ සේනාව තබා මුළු දඹිදිව සියලු සේනාව ඇවිදිනුත් අප දසදෙනා ජයගත නො හෙති. සැක නො සිතා වදාල මැනවැ" සි කි හ. එබස් අසා දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ සතුවූ ව සේනාවට ප්‍රසාද දි සන්නාහ සන්නාද්ධ ව සටනට නික්මුණා හ.

දිස්ජන්තු යෝධයා

එමාල රජ දුටුගැමුණු රජ සටනට ආ බව අසා දදවන ද්වස් සන්නාහ සන්නාද්ධ වූයේ මහා පර්වත නම් ඇතු පිටට පැන නැහි දෙමළ මහා සේනාව පිරිවරා අවුත් වන. එ වෙලෙ හි දුටුගැමුණු රජ මැණියන් විහාරමහාදේවින් හා මන්ත්‍රණය කොට දිස්ජන්තු නම් යෝධයා පිණිස මැණියන් ගේ අප දේශයෙන් දෙනිස් බල කොටුවක් කරවා දෙවල්පත්තුන් නංවා සර්වාහරණයෙන් සැරහු කිහිර හරින් කළ රජ රු දෙනිසකුද සිටුවා දෙනිස් වන මහ බල කොටුවෙහි රජ තෙමේ සිටෙත. ඉක්තිනි දෙසෙනහ සටන් කෙරෙමින් සිටියදී එමාල රජ ගේ දිස්ජන්තු නම් යෝධයා කඩු පලහ ගෙන බිමින් අවලොස් රියනක් අහසට පැන නැගි රජ රු පොලු ගසා පලමු වන බල කොටුව හා සෙසු බල කොටු ද බිඳ ගැමුණු රජ සිටි බල කොටවට නික්මීණ. එ වෙලෙ හි රජ්පුරුවන් සම්පයට යන දිස්ජන්තු නම් යෝධයා දුටු සුර නිරමල යෝධයා තමාගේ නම කියා "මා සිටියදී ඔබ කොයි යෙහි ද නිවට දෙමළා" සි හඩ ගැසී ය. එ වෙලෙ හි මහු බිණු එබස් ඇසු දිස්ජන්තු නම් යෝධයා "දෙපල කොට ගසා මොහු මරා රජ පසු ව මරම්" සි කිපි අහසට පැන නැහි තමා ගේ හිස මුදුනට බස්නහු දැක සුරනිර්මල නම් යෝධයා තමා අත තුඩු පලහය මිරින්ගෙන ඉස්

වසා සිටියේ ය. දිස්ත්‍රික්ත්‍ය නම් යෝධයා ද ඉස් වසා සිටි පලහය දැක පලහය හා මොහු හා එක් කොට ගසම් සි සිතා පලහයට ගැසී ය. එකෙනෙහි සුරනිර්මල නම් යෝධයා පලහය අතින් හැරපි ය. දිස්ත්‍රික්ත්‍යවා පලහය හා බිම වැට් හිණ. එ වේලෙහි සුරනිර්මල යෝධයා බිම බුණුවහු තැහි සිටිය නො දි කඩුවෙන් දෙපලු කොට ගැසී ය. ප්‍රීස්සදේව නම් යෝධයා එකෙනෙහි සෙන ගසන කළක් මෙන් සක පිශිපි ය. එ වේලෙහි දේමල් උන්මත්ත හාවයට පැමිණයන් මෙන් වූ ය.

එලාර රජු ගේ මරණය

ඉක්බිනි දෙමල සේනාව ද බිඳුණාහු ය. එලාල රජ, "දිස්ත්‍රික්ත්‍යවා බුණු කළ කුමන සටන් දැ" සි බිඳි පලා ගියේ ය. එ ද්වස් බොහෝ වූ අපමණ දෙමෙන් මැරු ය. එ සේ මැරු දෙමෙන් ගේ ලෙහෙයෙන් පොලොව ගලා ගෙන වැව දියට වැද ඒ වැව දිය ලෙහෙයෙන් කැලෙනි ගියේ ය. එ සේ හෙයින් එතැන් පට ඒ වැව කලතා නම් වැව ය සි ප්‍රසිද්ධ විය. දුටුගැමුණු රජ "මා මුත් සෙසු කෙනෙක් එලාල රජ නො මරව" සි ඒ යුද්ධ තුමියේ හි බෙර ලවා ගැමුණු රජ සන්නාහ සන්නාද්ධ ව සන්නාහ සන්නාද්ධ වූ කඩාලැතු පිටට පැන තැහි බිඳි දුවන එලාල රජ පුහු බදවා දිව ගෙන ගොස් අනුරාධපුර නුවර දකුණු වාසලදී රජදරුවන් දෙදෙනා ගේ සටන් විය. ඒ දෙදෙනා සටන් කළ පරිදි කෙ සේ ද යන්, එලාල රජ තොමරය දමා මරමි සිතා තොමරය දැමී ය. දුටුගැමුණු රජ එලාල රජ දැමු තොමරය වළහාපි ය. එකෙනෙහි එලාල රජ තැහි පර්වත නම් ඇත්තු, ගැමුණු රජ තමා ගේ කඩාලැත්තු ලවා දැලින් දළ අන්වා එලාල රජහට තොමරය දමා ඒ රජ ලෙන් ඇතු පිටින් තැවි ය. එ වේලෙහි ඇතු හා සමග ඒ රජ එ තැන් හි ම හිණ. ඉක්බිනි දිනන ලද සංග්‍රාම ඇති දුටුගැමුණු මහ රජ වතුරකිගිනි සේනාව සහිත වූයේ ලඛිකාද්වීපය එකාතපතු කොට දෙදෙවිලොව දේවතාවන් පිරුවැරු සක්දේවී රජහු මෙන් මහ පෙරහරින් අනුරාධපුර නුවරට වන.

දුටුගැමුණු රජ ලක එක්සත් කිරීම

ඉක්බිනි දුටුගැමුණු රජපුරුවේ නුවර බෙර ලවා නුවරට හාන්පසින් සතර ගවික් පමණ තැන මිනිසුන් රස් කොට එලාල රජ ගේ මළ ගරියට මහත් වූ පුහු සත්කාර කරවා රන් සිටිගෙයකින් ගෙන ගොස් ද්වා සොහොන් හස්කොට ඒ රජ දැඩු තැන ඔහු නමින් එලාල නම් දාගෙක් කරවා "මා ඇතුළ වූ එන ද්වස රජදරුවන් ඇතුන් අසුන් තැහි මෙතෙනින් නො ගිය මැනවි සි, බෙරන් නො ගැස්වූව මැනවි" සි පෙරහරු තබවා ගිලා ලෙඛනයක් හිඳවා ය. මේ සේ දුටුගැමුණු රජ දෙනිස් දෙමල කඩුවරක් පැහැර ලඛිකාද්වීපය එකවිෂතු කොලේ ය.

හල්ලුක යෝධයා

යම් ද්වසෙක දුටුගැමුණු රජ විජිතපුරය පහලේ ද, එද්වස් ම දිස්ත්‍රික්ත්‍ය යෝධයා එලාල රජ සම්පයට ගොස් තමාගේ බැනා හල්ලුක නම් යෝධයාගේ බල රජපුරුවන්ට කියා ඔහු එන පරිදේන් දඹිදිවට පත් යවී ය. එපවත් ඇසු හල්ලුකයා ද එලාල රජපුරුවන් දැඩු සත්වෙනි ද්වස් සැට දහසක් යෝධයන් පිරිවරා පඩිවූ තැහි මාවතුනොටට අවුන් බැස එලාල රජපුරුවන් මළ බව අසා "ලංඡාවෙන් තැවත රට නො යමි; සටන් කෙරෙමි" සි මාවතුනොටින් නික්ම කොළඹලා නම් ගම පචිවිට බැඳ උන්නේ ය. දුටුගැමුණු රජපුරුවේ ද හල්ලුකයා ආ බව අසා සන්නාහ සන්නාද්ධ ව කඩාලැතු පිටට පැන තැහි දැ මහ යෝධයන් පිරිවරා

ගෙන මහත් වූ විභුතීන් මහත් වූ පෙරහරින් සේනාව පිරිවරා නික්මණාහ. ප්‍රීස්සදෙව නම් යෝධයා ද පසුද්වායුධ සන්නද්ධ වූයේ ගැමුණු රජු නැහි ඇතුළේ පශ්චිමාසනයෙහි ප්‍රූන්නේ ය. හල්ලුක නම් මහායෝධයා ද සන්නාහ සන්නද්ධ ව ඇතුපිට ප්‍රූන් ගැමුණු රජ අහිමුබයට අවුත් වන. එ දවස් කඩ්බාලැත් ඔහු ගේ වේගය මද වනු පිණිස සෙමෙන් සෙමෙන් පසුබැස යයි. ගැමුණු සේනාව ද ඇතු හා සමග පසු පස්සෙන් බට හ. එ වේලෙහි ගැමුණු රජ්පුරුවෝ ප්‍රීස්ස දෙව නම් යෝධයාන්ට මේ සේ කිවු ය. කෙ සේ ද යත්, "මෙ ඇත්රජ පෙර අප අවවිසි මහ සටනක් කරන කළ පසු නො බට, දැන් හල්ලුකයා ගේ සටනට කුමක් පිණිස පසුබයි ද" සි විවාල හ. ප්‍රීස්සදෙව නම් යෝධයා රජ්පුරුවන්ට මේ සේ කි ය, "දේවයන් වහන්ස, ජය අපට ම ය. මෙ ඇත්රජ ජය බිමක් සොයා යයි. පසු පස්සෙන් බැස ජය බිමකට පැමිණි කළ එ තැන් හි සිටිනේ ය" සි දැන්වී ය. ඉක්තින් ඒ කඩ්බාලැත් ද පසු පස්සෙන් බැස අනුරාධපුර නුවර සම්පය හි මහාවිහාර සිමා අන්තයේ හි සිට ගත. එ වේලෙහි හල්ලුකයා ද ගැමුණු රජහු අහිමුබයට අවුත් මා බැනන් මැරු මේ රජහු මුබයට ම විදිම සි හියක් හිඳුවා ගෙන බැණ තැංගේ ය. ගැමුණු රජ ද කඩු තලයෙන් මුබය වසා ගෙන, "කිමක් ද? තිවට දෙමලැ" සි කියා බැණ තැංගේ ය. බැණ තැහි රජහු ගේ මුබයට ම විදිම සි හල්ලුකයා හියක් හැරපි ය. ඒ හිය ද ගොස් කඩුව පට වැද ගෙන බිම වැට් හිණ. එ වේලෙහි රජ්පුරුවෝ කට පුරා ප්‍රූන් ලාරස බිමට දැමු ය. ඒ දුටු හල්ලුකයා ද දුටුගැමුණු රජහු ගේ මුබයට ම තර කොට විද්දේමි සි සොම්නසින් ඔල්වර හඩ පැවැත්වී ය. එ වේලෙහි රජ්පුරුවන්ට පශ්චිමාසනය හි ප්‍රූන් ප්‍රීස්සදෙව නම් යෝධයානෝ රජ්පුරුවන් පැලදි කුණ්ඩලාහරණය පැහැර ගෙන හල්ලුකයා ගේ මුබය හි සැරයක් විද්දා හ. එ වේලෙහි විත් කා රජ්පුරුවන් දසාවට පය ලා හෙන්නහු ගේ දණට නැවත සැරයකින් විද රජ්පුරුවන් දසාවට හිස ලවා හෙලි ය. එ දවස් ලබන ලද ජය ඇති දුටුගැමුණු රජ නුවරට අවුත් වන. ඉක්තින් ප්‍රීස්සදෙව නම් යෝධයා රජ්පුරුවන් ගේ කුණ්ඩලාහරණය පැහැර තමා සැරය විදි දඩුවමට තමා ගේ කන්වැලින් ලේ ගෙන හැර, "ස්වාමීනි, නුත් වහන්සේගේ කුණ්ඩලාහරණය පැහැර මා සැරය විදි වරදට මේ දඩුවම්" සි රජ්පුරුවන්ට දැන්වූයේ ය. එ වේලෙහි රජ්පුරුවෝ, "මා ගේ සතුරන් සාධක පිණිස කළ දෙයින් තොපට වරද නැතැ" සි ඒ විදි හිය ගෙන්වා ගෙන "හිය ගෙළින් සිටුවා හිපගිලිය වසා මසුරන් ගොඩක් ප්‍රීස්සදෙවයන්ට දෙව" සි කියා මේ ලෙස දෙවූ හ.

මේ සේ මේ ලඩිකාද්වීපය සතුරන් සාධා එකාතපත්‍ර කොට රජ්පුරුවෝ දැය යෝධයන්ට හිමි පමණ රන් රුවන් තනතුරු දෙවූ හ.

ලේරපුත්තාහය යෝධයා මහණ වීම

එ සේ තනතුරු දෙන වේලෙහි එ ලේරපුත්තාහය නම් යෝධයානෝ තමන්ට දෙන තනතුරු නො ගත් හ. "කුමක් පිණිස නො ගනු ද" සි රජ් පුරුවන් විසින් විවාරන ලද්දාභු, "දේවයන් වහන්ස, තව සතුරෝ ඇතැ" සි කි හ. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවෝ, "දැන් සිංහලය මට එකර්ජ්‍යය වූව, කුමන සතුරු කෙනෙන් ඇද්ද" සි විවාල හ. මේ ලෙස විවාල රජ්පුරුවන්ට එර පුත්තාහය නම් යෝධයානෝ, "දේවයන් වහන්ස, කිසි කැලෙකත් කැලෙස් නැමැති සතුරා ජයගත නො හැකික. එ සේ හෙයින් ඒ කැලෙස් නැමැති සතුරා හා යුද්ධයට යෙමි" සි කි හ. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවෝ දෙනුන් වරෙක ම වලකා නො ගිවිස්නා හෙයින් "යහපත, වැලි, මහණ වව" සි අවසර දුන් හ. රජ්පුරුවන් විසින් දෙන ලද අවසර ඇති ලේරපුත්තාහය නම් යෝධයානෝ මහණ ව විදරුගනා වඩා සිවුපිළිසිඩියාපත් රහත් වූ හ. රහත් ව පන් සියයක් රහතන් විසින් පිරිවරන ලදුව රුහුණු දනවිවෙහි වූ ගුත්හළ අක්ෂරලි පවු නම් විහාරයේ හි වැඩ වසන සේක.

රජුගේ දෙමීනස

ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහරජ මාලිගාවෙහි විසිතුරු කොට සරහන ලද ග්‍රීයහන් මස්තකයේ හි සැතපී දිවාසම්පත් හා සමාන සම්පත් සඳහන් කොට, "ග්‍රීය ජාතියේ හි කළ සුවරිත පින්කමින් මේ සා මහත් සම්පතකට පැමිණි යෙමි" යි සතුවුව නැවත මැරු අවලොස් කලන්දයක් දෙමළන් සඳහන් කරන රජ්පුරුවන්ට මහත් වූ දෙමීනස් උපන. එ වෙළෙහි පුවහු දිවයින වැඩි ප්‍රුන් එක් රහත් කෙනකුන් වහන්සේ රජ්පුරුවන් සිතු සිත තමන් වහන්සේ ගේ නුවණින් දැන වදාරා රජ්පුරුවන්ට අස්වසනු පිණිස රහත් අට දෙනකුන් වහන්සේ ඒවා වදාල සේක. ඒ අට දෙනා වහන්සේ ද අවුත් තමන් වහන්සේ වැඩි නියාව රජ්පුරුවන්ට කියා යවා මාලිගාවට නැඟී වදාල සේක. එ වෙළෙහි රජ්පුරුවෝ තෙරුන් වහන්සේ වැද අසුන් පනවා වඩා හිඳුවා "වැඩි කාරණ කිම දී" යි විවාල හ. තෙරුන් වහන්සේ ද තමන් වහන්සේ වැඩි කාරණ වදාරන සේක්, "මහරජ, තොප විසින් මැරු අවලොස් කලන්දයක් දෙමළන්ගෙන් ස්වර්ග මෝක්ෂ දෙකට අන්තරායක් වේ දේ හොයි යනුවෙන් සිතු සැකය හරනට ආම හ" යි වදාල සේක. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවෝ, "එ සේ ය ස්වාමීනි, අවලොස් කලන්දයක් පමණ දෙමළන් මරා මේ සා යුද්ධයක් කරන ගැන්තවු විසින් බොහෝ පවි රස් කරන ලද. මේ අකුගල කරමයෙන් ස්වර්ග මෝක්ෂ දෙකට ගන්තවුට බාධා ඇද්ධේ හෝ නැද්ධේ හෝ දි යන මේ සැකය පසේද වදාල යහපතැ" යි කි ය. එ බස් ඇසු තෙරුන් වහන්සේ ද "මහරජ, මේ නිසා තොපට ස්වර්ග මෝක්ෂ දෙකට බාධාවක් නො පැනෙයි" වදාල සේක. "ඇයි, ස්වාමීනි, බාධා නැතැ යි වදාරන්ට කාරණ කිම ද?" කිහිපි කුහුණු ලේඛිත ඉනිකුණු ආදි කුඩා සතුන් මැරු කළ මහත් පාප ය යි යන කළ මෙතෙක් මනුෂ්‍යයන් මැරු පවින් මේ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන්ට ස්වර්ග මෝක්ෂ දෙකට බාධා නැත්තේ ඇයි ද යත්, මේ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ එකාසඩුයේ කප් ලක්ෂයක් පිරු පාරමිතා ඇති කෘතාධිකාර මහාම්‍යාණෝ ය. අනාගතයේ හි බුදු වන මෙම්තී නම් සමාක් සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේට දකුණුන් සවු වන්නාහු ය. එ සේ හොයින් මේ රජ්පුරුවන් සසරෝ හි විසිම නැති හෙයින් පාපයට අවකාශ නැතැ" යි වදාල සේක.

මිරිසවැට් විභාරය කරවීම

එ වෙළෙහි තෙරුන් වහන්සේ ගේ බස් ඇසා සතුවු ව අස්වැසුණු රජ්පුරුවෝ තෙරුන් වහන්සේ වැද යවා අවකාශ ඉල්වා ගෙන නැවත ශ්‍රී යහනෙහි හි සැතපී මේ සේ සිතු හ. "සංසාය වහන්සේට දන් නො දී මම කිසි කලක්හි බත් ආදි කිසිවක් අනුහව නො කළ විරිමි. මාගේ දෙමළවුපිය දෙදෙනා මා බාල කල් හි ම අප දෙබැයන් දන් නො දි කිසිවක් අනුහව නො කරව" යි දිවුර වූ හ. සංසාය වහන්සේට මා විසින් දන් නො දි කැ දෙයෙක් ඇද්ධේ හෝ නැද්ධේ හෝ දි පැරික්හා කරන්නාහු සඳහන් නැති ව දන් නො දී කැ මළ මිරිස් පැස්සක් දැක, "මා විසින් කෙලේ මහා අපරාධයෙක, එ සේ හෙයින් මා ම දුනුවම කළ මැත්වැ" යි සිතා රජ්පුරුවෝ ඔවුනු පලන් සතියක් ගිය කළ මහත් වූ රාජානුහාවයෙන් සේනාව පිරිවරා දිය කෙළිනා පිණිස ද, නැවත රාජාහිෂේකයට පැමිණි රජ්දරුවන් ගේ වාරිතාය රක්හා කරනු පිණිස ද, තිසා වැවට නහන්නට ගිය රජ්පුරුවන් කැටිව ගෙන ගිය රන් වළන් ද පිළි සම්බුද්ධ ආදි වූ සෙසු වස්තුන් ද මිරිසවැට් විභාරය කරවන තැන තබා වැව දිය කෙළියට පටන් ගත් හ. ඒවිලෙහි රජ්පුරුවන් හා කැටිව ගිය රාජ පුරුෂයේ මිරිස වැට් දාගබ බැඳිනා ස්ථානයේ හි රජ්පුරුවන් ගේ ධාතු සහිත ජල කොන්තය ඉදුරා කෙළින් සිටුවු හ. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ පුරහනන් හා සමහ දිවාහායය මුළුල්ලේ හි දිය කෙළ සවස් වෙළෙහි හි "නුවරට යම් හ සි, ධාතු පිහිටුවූ රුවන් කොන්තය ඉදිරි කොට නික්මෙව" යි කි හ. රජ්පුරුවන් ගේ බස් ඇසු රාජ පුරුෂයේ "ජයකොන්තය ගනුම හ" යි ගොස් ඒ ගන්නා තබා තුවු කෙනින් සොල වාලිය නුහුණුවාහු ය. ඒ ආශ්වර්යගාස දැක රජ්පුරුවන් ඇතුළ වූ සේනාව සුවදින් මලින් ඒ ධාතු සහිත ජයකොන්තයට පුරා කළා

හ. නැවත දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ සතුවූ සින් ඇතිව භාත්පසින් එ තැන් හි රකවල් ලබා තුවරට ගොස් අඩුත් ජයකොන්තය වසා ආගබක් බද්‍ය මහත් වූ විහාරයක් කරවන රජ්පුරුවෝ තුන් අවුරුද්දකින් කරවා නිමවූ හ.

විහාර පුජාව

නැවත මේ දුටුගැමුණු මහරජ ඒ විහාර පුජා පිළිස මහා සංසයා වහන්සේ රස් කරවී ය. කෙපමෙනක් රස් වූ ද යන්, හික්ෂුන් වහන්සේ ගෙන් ලක්ෂයක් දෙනා වහන්සේ රස් වූ සේක. හික්ෂුන් වහන්සේගෙන් අනුදහසක් දෙනා වහන්සේ රස් වූ සේක. එ සමයේ හි මහා සංසයා වහන්සේ දැක සතුවූ වූ රජ්පුරුවෝ, වැද එකත්පස් ව සිට මේ සේ දැන්වූ හ. කෙ සේ ද යන්, "ස්වාමීනි, සඳහන් නැති ව සංසයා වහන්සේට නො දි මල මිරිස් පැස්සක් කුම්. ඒ පිළිස මට මේ දුටුවම වේ ව සි ආගබ සහිත මේ මිරිසවැටි විහාරය කරවීමි. ගැන්තවුට පින් පිළිස පිළිගෙන වදාල මැනවු" සි දන්වා ආගබ සහිත විහාරය දන් දී ඇත පැන් වත් කොට මහා සංසයා වහන්සේට වැඩ හිඳිනා පිළිස මහත් කොට මධුවක් ලැබූ ය. ඒ මධුවේ පලය අහයා වැව දිය පිට දක්වා සිටියේ ය. සෙසු අවකාශයේ හි කියනුම් කිම ද? එ සේ ලවන ලද මධුයෙ හි ලක්ෂයක් පමණ හික්ෂුන් වහන්සේ ද අනු දහසක් පමණ හික්ෂුන් වහන්සේ ද එ හි වඩා හිඳුවා අත පැන් වත් කොට හික්ෂු සංසයා වහන්සේට මහ දන් දී සිවුරු ආදි සියලු පිරිකර දන් දින. එ හි වැඩිමහලු සඩිස ස්ථාවරයන් වහන්සේ ත් පිරිකර ලක්ෂයක් වටනේ ය. (සෙසු හික්ෂුන් වහන්සේට පිළිගැන්වූ පිරිකර පන්සියයක් වටනේ ය.) මේ සේ යුද්ධයේ හි ද ආනයේ හි ද සුරඩිර වූ පුඡා සම්පන්න වූ, රත්නතරයයේ හි ප්‍රසන්න වූ නිරමල වූ සිත ඇති, ලොක ගාසන දෙක බැබුල්වීමේ හි කරන ලද මහත් වූ විරයය ඇති, කෙලෙහි ගුණ දන්නාවූ ඒ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් රත්නතුය පුදුනු පිළිස ආදියෙ හි ආගබ කරවීමේ හි පටන් ගැන්මේ හි පටන් ඒ මිරිසවැටි ආගබ පුජාව අන්ත කොට පරිත්‍යාග කළ අනරස වස්තුන් හැර සෙසු වස්තුහු (එකන්විසි) කෙළක් පමණ වස්තුහු ය. තුවණැන්තවුන් විසින් බැඳෙනසුලු වූ නිස්සාර වූ ආන්මයෙ හි ද වස්තුයෙ හි ද කරන ලද ඇල්ලෙමක් ඇත් නම් ඒ දුරු කොට මෙලෝ පරලෝ දෙක සුව විදිනා පිළිස මේ දුටුගැමුණු මහරජහු මෙන් සියලු කුළු සම්භාරයන් රස් කොට කෙළවර ජරා මරණ නැති අමා ය සි බුදුන් විසින් වදාරන ලද නිවන් දහම් ප්‍රත්‍යක්ෂ කටයුතු. මිරිසවැටි විහාර කාලාව නිමි.

ලෝවාමහාපායේ සැලැස්ම

ඉක්තින් දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ මේ සේ සිතු හ. මිහිදු මහ තෙරුන් වහන්සේ මාගේ මුත්තණුවන් දෙවෙනි පැනිස්ස රජ්පුරුවන්ට වදාරන සේක් "මහරජ, තොප ගේ මුනුවුර වූ දුටුගැමුණු නම් රජක් එක්සිය විසි රියන් රුවන්වැලි නම් ආගබක් කරවන්නේ ය. සඩිසයා වහන්සේට ද පොහො කරන්නට නව මහල් ඇති ලෝවාමහපා ය සි යන ප්‍රාසාදයක් කරවන්නේ ය" සි (යනු සිතා පරික්ෂා කරන්නේ) රජගෙයි කරවුවෙක රන්පත ලියා තුවූ අකුරු දැක කියවා බලා, "මතු එන දච්ච එක්සිය සතලිස් අවුරුද්දක් ගිය කළ කාවන්තිස්ස නම් රජ්පුරු කෙනකුන්ගේ පුන් වූ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ වමත හකුලවා ගෙන දකුණතින් අත් පොලා, "මාගේ ස්වාමිදර වූ මිහිදු මහතෙරුන් වහන්සේ විසින් මම දක්නා ලදීම වනැ" සි සතුවූ ව දෙවෙනි දච්ච උදාසන මහ සෙනග පිරිවරා මහමෙවුනා උයනට ගොස් මහා සංසයා වහන්සේ රස් කරවා සඩිසයා වහන්සේ වැද එකත් පස් ව සිට දෙනාහොත් මුදුනෙහි තබා ගෙන මේ සේ දැන්වූ හ. "ස්වාමීනි, මම හික්ෂු සංසයා වහන්සේට පොහො ගෙයක් දිවා විමානයක් හා සඳහ කොට කරවීමි. රහතන් වහන්සේ

දෙවිලොවට යචා පෙතිකබේක මාලිගා සැලැස්මක් අදචා ගෙන්වා ගෙන මට දෙචා වඩාල මැනවැ" සිදුන්වූ හ. ඉක්තින් මහා සංඝයා වහන්සේ රහත් අට දෙනාකු වහන්සේට එ පවත් කියා දෙවි ලොවට යවු සේක. ඒ අට දෙනා වහන්සේ ද තවිතියා දෙවිලොවට ගොස් බේරණී නම් දිව්‍ය ස්ත්‍රීනා යටතිය ජාතියෙහි අනුන්ත මිඩි ව ඉපිද සමයින් දන් පිසු කුසලින් උපන්නා වූ තුන් ගවිවක් උස දිවා ගරිරයක් හා ගවිවක් උස වන් ඔවුන්නාක් පැලද අවසාලිස් ගවිවක් දිග දිව සඳහවක් හැද සැට ගැලක් පුරා ලන ආහරණ පැලද තවාමුණුක් සුවද විලුවුන් ගෙන සපු නා පනා සිහින් කෙන්ද දැහසන් දෙඟදේ සුරගි උපුල් පරසතු කොට්ඨාර මහනෙල් දුනුකේ වැටකේ කරාකේ සෙවිවන්දී සෞගන්ධික මරුවා විදුවන මේ ආදි වූ සුවද මුල් යෙළයාලක් පැලද සැට දහසක් නළ නාටකයන් පිරිවරා උන්, අවසාලිස් ගවිවක් උස ඇති දහසක් රුවන් ගබඩායන් සැදුම් ලද රුවන් මාලිගාව දැක රහතන් වහන්සේ ඒ ප්‍රසාදය දැනීගැනීමෙන් පෙතිකබේක හැද ගෙනවුත් හික්ෂා සංඝයා වහන්සේට දුන් සේක. සංඝයා වහන්සේ ද ඒ පෙති කඩ ර්ජ්පුරුවන්ට දෙචා වඩාල සේක.

ලෝචාමහාපාය කරවීම

ර්ජ්පුරුවේ ඒ පෙති කඩ දැක සතුවූ ව ඒ ප්‍රාසාදය හා සඳහ කොට ලෝචාමහාපාය කරවූ ය. කෙ සේ කරවූ ද යත්, මාලිගාට පටන්ගත් දවස් ම සතර වාසල අට දහසක් රන් තැබී ය. නැවත සතර වාසල් දොර දහසක් පිළිසම්බම් ද උක් සතුරු හෙළ ගිනෙල් තල තෙල් මේ තෙල් පුරා තුබු නොයෙක් සිය දහස් ගණන් සැල තැබෙබවිය. නැවත ඒ දුටුගැමුණු ර්ජ්පුරුවේ යමෙක් මේ ලෝචාමහාපයේ මිල නො ගෙන මෙහෙ නො කළ මැනවැ" සිදුන්දු පුරු තුවර බෙර ලුව "යම කෙනෙක් මිල නො ගෙන ඉදින් මෙහෙ කළේ වූ නම්, උන් කළ මෙහෙ අගය කරවා මිල දෙව්" සිදුන්දු පුරු තුවර බෙර ලුව "යම සමමත කළේ ය. ඒ ලෝචාමහාපාය එක එක දිගින් සියක් සියක් රියන් විය. උසිනුත් සියක් රියන් විය. නව මහලකින් සැදුම් ලද. එක් එක් මාලේ හි සියක් සියක ගබඩා ගෙවල් විය. ඒ සියලු ගබඩා ගෙවල් රිදියෙන් ම කරවූ ය. එ කි සියලු ගබඩා ම රන්රසු දැලින් පරික්ෂේප කරවූ හ. ඒ ගබඩා ගෙවල් නොයෙක් විසිනුරු රුවනින් හෙබියා වූ පබ්ලය පදනමින් ද යුක්ත ය. ඒ වේදිකායේ හි පියුම් ද නොයෙක් සත් රුවනින් කරවූ ය. එ සේ ම දහසක් ගබඩා අනෙක රත්නයෙන් කරවා සිවමැදුරු කවුලු ද රුවනින් ම නිමවා වෙසමුණු රජුහු ගේ නාරි වාහනය අසා ඒ වාහනය ආකාර කොට මාලිගා මද්දියෙයේ රුවන් මණ්ඩපයක් කරවූ ය. ඒ මණ්ඩපය ද නොයෙක් රුවන් වැඩින් ද සිංහ රුපයෙන් ද ව්‍යාසු රුපයෙන් ද දෙවනා රුපයෙන් ද යනාදි නොයෙක් රුපයෙන් හෙබියා වූ හාන්පසින් එලන්නා වූ ඇක්කුලපක් සා මුතුදැලින් ද පරික්ෂේප කරවූ ය. ඒ මණ්ඩපය හි පබ්ලය වේදිකා පෙර කි ලෙස ම කරවූ ය. සත් රුවනින් විවිත මණ්ඩප මධ්‍යය නි දැවාණුමය බිම ඇද්දලින් ආසනයක් කරවා පිවාවුව ද ඇද්දලින් ම කරවූ ය. හිරු මධ්‍යල ද රත්නයින් ම කරවූ ය. එ සේ ම රිදියෙන් සඳමඩල ද කරවූ ය. නැවත මුත්තෙන් කරවන ලද තරුවෙන් ද විවිත විය. ඒ ඒ තන් හි සුදුසු ලෙස රත්නමය පියුම් ද ප්‍රසාද වූ ජාතක ද අතුරතුරු නි රත්ලිය ද කරවූ ය. ඒ මණ්ඩපය හි මාභැහි වූ බුමුතුරුණු අතුව සිත්කළ වූ ඇද්දලින් කරවන ලද ව්‍යුහන පත්‍ර ද තබා පබ්ලය පියගැට කරවූ ය. එ සේ ම ආසන මත්තෙන හි ද පබ්ලය පියුම් පිහිටුවන ලද්දේ ය. රිදියෙන් කරවන ලද අඩු ඇති රුවන් සේසත් ද පිහිටුවූ ය. එ හි සත් රුවන්මය අටමගල ද අතුරතුරු නි මැණික්මය වූ මුතුමය වූ සිවුපා පඩිකතියක් ද කරවූ ය. දවලවිජ්‍ය කොළවර රත්නමය වූ මිණි පඩිකතියක් ද එල්වූ ය. මාලිගාව ද, දවලවිජ්‍ය ද, ආසනය ද, මණ්ඩපය ද යන මේ සතර අනර්ස ය. මාභැහි වූ ඇද පුවු පනවා එහි මැභැහි වූ පලස් ද අතුව මාභැහි වූ බිම බුමුතුරුණු ද අතුර වූ ය. සැට කළයක් පැන් ගන්නා රන් සැල ද පැන් ඉස්නා රන් එවි ද කරවූ ය. සෙසු අනුහව කළමනා සියලු පිරිකර මෙතෙකු සි පමණ නැත්තේ ය. නැවත ජ්‍රේසාදය වට කොට වාසලින් ද පවුරින් ද පිරිවරන ලද. ලෝචාමහාපාය සෙවු බව හෙතු කොට ගෙන "ලෝචාමහාපාය" සිදු නම් විය.

ලෝවාමහාපාය සංස්කාය වහන්සේට පිළිගැන්වීම.

මෙසේ තවතිසා දෙවලාවහි සුදර්මා නම් දිවියට සහාව මෙන් ජ්‍රදසාදය නිමවා මහා සංස්කාය වහන්සේ රස් කරවුහ. මිරිසවැට් විහාර පූජාවට මෙන් මහා සංස්කාය වහන්සේ රස්වූ සේක. යට මාලේ පෘථිජන වහන්සේටරුන්දී වැඩිහුන් සේක. දෙවනි මාලේ සුත්රර පිටකය අභිඛරම පිටකය විනය පිටකය යන තුන් පිටකය දරන වහන්සේටරුන්දී වැඩිහුන් සේක. තුන්වෙනි මාල ද සතර වෙනි මාල ද පස්වෙනි මාල ද යන තුන් මාලෙහි සේවාන් සක්‍රාන්තාගාමි අනාගාමි තික්ෂ්‍යන්වහන්සේ වැඩිහුන් සේක. මත්තේ සතර මාලෙහි රහතන් වහන්සේ වැඩිහුන් සේක. ඉක්කිනි දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ මෙසේ මහා සංස්කාය වහන්සේ රස් කරවා වඩා හිඳුවා අත පැන් වත් කොට සංස්කාය වහන්සේට මහාපාය පිළිගන්වා මිරිසවැට් විහාර පූජාව මෙන් සද්ධවසක් මහ දන් දුන්හ. මහත් වූ දාන පරිත්‍යාවග ඇති දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවන් විසින් ජ්‍රරා සාද යට අනර්ස වස්තුන් තබා ජ්‍රරාසාදය පිශිස පරිත්‍යාමග කළ දිනය තිස් කෙළක් පමණ ය. එසේ හෙයින් "නුවණුත් සත්වයෙනි, පරලොව යන කළ හැරපියා යා යුතු වූ දින සමුහය ඒ රජ්පුරුවෝ මෙසේ දන් දීමෙන් තමා කැටුව පර ලොව ගෙන ගියහ" සි දත් යුතු. ලෝවාමහපා කළාව නිමි.

මහ සැයට උඩ ලැබුණු අයුරු

නැවත එක් දච්චක් ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවෝ ලක්ෂයක් දන වියදම් කොට බොධින් වහන්සේට පූජාවක් කරවා ඇතුළ නුවරට වදනේන් රුවන්වැලි ආගැබ වහන්සේ පිහිටුවන තෙන දෙවනි පැනිස්ස රජ්පුරුවන් විසින් ඉදුවන ලද ගිලා ලෙබය දැක මිහිදු මහ තෙරුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද ව්‍යවනය ද සිහි කොට, "මහ දාගබ කරවම්" සි කරන ලද සහිටුහන් ඇතිව ඇතුළ නුවරට වැදු රජගෙයි මතු මාලට පැන නැහි රසමස්වූලෙන් යුක්ත වූ ආහාරය මෙහෙ නිමවා යහන්හි සැතපුණු රජ්පුරුවෝ මෙසේ සිතුහ. හේ කෙසේ ද යත්: "රාජ්යේවාසිහු මා භා කැටුව දෙමළ සටන් කොට මහත් වූ දුකට පැමිණි යෝ ය. කවර උපායකින් ලොකවාසින්ට දුක් නො දී දැඟැමෙන් සෙමෙන් මහ දාගබට සුදුසු ලෙස උඩ උපද්‍රවා ගනීම දෙශේහෝ" සි රජ්පුරුවන් සිතු ක්ෂණයෙහි දවලවිජත්රයෙහි අධිගාහිත දෙවිදු, සිතු සිත් දැන, "දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ මෙසේ සිතුය" සි මහත් කොට හඩිගැ ය. ඒ හඩ ගැ ගබ්දය පරම්පරාවෙන් ගොස් සදෙවලාව පැනිර සිටියේ ය. ඒ බව සක්දෙව රජ දැන විශ්වකරම දිවියය ප්‍රත්‍රවයා කැදවා මෙසේ කී ය. "දරුව, දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ රුවන්වැලි ආගබ බදිනට උඩ කෙසේ ලැබෙම දේ හො යි සිතා උන්නේ ය. තෙපි ගොස් අනුරාධපුර නුවරට උතුරු දිග නුවරට සතර ගව්වක් පමණ තෙන ගැහුරු හෝතෙර උඩ ගොඩක් මවා එව" සි යවි ය. එබස් ඇසු විශ්වකරමයා අවුත් ඒ හෝඩඩ මහ දාගබට සුදුසු උඩ මවා දෙවලාවට ගියේ ය. දෙවන දච්ච බල්ලන් හැර ගෙන දච්චය බලු වැද්දෙදක් ඒ ඒ තුන ඇවිදිනේ උඩ තුළ තෙනට ගොස් උඩ නො දැක නැවත නුවරට එන්නේ ය. ඒ ඇකිල්ලෙහි එක් බුමාවු දෙවියෙක් ඒ වැද්දූවට උඩ දක්වනු පිශිස මහත් ගෝ වෙසක් මවා ගෙන වැද්දූවට ද බල්ලන්ට ද තමා දක්නා උන් විසින් ලුහුබඳවා ගෙන යන ලද්දේ උඩ ගොඩ තැබු තෙනට ගොස් අන්තරධාන විය. එසේ ලුහුබඳවා ගෙන ගිය වැදි උඩ දැක්, "අපගේ රජ්පුරුවන් වහන්සේ ආගප් කරවනු කැමති සේක. මා විසින් මහත් වූ පැවුරක් දක්නා උඩ" සි සතුව වූ සිත් ඇත්තේ නුවරට අවුත් දෙවනි දච්ච උදැසන මාලිගාවට අවුත් රජ්පුරුවන් දැක තමා දුටු උඩ පැවුර රජ්පුරුවන්ට දැන්විය. එබස් ඇසු ගැමුණු රජ්පුරුවෝ සතුවුව ඒ බලු වැද්දූවට බොහෝ සම්පත් දී ඒ වැද්දූව ම උඩ රක්නා නියායෙන් සම්මත කළා හ. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ, "උඩ දක්නට මම ම යෙමි. රුවන් කොන්තය ඉදිරි කරව" සි කි හ.

රන් පහල වීම

ඒ ඇසිල්ලෙහි අනික් අස්නක් ගෙනවුත් රජ්පුරුවන්ට දැන්වූ හ. අනුරාධ පුර නුවරට දොලොස් ගව්වකින් ඇත ඊගාන කොණයෙහි අවුරුවිටි නම් ගම තුන්යම් රාත්‍රියේ හි වැසි වට කළ තුන්යාල සාරමුණක් බේජුවට යන තන් හි රන් පැළ පැන තැංගේ ය. ඒ සේ තැහුණු රන් පැළ කෙතෙක් උස තැහි ද යන්. උස් ව තැගි රන් පැළ වියතක් උස තැංගේ ය. මිටි ව තැහි රන් පැළ සතරහුල් පමණ උස ඇති ව තැංගේ ය. රාත්‍රිය පාන් ව ගිය කළ ඒ ගම්වැස්සේ රන් පැළ දැක සතුවු ව, "අප ගේ රජ්පුරුවන්ට සුදුසු භාණ්ඩයෙක් උපනැ" හි එත් හි රකවල් ලවා රන් පැළ පාත්රණයක් පුරා ගෙනවුත් රජ්පුරුවන්ට දැක්වූ හ. රජ්පුරුවේ සතුවු ව ගම්වැස්සන්ට සුදුසු ලෙස සම්පත් දි ඒ ගම්වැස්සන් ම ඊට ආරක්ෂායේ හි සිටුවූ හ.

තඩ පහල වීම

නැවත ඒ ම ඇසිල්ලෙහි ම අනික් අස්නක් රජ්පුරුවන්ට ගෙනවුත් දැන්වූ හ. නුවරට තැගෙනහිර දිගාවේ හි අටවිසි ගව්වකින් ඇත ගනින් එතෙර තඩවිටි නම් ගම තඩ උපන. ඒ ගම්වැස්සේ, "රජ්පුරුවන්ට සුදුසු භාණ්ඩ යක් දුෂුම් හ" හි සතුවුව එයින් තඩ පාත්‍රයක් පුරා ගෙනවුත් රජ්පුරුවන්ට දක්වූ හ. රජ්පුරුවේ ද ඒ දැක සතුවුව උන්ටත් සුදුසු ලෙස සම්පත් දි ඒ ගම්වැස්සන් ලවා ම රකවල් ලැබූ හ.

මැණික් පහල වීම

ඒ අස්නට ඉක්බිත් ව අනික් අස්නකුත් ගෙනවුත් දැන්වූ හ. අනුරාධපුර නුවරට සොලොස් ගව්වකින් ඇත අග්නි කොණයෙහි හි සමත් නම් වැව සම්පයෙහි හි උපල්වන් කුරුදු භා බොහෝ මැණික් උපන. ඒ ගම්වැස්සේ එයින් පාත්‍රයක් පුරා ගෙනවුත් රජ්පුරුවන්ට දක්වූ ය. රජ්පුරුවේ ද ඒ පඩුරු දැක සතුවුව ඔවුන්ටත් සුදුසු ලෙස බොහෝ සම්පත් දි උන් ම ඒ වස්තුවට රකවල ලැබූ හ.

රිදි පහල වීම

ඒ අස්නට ද ඉක්බිත්ව අනික් අස්නක් ගෙනවුත් රජ්පුරුවන්ට දැන්වූ ය. අනුරාධපුර නුවරට දකුණු දිග දෙනිස් ගව්වකින් මත්තෙහි ඇමතොට දනාව වෙහි එක් ලෙනක රිදි උපන. එස්මයෙහි අනුරාධපුර නුවර තිදිනා එක් වැපාරයෙක් බොහෝ ගැල් ගෙන්වා ගෙන ඉහුරු කසා ආදිය නිසා ගල්වල යන්නේ ඒ රිදි තුළු ලෙන දෙරට නුදුරු තෙන ගැල් මූල කුවිටි දුඩු භා දර සොයා ඒ පර්වතයට තැංගේ එක් කොස් ගසක් දිට. එසේ දුටු කොස් ගස අත්තෙක සැලක් සා එකම එක් කොස් ගෙඩියක් පල ගෙන කොස් අත්ත නමාගෙන යට ගල් මත්තෙහි තුළු කොස් ගෙඩිය ඒ වැපාරයා දැක කොස් ගෙඩිය සම්පයට ගොස් අතින් මැඩ බලා විලිකුන් බව දැන වැයෙන් තටුව කැපී ය. ඒ වේලෙහි ඒ එකොස් අත්ත පෙර සේ ම කෙකුන් සිටියේ ය. ඉක්බිත් ඒ වැපාරයා ඒ කොස් එලය කපා ගෙන, "තමා ලත් දෙය දන් නො දි නොකම්" හි සිතා, "සිහා වඩනට කළු" හි සංසයා වහන්සේට හඩ ගැ ය. එවේලෙහි රහන් සතර දෙනාකුත් වහන්සේ ඒ වෙළඳා අහිමුබයෙහි අවුන් පෙනුණු සේක. ඒ වෙළඳා ද වැඩි සරතදෙනා වහන්සේ දැක සතුවුව ඒ සතරදෙනා වහන්සේගේ ගිරි පාදය වැද වඩා හිඳුවා කොස් ගෙඩිය නුවුව වට කොට වැයෙන් සැස වසල්ල උදුරා හැරී ය. එවේලෙහි කොස් එලයෙහි සියලු රසය බැස වසල්ල පහ කළ තැන පිරි ගියේ ය. ඒ වෙළඳා රන්වන්

පැහැ බඳු වූ ඒ කොස් පැණි පාත්රය සතර පුරා ගෙන දන් දින. ඒ රහත් සතරදෙනා වහන්සේ ඒ වෙළඳා බල බලා සිටියදී ම ආකාශයට පැන නැහි වැඩි වදාල සේක. නැවත ඒ වෙළඳා "සිහා වචනා කලැ" හි හඩ ගැ ය. එවෙළෙහි ම අනික් සතර දෙනකු වහන්සේ වෙළඳා සම්පයට වැඩි සේක. ඒ සතරදෙනා වහන්සේ අනින් පාත්රද ගෙන රන්වන් පැහැයෙන් යක්ත වූ කොස් මිදුලු පාත්රල පුරා පිළිගැන්වී ය. එවෙළෙහි ඒ තෙරුන් වහන්සේගෙන් තුන් දෙනකු වහන්සේ අහසින් වැඩි වදාල සේක. අනික් ඉන්දගුත්ත නම තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ඒ ගල් ලෙන තුවු රිදි ඒ වෙළඳාට පානා කැමැති සේක් පර්වතයෙන් බැස රිදි තුවු ලෙන දෙරට තුවුරු තෙනක වැඩිහිද කොස් මිදුලු වැදුදු සේක. ඒ වෙළඳා තෙරුන් වහන්සේ වැඩි කල ඉතිරි කොස් මිදුලු තෙමේ අනුහව කොට තෙසු මිදුලු පොදියක් කොට බැඳ ගෙන එන තැනැත්තේ කොස් මිදුලු වළඳනා තෙරුන් වහන්සේ දැක සතුවුව ඔබ අත සේදන පැන් ද පාත්රය සුද්ධ කරන කොළ ද දින. තෙරුන් වහන්සේ ද රිදි තුවු ලෙන දෙරින් වෙළඳා ගැල් තුවු තෙනට යන මගක් මවා" "උපාසකය, මේ මගින් යව" හි වදාල සේක. ඒ වෙළඳාත් වදාල බස් මුදුහෙන් පිළිගෙන වැද යමු ගෙන ඔබ මැවු මගින් යන තැනැත්තේ ලෙන දෙරට පැමිණ ඇතුළ ගල් ලෙන බලන්නේ පුරා තුවු රිදි දැක රිදි පිඩක් හැර ගෙන වැයෙන් සැස බලා රිදි බැවි දෙන සතුවුව මහත් රිදි පිඩක් හැර ගෙන ගැල් තුවු තෙනට ගොස් තමා ගෙන ගිය රිදි රජ්පුරුවන්ට පැ ඒ කාරණය දෙන්වී ය. ඒ පවත් ඇසු දුටුගැමුණු මහරජ ඒ වෙළඳාට බොහෝ සම්පත් දින.

මුතු භා පබල

එෂ් අස්නට ඉක්කිනි ව අනික් අස්නක් දැන්වූ හ. අනුරාධපුර තුවරට බටහිර දිගාවහි විසි ගවිවකින් මන්තෙහි උරුවෙල් නම පටුන්ගම මහත් ඇමුළපක් සා මුතු භා පබල භා ගැල් සැටක් පුරා ලන පමණ මුතු සාගරයෙන් නැහි අවුත් වෙරල ගැසි ගියේ ය. ඒ පටුන්ගම කෙවුලෝ ඒ දැක, "අප ගේ රජ්පුරුවන්ට සුදුසු භාණ්ඩයෙක් උපනැ" හි සතුවුව ඒ මුතු භා පබල උපකාගෙන ගොඩක් කොට රකවල් ලවා එයින් පාතුයක් පුරා ගෙන අවුත් රජ්පුරුවන්ට දැක්වූ හ. රජ්පුරුවෝ ඒ කෙවුලන්ට සුදුසු ලෙස බොහෝ උපකාර කළ හ.

මැණික් සතරක්

නැවත අනික් අස්නක් ගෙනහැර දැක්වූ ය. තුවරට වායවා කොණ යෙහි අව්‍යිසි ගවිවකින් ඇත පෙළවාපි නම ගම වැවට දිය ඩුණු කුදාරලි යෙහි වැලි පිට දාපෝ සා පමණ දිගින් වඩුයෙන් එක් වියන් සතරහුල් පමණ දිග ඇති දිය මෙරලිය මල් පැහැ වැනි වූ සතර මැණිකෙක් උපන. ඉක්කිනි මන්ත නම එක් බලු වැද්දෙක් බල්ලන් හැර ගෙන හෝ කුදාරලිය හස ඇවිදිනේ ඒ මැණික් සතර තුවු තෙනට අවුත් මැණික් සතර දැක සතුවුව, "මේ මාගේ රජ්පුරුවන්ට සුදුසු පැඩිරෝකා" හි සිතා ඒ මැණික් සතර වැල්ලන් වසා තුවරට අවුත් රජ්පුරුවන් දැක එ පවත් දැන් වී ය. එ පවත් ඇසු රජ්පුරුවෝ සතුවුව ඒ වැද්දවුට ප්‍රසාද දුන් හ. මේ සේ දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවෝ දාගබ පිණිස උපන් උපන් එහි යන මේ ආදිය එක දවස් ම අසා උප භා රිදි ආදිය උපන් තෙනට රජ්පුරුවෝ ගියේ ය. ඒ ඒ රන්නයෙන් උපන් තැන් ඒ ඒ නම විය. එප සාධන කරා තිමි.

කර්මාන්ත පටන් ගැනීම

ඉක්බිති දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ දාගබ නිසා උපන් රත්රන් ආදි සියලු රුවන් ම ගෙන්වා ගෙන තමන් ගේ භාණ්ඩාගරයේ රස් කරවූ ය. නැවත ඒ සියලු සම්බාරයන් නිමි කළ වෙසහ පුර පසලෙස්වක් ද්‍රව්‍ය විසා නකතින් මහදාගබ බිම ගන්නා පිළිස කර්මාන්තයට පටන් ගෙන රජ්පුරුවේ දාගබ පිහිටන තෙන දෙවනි පැනිස්ස රජ්පුරුවන් තිබුව ගිලාලෙබණය භරවා තලවිව පිළිස භාත්පසින් ඇත් පවුර කෙළවර කොට ව්‍යුවෙන් සන් රියනක් පමණ තෙන බිම ක්ප්පවා හැර යෝධයන් ලබා වටගල් අතුරුවා කඩුරුකුලින් තළා පොඩි කොට ඊට ඉක්බිති ව සොම්මරුන් ලබා ඇතුන් පයට සම්පයි විද ලබා ඇතුන් ලබා මඩවා නැවත ගල්සුනු මත්තෙහි නවතින මැටි අතුරුවූ ය. ඒ නවතින මැටි නම්, ආකාශ ගඩාව බුණු තෙන ජලනින්ද නැහි භාත් පසින් එක්සිය විසි ගෙවක් පමණ තන් හි ජල බින්දු ඉසෙන්නේ ය. යම් තෙනක සයංජාත හැල් උපදි ද, ඒ ස්ථානය නිරන්තරයෙන් ම තෙමෙන හෙයින් ඒ ස්ථානයට තින්තසිසකාල ය සි තම් විය. එතැන මැටි සියුම් හෙයින් නවතින මැටි යය කියන්නා හ. එතැනින් ඒ මැටි ක්ෂිණාගුව සාමෘණීරයන් වහන්සේ ගෙනෙන සේක. ඒ මැටියෙන් හැම තැන් හි ම මැටියෙන් කරන කර්මාන්ත කළ භ. ඒ මැටි මත්තෙහි ගුවු අතුරුවා ඒ මත්තෙහි බොරල සුනු ලැබූ ය. ඒ බොරල සුනු මත්තෙහි කුරුදු පහණ අතුරුවා ඒ කුරුදු පහණ මත්තෙහි යදැල් කැට අතුරුවා ඒ යදැල් කැට මත්තෙහි රහත් සාමෘණීරයන් වහන්සේ හිමාලයෙන් ගොනා සුවද කල්ල අතුරුවා ඊපිට කිරිවාණ ගල් අතුට කිරිවාණ ගල් මත්තෙහි දැවාණ ගල් අතුට දැවාණ ගල් මත්තෙහි ගල්වීම කැරවිය. හැම තැන් හි ම මැටියට නවතින මැටි ගත් හ. ගල් අතළ මත්තෙහි රසදියෙන් අනන ලද තිබුව ලාභුයෙන් හනන ලද මැටි පෙළ මත්තෙහි අවහුල් බොල තඩ පටක් අතුට, ඒ තඩ පට මත්තෙහි තල කතලින් හනන ලද සිරියලින් සතරහුල් බොල රිදි පටක් අතුට මේ සේ දුටු ගැමුණු මහ රජ සර්වප්‍රකාරයෙන් තලවිව කරවා ඇසැල මස තුදුස්වක් ද්‍රව්‍ය හික්ෂු සංසයා වහන්සේ රස් කරවා වැද එකත්පස් ව සිට මේ සේ දැන්විය.

නුවර බෙර ලැවීම භා සැරසීම

"ස්වාමීනි, සෙට මැදි පොහොෝ ද්‍රව්‍ය උතුරුසළ නැකතින් මහ දාගබ මගුල් උඩ බිම ඔබම්. සෙට දාගබ බදිනා තැන් හි මහා සංසයා වහන්සේ රස් වන සේක් ව" සි ද්න්වා අනුරාධපුර නුවරට වැද නුවර බෙර ලවන්නේ මේ සැටියේ කියා බෙර ලැබූ ය. "සෙට හැම දෙන ම පෙහෙව ගෙන සුවද මිල පහන් තෙල් මේ ආදිය හැරගෙන දාගබ බදිනා තන් හි රස් වෙන් ව" සි බෙර ලබා, ඉක්බිති විසාඛ ය, සිරිදෙව ය සි යන නම ඇති අමාත්‍යයන් දෙදෙනාකුට මේ සේ නියෝග කළ හ. "තෙපි දෙදෙන ගොස් දාගබ බදිනා තෙන සරහව" සි කියා යවා, උන් දෙන්න අවුත් භාත්පසින් රිදි පට හා සමාන වැළි අතුරුවා ඒ වැළි මත්තෙන් හෙළ සිද්ධානු ය, සුන්සාල ය, දැසමන් කැකුල ය, හිතණ ය, විලද ය සි යන මේ පස අතුරුවා කෙහෙල් තොරණ නාවා පූරණ සට පූරණ කලස තබවා ඉදුනිල් මැණික් වැනි නිල් පූරණදිඩු අග රත් නිල් සුදු මේ ආදි පක්ෂ්ව වර්ණයෙන් යුක්ත දිජ පතාක බදාවා රත් මල් රිදි මල් සුවද වහන අනෙක ප්‍රකාර මල් ද බිම අතුරුවා නොයෙක් සැටියේ ඒ දාගබ බදිනා ස්ථානය සැරහු ය. ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහ රජ සියලු අනුරාධපුර නුවර ද විහාර මාර්ගය ද තවතිසා දෙවිලොව සුදර්ශන විලිය මෙන් සරහා රාත්‍රිය පාන් ව ශිය කළ නුවර සතර වාසල් දෙර පූජාවට එන දනුවූ ගම්වැස්සන් ද නුවර වැස්සන් ද දැලියවුල ක්ප්පවා සුනු පැනි ලා පූජාවට ගැනු පිරිමින් සරහනු පිළිස කරනුවැමියන් ද, ඉස් සේදා තහවුනු පිළිස තෙල් කසා ද සුවද වහන දැ ද වස්ත්‍රාභරණ ද, ඔවුන් සරහනු පිළිස කපුවන් ද, තහා භැද පැලද පූජාවට වදනුවැන් අනුහව කරනු පිළිස මියුරු බත් මාල් ද, සකුරු කෙහෙල් උක්දිඩු පොල් ප්‍රවක් වැළ වරකා මී පැන් උක් පැන් කස පැන් ඇවෙකෙහෙල් පැන් අඩි පැන් දඩි පැන් මේ ආදි වූ අනුහවයට සුදුසු දැ ද පානය කටයුතු වූ අඡ්ට විධ පාන

වර්ගයන් ද, කපුරු ලමහ තකුල් නාරභ හිගුරු යන මේ ආදී පස් පලවතින් බුලත් ද සතර වාසල් දෙරා තබාබවා ඒ රජ මේ සේ සම්මත කෙලේ ය. "මේ වෙළත්‍යය ස්ථානයට පූජාවට වදනා මේ මා ගේ ලංකාද්වීප වාසීන් මාගෙන් තැබූ වූ සියලු වස්ත්‍රන් අනුහව කොට පූජාවට අව මැනවී" හි සම්මත කෙලේ ය. එ වේලෙහි සියලු ජනයෝ තම තමන් රුවී වූ පරිද්දෙන් දැඩියවු එක්සා ඉස් සේදා නහා බත් මාලි අනුහව කොට පූජවද කවා තබන ලද සූච්‍ය පැන් බි වස්ත්‍රාහරණයෙන් සැරහි "අගබ බදිනා තෙනව යෙත් ව" හි දියන්නන් විසින් කරන ලද විධාන වූ පරිද්දෙන් සියලු ජනයෝ පූජාවට වදනා ය.

ରତ୍ନ ଦୁଇଲ ବଦିନ ତୈନାଟ ପେରହରିନ୍ ଯୈମ

ඉක්බිති දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ සුවලද පැන් සොලොස් කළයකින් ඉස් සෝදා නහා රන් සඳහා භැඳ රන් පට රැවන් සොල කරණකු යේ බිලාහරණ තාචිංක නාගවචීම් කාදුකාජ්පු මූත්‍රපට කට්ටෙවාචීම් බාහුදණ්ඩ් මිණි වලුලු කසිවලුලු හිගිරවලුලු මණිකයිවචීම් පස්රු රැවන් වැල රන් සවයි පාදසංඛලා පාදහරණ පාසලු කිංකිණිජාලා මේ ආදි වූ සූසැට ආහරණයෙන් ද, සිද්ධ ඔවුනු මිණි ඔවුනු සිංහ ඔවුනු ව්‍යාසු ඔවුනු රැවන් ඔවුනු යන මේ ආදි වූ සත් ඔවුන්නෙන් රැවන් ඔවුන්නක් පැලද දෙදෙවිලොව දෙවියන්ට අධිපති වූ සක් දෙවිරජු මෙන් සරහි, සුරවිර වූ විවිත වූ විතුළ කරමාන්තයෙන් යුක්ත දුනි ඇති අසි සත්ත්ති තොමරාදි වූ ආයුධ ගත් හස්ති ශිල්ප අශ්ව ශිල්පබෑග ශිල්ප දහුණ් ශිල්ප මේ ආදි අභ්‍යාදග ශිල්පයෙහි දක්ෂ වූ නත්දිමිතුදී යෝධයන් ප්‍රධාන කොට ඇති සත්ලිස් දහසක් පුරුෂයන් විසින් පිරිවරන ලදුව, පෙහෙව, නොයෙක් දහස් ගණන් අමාත්‍යයන් විසින් ගන්නා ලද රකවල් ඇති ව, කනක කටක සර නුපුර තාචිංක පාදාඩිගුලී පාදපට පස්රු පස්පේරහර එක්වැටි පා මූදු පා සලඩ පා පියුම නබ පියුම දෙපට විද්‍යාමිරවසුම් රන් සවයි මණිකයිවචීම් රන් තනපට මූත්‍ර පට කට්ටෙවාචීම් පමුණි ලිංගම කාදුකාජ්පු රැවන් තෙව්වූ සිරිකන් කොයේ බිමාල මේ ආදි ආහරණ පලන් සුජාතා නම් දිවියාත්බෑගනාව හා සමාන වූ සොලොස් දහසක් නාටක ස්ත්‍රීන් පිරිවරා, සක්දෙවි රජඟු මෙන් තමන් ගේ සම්පත්තින් ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ බොහෝ දෙනා සතුවූ කරවමින් ගැට බෙර පණා බෙර එකැස් බෙර මෙහිභ බෙර මද්දල පටහ ලොහො බෙර තලප්පර විරන්දම ඉඩිත්ති තමුළුට රණරහ සොජා සමුදු සොජා බිවුර සක්පස්ක්ව යන මෙකී භෙර ජාතින් ද, රන් සක් රිදි සක් යය සක් රැවන් සක් යුවල සක් දකුණු සක් රන්සින්නම රිදි සින්නම රැවන් සින්නම රන් දාරා රිදි දාරා දාල දාරා දාලහං ලොංහං ගවරහං විජයාධිවනි ඔත්තු තන්තිර පටසිරිවිල මේ කි කාහල ජාතින් ද, නැකුල විණා භාවිත විණා ක්ෂේරද විණා ආලවත්ති ව විගි වස්දඩු මේ ආදි නාදයෙන් ද ඒ දුටුගැමුණු මහ රජඟු යුගන්දර පර්වත සම්පය එ සාගර නාදයක් මෙන් මහත් වූ යස්සූයෙන් මහත් වූ පෙරහරින් පස්වරු දාගබ බදිනා ස්ථානයට නික්මුණා හ. ඉක්බිති දාගබ බදිනා තැන මහල් පිණිස පොදි කොට බදිනා ලද අවෝරා දහසක් පිළි සම්බචීම් තැබු හ. තෙල් මේ හකුරු උක් කොහොල් වැල වරකා හා අනෙක වර්ගයේ කැටුම් ද රස් කරවහ.

ರಜ್ಯಾಲ್ಕಿ ಮಹಾ ಸಂಸದ್ಯಾ ವಿಭಾಗದ್ವೇ

එ වේලෙ හි නොයෙක් රටින් බොහෝ සංඝසයා වහන්සේ වැඩි සේක. ඩේ කෙ සේ ද යත්, රජගහ තුවර සමීපයේ හි වසන ඉන්දගුත්ත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ අසු දහසක් රහතන් පිරිවරා ආකාශයෙන් වැඩි වදාල සේක. එ සේ ම බරණයේ තුවර ඉසිපතන මහා විහාරයෙහි වැඩි වසන ධර්මසෙන නම් එක් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දොලාස් දහසක් රහතන් වහනසේ පිරිවරා වැඩි සේක.

සැවැන් තුවර බුදුන් වැඩ විසු ජෙතවන මහා විභාරයෙන් පියදස්සී නම් එක් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සැට දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. විසාලා මහ තුවර සම්පය හි මහවන නම් විභාරයෙන් බුද්ධරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ අවලොස් දහසක් රහතන් පිරිවරා වැඩි සේක. කොසඩි තුවර සෞජ්‍යතාරාමයෙන් ධර්මරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තිස් දහසක් රහතන් පිරිවරා වැඩි සේක. එ සේ ම උදේනි තුවර දකුණුගිරි විභාරයෙන් මහ ධර්මරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සතලිස් දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. පැලුලුප් තුවර අගොකාරාමය හි වසන මින්තින්සේ නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සතලිස් දහසක් රහතන් පිරිවරා වැඩි සේක. ගන්ධාර දෙයෙන් උත්තින්සේ නම් එක් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දෙලක්ෂ අසු දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. මහා පල්ලව භාග නම් රවින් මහාදෙව නම් එක් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සාර ලක්ෂ සැට දහසක් පමණ රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. යොන් රට අලසන්දා නම් තුවරින් යොනක ධර්මරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තිස් දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. වින්ධ්‍යාවිවත්තනියෙන් උත්තර නම් එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ අසු දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. මහාබාධිමණ්ඩල විභාරයෙන් විත්තගුත්ත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තිස් දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. වනවාසිභාග නම් විභාරයෙන් වන්දගුත්ත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ අසු දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. කෙලාස මහා විභාරයෙන් සුරියගුත්ත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සයානු දහසක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා වැඩි සේක. ද්විපවාසි වූ බිමින් වැඩි පාලුග්ගන හික්ශ්‍යන් වහන්සේ මෙතෙකු සි ගණන් නැත. ඒ සමාගමය හි රස් වූ හික්ශ්‍යන් වහන්සේ අතුරෙන් ක්ෂිණාගුව වූ ආකාශයෙන් වැඩි සයානු කෙළක් පමණ රහතන් වහන්සේ ය සි දතු යුතු.

මෙ සේ රස් වූ මහාසංස්‍යා වහන්සේ පබල වලල්ලක් මෙන් දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් මැදි කොට ඔවුනාවුන් වහන්සේට ගහට නො වන සැටියේ අතුරෙහි නමකට බිම තබා වැඩ සිටි සේක. එ වේලේ හි බුද්ධරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ ගේ නමින් බුද්ධරක්ෂිත නම් ඇති පන්සියයක් රහතන් හැර ගෙන නැගෙනගිරි දිසාවහි වැඩ සිටි සේක. එ සේ ම දකුණු දිග, ධර්මරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ධර්මරක්ෂිත නම් ඇති පන්සියයක් රහතන් හැර ගෙන දකුණු දිග වැඩ සිටි සේක. සංචිසරක්ෂිත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ සංචිසරක්ෂිත නම් ඇති පන්සියයක රහතන් වහන්සේ පිරිවරා ගෙන බස්නාහිර දිගාවහි හි වැඩ සිටි සේක. ආනන්ද නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ නමින් ආනන්ද නම් ඇති පන්සියයක් රහතන් වහන්සේ පිරිවරා උතුරු දිග වැඩ සිටි සේක. පියදස්සී නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ නමින් පියදස්සී නම් පන්සියයක් රහතන් වහන්සේ හැර ගෙන ර්සාන කොණය හි වැඩ සිටි සේක. මෙ සේ බුද්ධරක්ෂිත ධර්ම රක්ෂිත සංසරක්ෂිත ආනන්ද යන මෙ කි තෙරවරුන් වහන්සේ නැගෙනහිර දකුණු දිග බටහිර උතුරු දිග වැඩ සිටි සේක.

සහමැදට වද්‍යා වූ දුටුගැමුණු මහ රජ, "මා මෙ කරන ආගබ කරමාන්ත අන්තරායක් නැති ව නිෂ්පාවට ගේ නම් මෙ මෙ මෙ දිග මෙ මෙ නම් ඇති දෙනා වහන්සේ සිටිනා සේක්ව" සි රජ්පුරුවේ සිතු සේක. ඒ සිතු සැටියේ ම විය.

ඉන්දගුත්ත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ රජ්පුරුවන් ගේ අභිය දැන එ ලෙස ම සිටවූ සේක. නැවත සිද්ධාර්ථ නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, මධ්‍යගල නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය. පසුම නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, සුරියගුත්ත නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, ඉන්දගුත්ත නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, සාරු නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, විත්ත සෙන නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, ජයසෙන නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය, අවල නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ය යන මේ කී එකාලාස් දෙනා වහන්සේ තම තමන් වහන්සේ ගේ හික්ෂණ් වහන්සේ පිරි වරන ලදුව පුන් කලස ඉදිරි කොට තැහෙනහිරට අහිමුබ ව වැඩි සිටි සේක.

දා ගැබේ හි ප්‍රමාණය ගන් සැටි

ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහ රජ එ ලෙස සිටි සංසයා වහන්සේ දැක ප්‍රසන්න වූ සිත් ඇත්තේ සුවද මල් ආදියෙන් පුජා කොට පැදකුණු කොට සතර තෙනක බිම බැස හෙව වැද පුන් කලස තුළ තෙනට වැද රන් කිලයෙහි බහාලන ලද රිදිමය සිසාරා ඇවිදිනා රියන් දැන්වී, ජීවත්ව පවත්නා මවු පියන් ඇති, මවු පක්ෂ පිය පක්ෂයෙන් මනා ව කුලජ වූ, සැරහුණා වූ අගි මධ්‍යගල සම්මත වූ, අමාත්‍යක පුතුයකු ලවා රිදි දැන්වී ගන්වා දාගබ වට මහන් කරනු පිණිස පටන් ගත. ඒ ලෙස මහන් කොට කරන්ට පටන් ගන්නා වේලෙහි සිද්ධාර්ථ නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ වැළකු සේක. කුමක් නිසා ද යත්,

එ තෙරුන් වහන්සේට මේ සේ වූ සිතෙක් උපන. 'ඉදින් මේ රජ දාගබ මහන් කොට කරවන්නේ වී නම්, නො නිමෙන තෙක් ම මියන්නේ ය. නැවත මහා විශාල කොට බැදි කළ මතු පරිහරණයට කොට ගන්ට බැරි ය" සි සිතා වලකා වදාල සේක. ඒ ක්ෂණයෙහි නී මහා සඩිසයා වහන්සේ "දෙවයෙනි, තෙරුන් වහන්සේ මහානුහාව ඇති සේක. ඒ සේ හෙයින් තෙරුන් වහන්සේ වදාල බස් ගිවිස වදාල මැනවැ" සි වදාල සේක. දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ මහා සංසයා වහන්සේගේ අභිප්‍රාය දැන, "ස්වාමිනි, වැලිකෙබදු ප්‍රමාණයෙක කෙරෙම දැ" සි ය. ඒ සිද්ධාර්ථ නම් මහ තෙරුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, "මහරජ මා ගියා වූ ස්ථානයේ වට දාගබට ගන්ව" සි වදාල සේක. තෙරුන් වහන්සේ නික්මුණු මහ ම දාගබ වට හඳවා තෙරුන් වහන්සේ සම්පයට ගොස් ඔබගේ ශ්‍රී පාදය වැද "ස්වාමිනි, තුම් වහන්සේ කිනම් සේක් දැ" සි විවාරා, "සිද්ධාර්ථ නම් ය" සි වදාල බස් ඇසු දුටු ගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ, "මේ මා බඳවන දාගබ වට සිද්ධ වේ ය" සි සතුවුව ඔබට ගන්ද මාලාදින් පුජා කොට තෙරුන් වහන්සේ වැද ඔබ පිරිවරා සිටි සෙසු එකාලාස් තෙරුන් වහන්සේ ද සම්පයට ගොස් ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද සුවඳින් මලින් පුදා එකාලාස් දෙනා වහන්සේ ගේ ද නම් විවාරා දාගබ වට සිසාර ඇවිද රිදි දැන්වී අල්වා ගෙන සිටි අමාත්‍ය පුතුයාගෙන්, "තො කිනම් දැ" සි විවාල හ. ඒ අමාත්‍ය පුතුයා ද "දේවයන් වහන්ස, මම සුප්‍රේතිජ්ධීක නම් බමුණෙක්ම්" කි ය. "තොප ගේ පියාගෙන් කිනම්පූ දැ" සි විවාල හ. "ස්වාමිනි, මාගේ පියාගෙන් නන්දිසෙනයේ ය" සි කි ය. "තොප ගේ මැණියේ කිනම්පූ දැ" සි විවාල හ. "සුමනාදේවී ය" සි කි ය. එ බස් ඇසු දුටුගැමුණු මහ රජ සියල්ලවුන් ගේ ම නම් අභිමඩිගලය සි සිතා සතුවු ව, "මා විසින් කරවන මේ දාගබ කරමාන්තය අවශ්‍යවයෙන් ම මට නිෂ්චිවට යන්නේ ය" සි සතුවු විය.

මහල් උඩ පිහිටුවේම

ඉක්බිති ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ සතුවූ ව මධ්‍යයේ රන් කළ අටක් ද රිදී කළ අටක් ද තබාවා ඒ කළ පිරවරා අටෝරාසියක් පුරුණ සට තැබෑබවූ ය. ඉක්බිති රන් උඩ අටක් ද තබා එකි රන් පුළක් පිරිවරා අටෝරාසියක් අටෝරාසියක් රිදී උඩ තබාවා එකි එකි රන් පුළකට අටෝරාසියක් අටෝරාසියක් පිළි තැබෑබ වූ හ. නැවත සුප්තිභේදීත නම් අමාත්‍ය පුත්‍රයා ලවා එක රන් පුළක් ගන්වා ඒ අමාත්‍ය පුත්‍රයා හා සඳහ වූ නම් ඇති සිවන් ව පවත්නා වූ මුළුපියන් ඇති අනික් අමාත්‍ය පුත්‍රයන් සත් දෙනකු ලවා අනික් රන් උඩ සත ගන්වා මහල් උඩ ඔබන්නට නික්මුණු ඒ ක්ෂණයේ හි විත්තසෙන නම් තෙර කෙනෙකුන් වහන්සේ නැගෙනහිර දිසාවේ වට ඇදි රේඛා ඇති බිම සුවද පිඩික් තබා වදාල සේක. ජයසෙන නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ඒ සුවද පිඩි පිට පැන් ඉස අතින් ඒ සුවද පිඩි හනා වදාල සේක. සුප්තිභේදීක නම් බමුණු ද යහපත් යොග ලද උතුරුසළ තකතින් මහන් වූ පුරා සත්කාරයෙන් මහල් උඩ පිහිටිවිය. සුමත නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දැ සමන් මලින් එතැනැ පුදා වදාල සේක. ඒ ඇසිල්ලෙහි දෙලක්ෂ සතලිස් දහසක් යොදුන් බොල ඇති මහ පොලොව ගුගුරා පැන නැංගේ ය. මෙ ම ක්‍රමයෙන් තෙසු සත් පුළ ද පිහිටුවූ හ. ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහ රජ රිදී උඩ අටක් ද පිහිටුවා සුවදින් මලින් පුරා කොට මහල් විධාන කොට නිමවි ය.

නැවත ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ පුරා විධාන කෙළවර රන් පෙට්ටියෙන් මල් ගෙන්වාගෙන නැගෙනහිර දිසාවේ හි හික්ෂු සඩිසයා වහන්සේට අභිමුබයෙ හි වැඩ සිටි මහාමුද්ධරක්ෂිත නම් තෙරුන් වහන්සේ සම්පූද්‍ය ගොස් සුවද මල් ආදියෙන් ඔබට පුරා කොට වැද ඒ තෙරුන් වහන්සේ ගේ නම් ද ඔබ පිරිවරා සිටි පන්සියයක් තෙරුන් වහන්සේ ගේ නම් ද විවාරා, දෙවෙනි වූ දකුණු දිග සිටි මහා ධර්මරක්ෂිත නම් තෙරුන් වහන්සේ ද බස්නා තිර දිසාවෙහි සිටි මහාසඩිසරක්ෂිත නම් තෙරුන් වහන්සේ ද උතුරු දිග වැඩ සිටි ආනන්ද නම් මහ තෙරුන් වහන්සේ ද සම්පූද්‍ය එලුම සුවද මල් ආදියෙන් පුරා කොට ඔබගේ නම් ද විවාරා ඔබ සම්පූද්‍ය හි රජ්පුරුවේ සිටියා හ. එ සේ සිටි රජ්පුරුවන්ට පියදස්සී නම් මහ තෙරුවන් වහන්සේ ඒ මහල් උඩ එමු දවස් රජ්පුරුවන් ඇතුළු වූ සිවුවනක් පර්ශ්වය මියුරු වූ ධර්ම දෙශනා කොට වදාල සේක. ඔබ ගේ ධර්ම දේශනාව අසා ගිහිගෙන් සතලිස් දහසක් පුරුෂයෝ සිවුපිළිසිඩියා පත් රහත් බවට පැමිණියා හ. නැවත සතලිස් දහසක් පුරුෂයෝ යෙළ දහසක් කොලෙපුන් නසා දහසක් නයින් හෙබියා වූ සේවාන් එලයට පැමිණියා හ. නැවත දහසක් දෙන සකඟාගාමී එලය හි පිහිටියා හ. දහසක් දෙන අනාගාමී එලය හි පිහිටියා හ. හික්ෂුන් වහන්සේ කෙරෙන් අටලොස් දහසක් දෙනා වහන්සේ රහත් බවට පැමිණි සේක. හික්ෂුන්ගෙන් තුදුස් දහසක් මෙහෙණින්නො රහත් වූ සේක.

ප්‍රිපාරමිහ කරාව නිමි.

සත් දච්චක් මහ දන් දීම

ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවෝ හික්ෂුන් වහන්සේ වැද "ස්වාමීනි, යම් දච්චකා මාගේ මේ ආගබ බැඳී තිමා ද, එතාක් මේ සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේට ද ගණන් නැති පාලග්ජන හික්ෂු සංසයා වහන්සේට ද සිවු පසයෙන් උපස්ථාන කෙරෙමි" සි ආරාධනා කළ හ. එබස් ඇසු මහා සංසයා වහන්සේ නො ඉවසා වදාල සේක. "ඒ සේ විනම් සත් අවුරුද්දකට ඉවසුව මැනවැ" සි ආරාධනා කොට මේ ම ක්‍රමයෙන් පිරිහෙළා සත් දච්චකට අවසර ලදින් පවරා ආගබ බදිනා තන් හි වට කොට භාත්පසින් අවලොස් තෙනක මඩු ලවා මහා සංසයා වහන්සේ වඩා හිදුවා සද්දච්චක් මහ දන් දී ඒ සියලු මහා සංසයා වහන්සේට තෙල් මේ උක්සකුරු පා සිවුරු බෙහෙත් ආදිය දන් දෙවු හ.

උඥවඩුවන් රස් කරවීම

ඉක්බිති තුවර වැද උඥ වඩුවන් රස් වන පිණිස ලැබූ බෙර වාසගම් අසා පන්සියයක් පමණ උඥ වඩුවන් රස් ඩු කළ ඔවුන් අතුරෙන් එක් උඥ වඩුවෙක් "මම රජ්පුරුවන් සිත් ගෙන ආගබ බදිනට පොහොසත්මි" සි කියා ගොස් රජ්පුරුවන් දිට. 'එවිලෙහි රජ්පුරුවෝ "දරුව, කෙසේ ආගබ බදු දී" සි විවාලා හ. "ස්වාමීනි, මම අතවැස්සන් සියයක් දෙනා හැරගෙන දච්චක මෙහෙයට පස් යාලෙක කර්මාන්ත කෙරෙමි" සි දැන් වි ය. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවෝ "දරුව, එ සේ කළ මා ගේ ආගබ පස් ගොඩ වන්නේ ය. තණගස් ආදිය අවගන්නේ ය. බොහෝ කාලයක් නො පවත්නේ ය. එ සේ හෙයින් ආගබ බැඳීම තෝපට නො පිළිවනැ" සි ඔහු අභ්‍යන්තර ඔහු අභ්‍යන්තර පහ ඩු කළ හි අනික් උඥ වඩුවෙක් වැද සිට "මම, දේවයන් වහන්ස, මෙහෙකරුවන් සියයක් දෙනා හැරගෙන දච්චකට පස් දස මුණෙක කර්මාන්ත කෙරෙමි" සි දැන් වි ය. ඔහු ද නො කැමැති ව අල හ. අනික් උඥ වඩුවෙක් වැද සිට "දේවයන් වහන්ස, මම මෙහෙකරුවන් සියක් දෙනා හැරගෙන පස් පසමුණක කර්මාන්ත කෙරෙමි" සි දැන් වි ය. ඔහු වේලෙ හි ඔහු ද හැල කළ අනික් උඥ වඩුවෙක් රජ්පුරුවන් වැද සිට "දච්චකට පස් දැමුණක් ගෙන කර්මාන්ත කෙරෙමි" සි දැන් වි ය. ඔහු ගේ ද බස් නො ගිවිස සිටි කළේ හි අනික් තුවණුත් උපායවත් බාල උඥ වඩුවෙක් අවුත් රජ්පුරුවන් වැද සිට "ස්වාමීනි, මම දච්චකට පස් අමුණක් ගෙන වන ලා කොටා ඒ පස් කුලේලේ ලා සලා ඒ සැලු පස් ආගල ලා අඕරා එ සේ ගත් පසින් එක් දච්චක් කර්මාන්ත කෙරෙමි" සි දැන් වි ය. එ බස් ඇසු ගැමුණු රජ්පුරුවෝ සතුවු ව "දරුව, එ සේ කළ මාගේ ආගබ තණ ගස් නො තැහෙන්නේ ය. බොහෝ දච්චක් පවත්නේ ය" සි කියා ඔහුගේ බස් ගිවිස තැවත රජ්පුරුවෝ "දරුව, කවර සැටියේ ආගබ බදුදු" සි විවාල හ. එ වේලෙ හි විශ්වකරම දිවාවපුත්‍රා වඩුවා ඇග ආවේග ව රන් තලියක් ගෙන්වා ගෙන පැනින් පුරා අතින් පැන් ගෙන තලියේ පැන් පිට ගැයි ය. ඒ ක්ෂේපණය හි දැවාණ වටක් මෙන් මහන් දිය බුබුලෙක් පැන තැංගේ ය. එවිට වඩු කියන්නේ "දේවයන් වහන්ස, මේ දිය බුබුල සැටියේ ආගබ වට ගෙන බදිමි" සි දැන් වි ය. එ බස් ඇසු ගැමුණු රජ්පුරුවෝ විශේෂයෙන් සතුවු ව "යහපතැ" සි ගිවිස සිහට දහසක් මිල වටනා පිළි සහළක් ද තැවත දහසක් වටනා පුර්ණක නම ස්වර්ණාහරණයක් ද දහසක් අගනා රන් මිරිවැඩි සහළක් ද දෙළෙලාස් දහසක් මිශුරන් ද දී ඔහට සුදුසු තෙනින් මාභැහි ගෙයක් ද මාභැහි කුමුරක් ද යන මෙ කී සියලුලෙන් ඔහට ප්‍රසාද දී ගෙට යවා තැවත රජ්පුරුවෝ රාත්‍රීභාගය හි මෙ සේ සිතු හ. "කෙ සේ මම මිනිසුන්ට දුක් නො ද මහ සැය බදින්ට උඥ ගෙන්වා ගනීම දේ හො" සි සිතු හ.

ඉක්බිති දෙවතාවෝ රජ්පුරුවන් සිතු සිත් දැන ආගබ බැඳීමට ආගබ සතර වාසන එක එකී දච්චකට සැහෙන විවර උඥ ගෙනවුන් තුවු හ. ඒ ර පාන් ව ගිය කළ මිනිස්සු උඥ සතර ගොඩ දැක රජ්පුරුවන්ට ගොස් දැන්වු

හ. එබස් ඇසු දුම්ගැමුණු රජ වඩුවා කර්මාන්තයේ හි පටන් ගැන්වී ය. දෙවතාටෝ මේ ම ක්‍රමයෙන් යම්තාක් ආගබ බැඳ නිමා ද, ඒ තාක් එක එකී ද්‍රව්‍යය සැහෙන විවර උඩ ගෙනවුත් දෙවියෝ තබන්නා හ. සියලු දවස් මූල්‍යලේලෙ හි කර්මාන්ත කළ ස්ථානයේ හි මැටි වේ ව සි උඩපොඩි වේ ව සි නො පෙනෙන නියායෙන් රාඩ්‍රිය හි දෙවතාටෝ ම අන්තර්ධාන කරන්නා හ. ඉක්බිති රජ්පුරුටෝ කර්මාන්ත කරන සියලු පර්ශ්ව මිල පිෂිස වාසල් දොරකඩ සොලොස් දහසක් රන් ද පිළි සම්බඩම ද ආහරණ ද සුවද ද පලදනා ද මල් ද තෙල් මි සකුරු උක් කෙහෙල් වැලුවරකා කසපැන් මේ ආදිය ද ලුණු මිරිස් ඉහුරු දුරු අඛ ද යන මෙකී සියල්ල ම මේ ම ක්‍රමයෙන් සතර වාසල් දොර රස් කරවු හ. නැවත අනෙකපුකාර රසමසවුලෙන් යුක්ත වූ කැද බත් අවුලු පත් ආදිය ද සිහිල් මිහිරි සුවද පැන් ද තැබ්වතු හ. කපුරු කිතුල් ලමහ නාරහ ඉහුරු යුක්ත වූ පස්පලවතින් බුලත් ද තබවා "මේ මාගේ ආගබෙ හි කර්මාන්ත කරන ගිහින්වත් තපස්වින් වහන්සේ වත් සිත් වූ පරිද්දෙන් මෙකී සියල්ල අනුහව කොට කළ කර්මාන්තයේ හි මිල මාගෙන් තො ගෙන නො යෙත් ව" සි කියා මෙලෙස විධාන කොට තැබ්වු හ.

ආගැබ කර්මාන්තයට සහභාගිවීමට ගිය තෙර නමක්

ඉක්බිති එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ රජ්පුරුවන් ගේ ආගබ කර්මාන්තයේ හි එක් ව ගන්නා කැමැති සේක් ආගබ කර්මාන්ත කරන මැටි හා සදාග කොට කළ මැටි පිඩික් එක් අතකින් ගෙන අනික් අතින් මල් මිරියක් ගෙන ආගබ නැගී රජ්පුරුවන්ගේ ආගබ මෙහෙ කරන්නවුන් වක්‍යවා කොට වඩුවාට දී වඳාල සේක්. ඒ වඩුවා ද මැටිපිඩ ගන්නේ "මා මෙතෙක් ආ මෙහෙයට ගන්නා මැටි සේ නො වේ" සි දැන තෙරුන් වහන්සේ මුහුණ බලා එ වේලෙ හි ඔබ ගේ අදාළනාකම දැක මැටිපිඩ කර්මාන්ත කෙලෙ ය. එ සේ වූව ද මැටිපිඩ වක්‍යවා ව ගිය නියාව කොලාහලව ගියේ ය. ඒ කොලා හලය රජ්පුරුටෝ අසා ඒ ස්ථානයට අවුත් වඩුවා විවාරන්නාහු "කොල, තට එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ මිල නො ගෙන මැටි පිඩික් මාගේ ආගබ මෙහෙයට දුන් සේක් ද" සි විවාලා හ. එ සේ විවාල රජ්පුරුවන්ට වඩුවා කියන්නේ "ස්වාමිනි, බොහෝ ආයියන් වහන්සේ එක් අතකින් මල් හා එක් අතකින් මැටිපිඩක් බැගින් ගෙනහැර දෙන සේක්. එ සේ හෙයින් මම නො දැන්නෙම මැටි පිඩ කර්මාන්ත කෙලෙමි. මුන් වහන්සේ ආගන්තුක සේක්. මුන්වහන්සේ නොවාසික සේකැ සි මේ පමණක් දැනිමි" සි දැන්විය. රජ්පුරුටෝ ද "එ සේ වි නම දරුව, තොපට මැටි පිඩ දුන් තෙරුන් වහන්සේ මුන් වහන්සේ ය සි කියා මොහුට පැ ලව" සි කියා මාලු බලතකු වඩුවා සම්පයෙ හි සුවු හ. එම වඩු ද දෙවතින් දවස් මැටිපිඩ දුන් තෙරුන් වහන්සේ ආගබ බදිනා ස්ථානයට වැඩි ගමනේ 'මැටි පිඩ දුන් සේක් මුන් වහන්සේ ය" සි බලතාට පැයේ ය.

එ වේලෙ හි බලතා ද උන්වහන්සේ හැඳිනගෙන රජ්පුරුවන් සම්පයට ගොස් "ස්වාමිනි, මිල නො ගෙන ආගබට මැටිපිඩ ලු තෙරුන් වහන්සේ හැඳින ගතිමි" සි දැන්වී ය. ඉක්බිති ඒ පවත් ඇසු රජ්පුරුටෝ එ බලතාට කියන්නාහු "දරුව" මාගෙන් දෙන ලද දැසමන් කැකුල යෙලයාල තෙපි ගෙනවා ගෙන ගොස් බොධි මලවී ගොඩ කොට සුවද පිඩක් තබා බොධි මලවට උන් වහන්සේ වැඩි කළ තොපි ගොස් ඔබගේ ගිරි පාදය වැද දෙවිය" කියා බලතාට දුන් හ. එ විට බලතා එ මල් හා සුවද ගෙන ගොස් "ස්වාමිනි, ආගන්තුක ව වැඩි තෙරුන් වහන්සේ පුදනු පිෂිස රජ්පුරුවන් වහන්සේ දුන් සුවද මලැ" සි දැන්වී ය. එ පවත් ඇසු තෙරුන් වහන්සේ සතුවු ව මල සුන් සේධා එවු සුවදින් පිරිබ ගෙන මල් පුදා සතර තෙනක සිට පැදකුණු කොට වැද නැහෙනහිර දොරවුයෙ හි සිට ඇති උපදාවා මල් පුජාව බල බලා වැඩි සිටි සේක්. එ වේලෙ හි බලතා ද තෙරුන් වහන්සේ සම්පයට ගොස් ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද ගෙන සිට දන්වන්නේ

"ස්වාමීනි, නුඩිවහන්සේ රජ්පුරුවන්ගේ දාගබෙහි මිල නො ගෙන පින් පිණිස ලු මැටි පිඩිට මිල පිණිස එවු සුවද හා දැසමන් මල් යෙළයාලක් බව දැන වදාල මැනවැ" සි කියා තැවත "රජ්පුරුවන් ගේ වැදිමෙන් වඳිම්" සි කියා වැන්දේ ය. එ බස් ඇසු තෙරුන් වහන්සේ නො සතුවූ වූ සේක් "මා දුකින් කොට ගත් පින්කම කුමට තැසි දු" සි වදාල සේක්. එ වේලෙ හි එබස් ඇසු බලනා ද "ස්වාමීනි, එ සේ නො සිතා වදාල මැනව. දැසමන් කැකුල යෙළයාලක් තබා එ පමණ රන් මල් රජ්පුරුවෝ දුන්නේ වූ නමුත් නුඩි වහන්සේ දාගබ බදිනට දුන් මැටි පිඩි නො අගනේ ය. ස්වාමීනි, සිත පහදවා වදාල මැනවැ" සි දැන්වා හියේ ය.

තවත් තෙර තමක්

තැවත කොටසර පියන්ගලු විහාරයේ හි වැඩ වසන එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දාගබ බදිනා උඩ වඩුවාට කුලුපග සේක්. එ සේ හෙයින් එ තෙරුන් වහන්සේ ද නුවරට අවුත් වඩුවාණන් හා කරා කොට දාගබ බදිනා උඩෙ හි දිග බොල පළල මැනගෙන ගොස් තමන් වහන්සේ සිය අතින් සකස් කොට මැටි මැඩ බොරලු හැර සකස් කොට මැටි ඉදි කොට උඩ කපා එ උඩ වියලා පලහා පාතුයේ ලා ගෙන නුවරට අවුත් දෙවෙනි ද්‍රව්‍ය එක් අතකින් රජ්පුරුවන් ගේ උඩක් ද එක් අතකින් මල් මිටියක් ද ගෙන තමන් වහන්සේගේ උඩ හා එක් කොට රජ්පුරුවන් ගේ උඩ ද වදාල සේක්. වඩුවා උඩ ඇරගෙන කරමාන්ත කෙලේ ය. එ වේලෙ හි තෙරුන් වහන්සේ ද සොමිනසට පැමිණු "මහ දාගබ කරමාන්තය හි එක් ව ගතිම්" සිතමින් උඩහල් පිරිවෙනට වැඩ වදාල සේක්. ඉක්තින් උන්වහන්සේ එ කළත්තියාට රජ්පුරුවන්ට සැල ව ශියේ ය. රජ්පුරුවෝ එ පවත් අසා වඩුවා අතින් විවාල හ. "කොළ, එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ මාගන් මිල නො ගෙන උඩක් මාගේ දාගබ හි උඩ දු" සි විවාල කල් හි "සැබව, දෙවයන් වහන්ස, එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ දුන් උඩක් අපගේ උඩ හා එක්වැනි හෙයින් කරමාන්තය හි ලා පිම්" සි දැන්වී ය. "එ සෙ විනම උන් වහන්සේ දු ඇල හඳුනෙයි දු" සි රජ්පුරුවෝ විවාල හ. වඩුවා ද එබස් අසා තෙරුන් වහන්සේ කෙරෙහි මෙමති හෙයින් "ස්වාමීනි, උඩ නො හඳුනාම්" සි කි ය. "ඉදින් තෝ බුල නො හඳුනෙයි තම උඩ ද තෙරුන් වහන්සේ මේ බලතාට පැ ලව" සි කියා බලතකු වඩුවා සම්පයෙහි සිට්ටු හ. එ උඩ වඩුවා ද පෙර මැටිපිඩ දු තෙරුන් වහන්සේ මෙන්ම බලතාට උඩ දු තෙරුන් වහන්සේ පැයේ ය. එ වේලෙ හි බලතා ද තෙරුන් වහන්සේ හැදින ගෙන ඔබ වසන උඩහල් පිරිවෙනට ගොස් ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද එකත්පස් ව හිද පිළිසදර කරා කොට "ස්වාමීනි, නුඩි වහන්සේ ආගන්තුක සේක් ද? නොහොත් නොවාසික සේක් දු" සි විවාලේ ය. එවේලෙ හි තෙරුන් වහන්සේ "උපාසකය, අපි ආගන්තුකයම් හ" සි වදාල සේක්. "ස්වාමීනි, කවර රටක වසන සේක් දු" සි විවාල බලතාට වදාරන සේක් "කොටසර පියන්ගලු විහාරයේ හි වසම් හ, උපාසකය" සි වදාල සේක්. එ බස් ඇසු උපාසක "ස්වාමීනි, මෙ හි ම වැඩ හිදිනා සේක් ද? නොහොත් කොටසර වඩිනා සේක් දු" සි විවාලා ය. "මෙ හි නො වසම් හ. අසවල් දවස් යම් හ" සි වදාල සේක්. එබස් ඇසු බලත් "ස්වාමීනි, මහඳු මම ත් නුඩිවහන්සේ කුටුව එම්. මාගේ ගම ද එම කොටසර අසේගම ය" සි තෙරුන් වහන්සේට දැන්වී ය. තෙරුන් වහන්සේ ද "යහපත, උපාසකය, කුටුව යම්හ" සි වදාල සේක්. ඉක්තින් එ බලත් මහඳු එපවත් රජ්පුරුවන්ට ගොස් දැන්වී ය. රජ්පුරුවෝ ද එපවත් අසා බලතාට මසුරන් දහසක් වටනා පිළි සහලක් ද දහසක් අගනා මැහැහි පලසක් ද වහන් සහලක් ද සුවද තෙල් පිරි තෙල් කුලාවක් ද පත් කුඩායක් ද සෙසු ගෙරකමණ පරිප්කාර ද නො මිලයේ උඩ දු තෙරුන් වහන්සේට මිල පිණිස දෙව්" සි කියා බලතාට දුන්හ. ඉක්තින් එ බලතා ද රජ්පුරුවන් විසින් දෙන ලද එ පිරිකර ඇරගෙන එ තෙරුන් වහන්සේ වැඩ බුන් උඩන් උඩහල් පිරිවෙනට ගොස් තෙරුන් වහන්සේ වැඩ ඔබ හා සමග එ රාත්රිසයෙහි වැස උඩසන ඔබ හා කුටුව නික්ම කුමයෙන් මහ ගෙවා කොටසර ගොස් පියන්ගලු විහාරය පෙනෙන ස්වාමීනයෙහි සිහිල් සෙවන ඇති එළු තෙනක වඩා හඳුන්වා ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය සේදා සුවද තෙලින් ශ්‍රී පාදය මැටි උඩ සකරු වළඳවා සිහිල් පැන් වළඳවා වහන් සහල ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය සේක් දා

"ස්වාමීනි, මේ පිරිකර මාගේ අදුනන තෙර කෙනකුන් වහන්සේ නිසා ගන්නා ලද. දැන් නුඩ් වහන්සේට මේ පිරිකර දෙමි. මේ පිළි සහල ද මා ගේ ප්‍රත්‍යුවන් සරණ හිඳුවන මහුල් නිසා ගන්නා ලද. මෙයිනුද් නුඩ් වහන්සේට සිවුරක් කොට වධාල මැනවු" හි දන්වා තෙරුන් වහන්සේ ගේ පාමුල තැබේ ය. තෙරුන් වහන්සේ ඒ පිළි සහල ද මාගැනී පලස ද පාතුයේ ලා ගෙන සෙසු පිරිකර පොදියක් කොට බැඳෙන වහන් සහල පය ලා ගෙන පත් කුඩා තිසට කොට ගෙන සැරයටිය අතින් ගෙන මහ නික්ම වධාල සේක. එ වේලෙහි බලතා තෙරුන් වහන්සේ භා කැටිව මදක් තැන් ගොස් "ස්වාමීනි, මදක් වැඩි සිට වධාල මැනව. මේ මා යන මහ ය" හි දන්වා පෙර මැටිපිඩ ලු තෙරුන් වහන්සේට දැන්වූ ලෙස ම රෝපුරුවන්ගෙන් කියා එවූ තෙපුල් තෙරුන් වහන්සේට දැන්වී ය. එ වේලෙහි තෙරුන් වහන්සේ ද ඒ බලතා ගේ බස් අසා මහත් වූ ගොකයෙන් කම්පාව "මේ නිසා වූ ආශ්වරයමත් දාගබෙක මා විසින් දුකින් කරන ලද කුගල කර්මය නො කළා නම් වෙයි" දූම්හස් ව දේ ඇසින් කුලු දාරා වගුරුවා "ඇයි උපාසකය, මා දුකින් කළ කුගලය කුමකට නාසා පි ද? තාගේ පිරිකර තෝ ම ඇරගනා" හි කියා සියලු පිරිකර දමාපු සේක. එ සේ පිරිකර දමා වැඩි සිටි තෙරුන් වහන්සේට ඒ කාරණ දන්නා උපායවත් බලත් මහලු මේ සේ දන්විය, "ස්වාමීනි, නුඩ් වහන්සේ කුමක් වධාරන සේක් ද? මේ දුවුගැමුණු රජ පින්කම කළ ලොහයෙන් මේ සේ කරන බව මූත් නුඩ් වහන්සේ ලු උලට මිල දෙමි හි කියා අකනිවාඛුම ලේඛකය දක්වා තුන් සිවුර පාතු දුන්නේ වී නමුදු නුඩ් වහන්සේ ලු උල භා සරි කරන්නට නො පිළිවන. එ සේ හෙයින් නුඩ් වහන්සේ ලු උල නුඩ් වහන්සේට ම පින. රෝපුරුවන් දෙඩු පිරිකර රෝපුරුවන්ට පිනැ" හි කියා තෙරුන් වහන්සේ අස්වසා සියලු පිරිකර තෙරුන් වහන්සේට ම දි ඔබ ගේ ශ්‍රී පාදය වැද සමු ගෙන පෙරලා නුවරට ම නැඟී ගියේ ය.

මේ සේ මේ දාගැබෙහි යම් කෙනෙක් බැඳෙමෙහෙ කොට සින් පහදවා ඒ කුසලින් දිවා ලෝකයේ හි උපන් ඒ සන්වයෝ මෙතෙකු හි ගණන් නැත. එ සමයේ හි තවතිසා දෙවුලෙලට හි උපන් දිවා ස්ත්‍රීයක් තමා ගේ අසාධාරණ වූ දිවා සම්පත් බලා සතුවු ව "මනුෂා ලෝකයේ හි දි කවර පින්කම කොට මේ සම්පත මා ලද්දේ ය" හි බලන්නි, "ගිය දවස දුවුගැමුණු රෝපුරුවන් ගේ රුවන්වැලි දාගබෙහි බැඳෙමෙහෙ කොට සින් පහදවා මෙබදු වූ සම්පතක් ලත් කළ, යම් කෙනෙක් අනුන් සන්තක දෙයක් නො ගෙන තමන් සන්තක දෙයින් පරලෝ අදහා කළ සුවරිත, පින්කම විපාක කෙබදු දේ හෝ" හි සිතා සතුවු ව එ වේලෙහි ඒ දේවතා දු දිව සුවද දිව මල් දිව පිළි ගෙනහැර ඒ රාත්‍රියෙහි ම අවුත් ගෙනා සුවදින් ඒ දාගබ පිරිබඩා ගෙන සුවද මල් ඒ රුවන්වැලි දාගබට පුදා සතුවින් වැද වැද සිටියා හ.

එ වේලෙහි බැඳෙවක වැඩි වසන මහාසිවලි නම් එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ රෝපුරුවන් බදවන රුවන්වැලි දාගබ වදිනා පිළිස ගිය සේක් වදිනා ඒ දිවා ස්ත්‍රීය දැක මහ රුක්ඡන්තන ගස මුල් වැඩි සේක. ඒ දිවා ස්ත්‍රීය අහිපාය වූ පරිද්දෙන් වැද නික්මුණු වේලෙහි විවාරන තෙරුන් වහන්සේ දිවා ස්ත්‍රීය අතින් මේ සේ විවාල සේක. කෙ සේ ද යන්, "තොප ගේ ගෙරිරාලොකයෙන් මේ සියලු ලඩාකාද්විපය තීරු දහස් සද දහස් නැංග සේ එකාලොක විය. මේ සේ වූ රුප සම්පත්තියක් ලබන්ට ගිය ජාතියෙහි කවර පින් කමක් කළාදැ" හි විවාල සේක. "ස්වාමීනි, අප සන්තක දෙයින් කළ කුසලයෙක් නැත. මේ දාගැබට අප සිත පහදවා ගෙන බැඳෙමෙහෙ කොට එයින් ලද සම්පතු" හි දන්වූ හ. මේ සේ බුදු සස්නේ හි පහන් සිතින් මිලයට කළ කුසල් පවා මහාථල මහානිස්ස වෙයි. එ සේ හෙයින් මාගේ ස්වාමිදරු වූ සමාක් සම්බුද්ධ රජාණන් කෙරෙහි සිත පැහැද වූ පමණකින් මෙබදු දිවා සම්පත් ලබන කළ නුවනැති සියලු සත්පුරුෂයන් විසින් හැම වේලෙහි ම නො පමාව මේ රුවන්වැලි දාගබට පුජා කළ මැනවී.

දාගැබ් කර්මාන්තයෙන් බැඳි කොටස පොලොවේ හි ගිලීම

මෙ සේ දුටුගැමුණු මහ රජ ඒ දාගැබෙහි කර්මාන්ත කරවන්නේ තුන් මාල් පියවසාව බැඳ නිමවිය. එ සේ කරවූ තුන් මාල් පියවසාව රහන්සේ ස්ථීර වන පිණිස බිම හා සම කොට තමන් වහන්සේ ගේ ආනුභාවයෙන් ගල්වා වදාල සේක. මෙ සේ බැඳි බැඳි සේ නව වාරයෙක ම ගලාපු සේක. ඉක්බිති දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ මේ කාරණය නො දැන්නේ නො සතුවූ වූ සින් ඇති ව "මාගේ කළ දේවතා වූ මහා සංඝයා වහන්සේ රස් වන සේක් ව" යි ආරාධනා කොට රාජ පුරුෂයන් යුතු හ. එ වේලේ හි රාජ පුරුෂයන් ගේ ආරාධනයෙන් අසු දහසක් දෙනා වහන්සේ රස්වූ සේක. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවේ සර්වාහරණයෙන් සැරැහි මහ සෙනහ පිරිවරා සුවද මල් බෙහෙත් ආදිය ගෙන්වා ගෙන විභාරයට ගොස් රස් වූ අසු දහසක් දෙනා වහන්සේට බෙහෙත් සුවද මලින් පුරා කොට වැදැ එකත්පස් ව සිට මෙ සේ විවාලා හ. "ස්වාමීනි, මා කරවන මහ දාගබ තුන් මහල් පියවසාව බැඳි බැඳි සේ නව වාරයෙක ම පොලොව ගැලීණ. එ සේ වනු මාගේ ජීවිතයට හෝ මා කරවන දාගබට හෝ අන්තරාය වන බවත් නො දැනීම්. එ මට වදාල මැත්තවැ" යි දැන්වූ හ.

එ බස් ඇසු මහා සංඝයා වහන්සේ රජ්පුරුවන්ට මෙ සේ වදාල සේක: "දෙවයෙනි, තොප කරවන දාගබ කර්මාන්තයට වේ ව සි, තොප ගේ ජීවිතයට වේ ව සි අන්තරායක් නැත. මතු එන ද්වස තිරිපකයකන් විසින් වන උපදුව වලකන පිණිස ද, දාගබ බොහෝ කළක් ස්ථීරව පවත්නා පිණිස ද රහතන් වහන්සේ විසින් මේ කරවන ලදා" යි වදාල සේක. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවේ සතුවින් පිණා වදාල බස් මුදුනෙන් පිළිගෙන මහදාගබ කර්මාන්තයට තැවත පවත් ගෙන බැඳින්නාහු තුන් මාල් පියවසාව දස කෙළක් උඩින් බැඳ නිම වූ හ.

ලතුරුකුරු දිවයිනෙන් ගල් ගෙන්වීම

මෙ සේ තුන් මාල් පියවසාව බැඳ නිමි කළ මහා සංඝයා වහන්සේ උත්තරය සුම්න ය යන තම ඇති රහත් සාම්ඝේරයන් දෙදෙනක වහන්සේ කැදවා දෙදෙනා වහන්සේට මෙසේ වදාල සේක. "තෙපි දෙදෙනා ලතුරු කුරු දිවයිනට ගොස්, සතර අතින් සම වූ, වඩුවෙන් අට රියන් බොල ඇත, එකි එකි අතින් අසුරියන් දිග ඇති මෙහෙවන් පාණ සයක් ගෙනෙව" යි වදාල සේක. එ වේලේ හි ඒ සාම්ඝේර දෙදෙනා වහන්සේ ද "යහපතැ" යි ගිවිස එම විට ම ලතුරුකුරු දිවයිනට ගොස් මහා සංඝයා වහන්සේ වදාල ලෙසට ම බදුවද මල් පැහැ වැනි වූ මෙහෙවන් පාණ සයක් ගෙනවුත් එක් පහණක් දාගබ බාතු ගර්හයේ හි ම බිම අතුට අනික් ගල් සතර සතරදිග පිහිටුවා අනික් ගල බාතුගර්හයේ හි පිධාන කරන පිණිස දාගබට නැගෙනහිර දිසාවේ හි වැළි මළුවේ පවුර සම්පය හි නො පෙනෙන පරිදීදෙන් තබා වදාල සේක.

ආතු ගරහ වර්ණනාව

ඉක්බිති ගැමුණු මහ රජ්පුරුවේ ආතු ගරහ මධ්‍යයේ හි සත්රුවන්මය වූ සිත්කළු වූ බෝධි කෙනකුන් වහන්සේ කරවූ හ. ඒ බෝධින් වහන්සේ ඉන්දුනීල මාණිකාමය බිම හි පිහිටි සේක. රජ්පුරුවන් කරවන ඒ බොධින් වහන්සේ ගේ මුල් පබළමය කොට කරවූ හ. කද රිදියෙන් කරවන ලදී. සිරිවස ද රත්රනින් ම කරවූ හ. අමහල ද සත් රුවනින් ම කරවූ ය. නැවත මල් ප්‍රචික්තියක් ද සිවුපා ප්‍රචික්තියක් ද හංස

පඩික්තියක් ද විවිත කොට සන් රුවනින් ම කරවූ ය. නැවත ඒ බොධින් වහන්සේ වඩුවෙන් අවලාස් රියන් උස ඇති සේක. එ සේ ම කරවූ සන් රුවන් බොධින් වහන්සේ ගේ උඩ බලා ගිය කදු ගාබාව ද සතර දිගට ගිය කදු ගාබා සතර දැ දී යන මේ ගාබා කදු පස ම වඩුවෙන් අවලාස් රියන් දිග ඇති සේක. ඒ බොධින් වහන්සේගේ බෝපන් ඉන්දේරනතීල මාණිකායයන් ම කරවූ ය. පශේරවන් පන් සන් රුවනින් ම කරවූ ය. අංකුර රත්රනින් ම කරවූ ය. ඒ බොධින් වහන්සේ මුදුනෙහි සුදු වියන් බැඳුවූ ය. ඒ වියන් කෙළවර වටකොට මුතු හා එක් කොට අමුණන ලද රන්රසු දැල් බැඳුවූ ය. නැවත රන් මිණි පඩික්තියක් ද රන්දීම් පඩික්තියක් ද ඒ තන් හි එලෙන්නේ ය. ඒ වියන් සතර කොණ නව ලක්ෂයක් අගනා එ සේ වූ සතර මුතු කදක් ද එල්වූ ය. මේ සේ ම ඒ ධාතු ගරහයේ හි සුදුසු ලෙස සන් රුවනින් ම සදහිරු දෙදෙනා ද තකත් තරු ද රන් පිශුම් ද කරවන ලද්දේ ය. මාභැහි වූ පස්වනක් පැහැයෙන් යුක්ත වූ අවෝරාදහසක් පිළි ද එල්වන ලද්දේ ය.

ඉක්බිති ඒ සතු රුවන් බොධින් වහන්සේගේ කද මුල වට කොට සන් රුවන්මය පිල් කඩිකදු ලැබූ ය. ඒ පිල් කඩි මත්තෙහි මැහැහි ඇශ්චිල පක් සා මුතු ද ඇතුරුවූ ය. ඒ මුතු රසට කෙළවර සුවද පැන් පිරු සන් රුවන් කළ පඩික්තියක් ද තැබිබවූ ය. එ සේ තැබිබ වූ රුවන් කළ පඩික්තිය හි පබළමය මල් ලැබූ ය. පබළමය කළයේ හි රන් මල් ලැබූ ය. මැණික්මය කළයේ හි රිදි මල් ලැබූ ය. රිදිමය කළයේ හි ඉන්දනිල මාණිකාය මල් ලැබූ ය. සන් රුවන් කළයේ හි සන් රුවන් මල් ලැබූ ය. නැවත ඒ බොධින් වහන්සේට නැගෙනහිර දිසාවේ හි සන් රුවන්මය වූ කෙළක් අගනා ආසනයේ හි සන් රුවන්මය වූ බුදුන් වැඩ පුන් උස පමණට බුදුරුවකදු කරවූ ය. එ සේ කරවන ලද සන් රුවන්මය බුදුරුවේ හි විසිනිය ද ඇස් සහලේ හි සුදු තැන් ද පාති ස්ථීරික මාණික්යයෙන් ම කරවූ ය. අතුල් පතුල් ද තොල් සහල ද ඇස් හි රන් තැන් ද පබළයෙන් ම කරවූ ය. නැවත ඒ පිළිම රුපයේ හි මුදුන් කෙස් ද බැම සහල ද ඇස් සහලෙහි කෘෂිණ මණ්ඩල ද යන මෙක් තැන් ඉන්දේරනිල මාණිකායයෙන් ම කරවූ ය. තව ද ඒ පිළිම රුපයේ හි නාලල් හි උරුණ රෝම ධාතුව ද රිදියෙන් ම කරවන ලද්දේ ය.

ඉක්බිති සහම්පති මහා මුහුමයා රිදි කුඩාය ධරා සිටි නියාව ද එ හි ම කරවූ ය. එ සේ ම දෙදෙවිලොව දෙවියන්ට අධිපති වූ සක්දෙවි රජු දෙවියන් පිරිවරා එක්සිය විසි රියන් දිග ජයතුරා සක පිඛ පිඡ සිටි නියාව ද එ හි ම කරවූ ය. එ සේ ම පක්දුවසිබ දිවා පුතුයා බෙවැවපණ්ඩු නම් විණාව ගෙන ගායනා කරන්නා වූ නියාව ද එ හි ම කරවූ ය. නොයෙක් නාග මාණිකාවන් පිරි වනර ලද, අනෙකපුකාර ස්තූති සොජාවෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ වන්දී හටටයකු සේ ස්තූති සොජා කරන මහකෙල නම් නාග රාජයා ද එ හි ම කරවූ ය.

ඉක්බිති වශවර්තනීමාරයා අත් දහසක් මවා ත්‍රිගූල මුද්ගරාදි නානායුද ගෙන දහසක් කුඩින් සැරහුණු සහසියයක් ගෙව උස ඇති ගිරිමෙලල නම් ඇතුපිට හිද උස බිමරක් මර සෙනග පිරිවරා ගෙන බෝමඩ දිව අවුත් නොයෙක් හයංකාර දක්වා කිසි උපදුවයක් කොට ගත නො හි පැරදි ගිය නියාව ද එ හි ම කරවූ ය. අනික් තුන් දිග, නැගෙනහිර දිසාවේ හි බොධි පඩිකාය හා සදාග කොට කෙළක් අගනා ආසනයකදු කරවා ඇදේදිලින් දළමිවු ලබා පබළමය ව්‍යුගජන පත් ද ඒ ආසනයේ හි ම තැබුවූ ය. බොධින් වහන්සේට ඉස්බෙර අනෙක රන්නයෙන් හෙබියා වූ කෙළක් අගනා රිදි යහනකදු කරවූ ය. කාය බල දසයක් හා කදාණබල දසයක් ඇති ඒ මාගේ බුදු රජාණන් වහන්සේ ලොවතුරා බුදු ව සන් ද්වසක් මුළුල්ලෙහි දැස නොපියා එයින්

නික්මෙන පස් වනක් පැහැයෙන් බොධී පූජා කළ නියාව ද සත් රුච්චින් ම කරවූ ය. රුච්චින් සක්මන් කළ තැන් ද, රුච්චින් ගෙයි වැඩ හිද දහම විමසු තැන් ද, මුලින්ද නම නාග රාජයාගේ හොගාවලියෙහි වැඩ පූන් තැන් ද, අජපාල නිගරෝ, ධ මූලයෙහි වැඩ පූන් තැන් ද, කිරිපලු ගස මුල් වැඩ පූන් තැන් ද, තපස්සු හල්ලුක ය යන වෙළුණ් දෙදෙනා විසින් මිශ්චි දන් දුන් තැන් ද, එමෙලෙහි සතරවරම රජදරුච්චින් එලුව පාත්ර සතර තමන් වහන්සේගේ අධිෂ්ථානයෙන් එක පාතරයක් කොට ඒ පාත්රයෙන් පිළිගත් නියාව ද එහි ම කරවූ ය. ඉක්බිති මහා බිරුහ්මයාගේ ආරාධනාවෙන් ධම්සක් පැවැත්වූ නියාව ද, යස නම් කුල පූන්රියා ජේර්ඩාන වූ පස් පනස් දෙනා ගේ මහනු වීම ද, භද්‍රය වර්ගයෙහි රජ කුමරුච්චින් තිස්දෙනාගේ මහනු වීම ද, තුන්බැං ජටිලයන් ජේර්ඩාන වූ දහසක් තාපසවරන්ගේ මහනු වීම ද, ලට්ඛි වන නම උයන් හි වැඩ පූන් තෙනට බිමිසර රජ්පුරුච්චින් ගේ ඊම ද, රජගහ තුවරට වැඩිම ද වෙළවන උයන පිළිගත් නියාව ද, දැර සව්වන් ප්‍රධාන අසු මහ සව්වන් ද නිත්ය පරිවාර පන්සියයක් දෙනා වහන්සේ ද යන මේ සියල්ල ම සත් රුච්චින් කරවූ ය.

ඊට ඉක්බිති ව රජගහ තුවර සිට කාලුඩාසි නම මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ගේ ආරාධනායෙන් අහු මගධ දෙරවින් කිමුල්වත් පුරයෙන් මෙකි තුන් රටින් විසි දහසක් දෙනා වහන්සේ පිරිවරා, දෙසිය සත්ලිස් ගව්වක් මහ ගෙවා කිමුල්වත් පුරයට වැඩිම ද, ගාකු රජදරුච්චින් මානයෙන් නො වදුම් හ සිටියවුන් දැක ඔවුන් ගේ මානය මැඩ රුච්චින් සක්මන් ගේ සක්මන් කොට, ඒ ආශ්වරය දැක දුවු පිළිගත් සුද්ධේදාන රජ්පුරුච්චින් ඇතුළ වූ රජදරුච්චින් ගේ වැඩිම ද, පොකුරු වැසි වට නියාව ද, රාභුල කුමාරයන් ගේ මහනු වීම ද, නන්ද කුමාරයන් ගේ මහනු වීම ද, පෙතවන උයන පිළිගත්ම ද, ගණ්ඩ්මිල නම් අඩ රුක් මුල් හි කරන ලද යමක ප්‍රාතිභාරය ද, ඒ රුච්චින් සක්මන් හි සිට තුන් පියවරකින් තවුතිසා දෙවිලොවට වැඩ පසු ඇඹුල් භසුන් හි වැඩ හිද තුන් මසක් විමම දේශනා කළ තැන් ද, මනුෂ්‍යයන් ගේ ආරාධනා පිළිගෙන මුගලන් මහ තෙරුන් වහන්සේ මහාමෙරු පර්වතය පත්ලට ගොස් මහමෙර පලා ගෙන බුදුන් ගේ ශ්‍රී පාද මූලයෙන් හිස නහා පැදැකුණු කොට මිනිසුන් ගේ පවත් දැන්වූ නියාව ද, දෙවාරෝහනු නම් ප්‍රාතිභාරයය ද, සකස්පුර දෙරට වැඩි නියාව ද, ධම්සනේවි සැරුයුන් මහ තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රශ්න විවාල තැන් ද එහි ම කරවූ හ.

නැවත මහාසමය සුතු දේශනාව ද, රාභුලොවාද සුතු දේශනාව ද, මංගල සුතු දේශනාව ද, තිරෝකුච්චි සුතු දේශනාව ද, බදිරඩිගාර සුතු දේශනාව ද, ඡම්බුකාලිවක සුතු දේශනාව ද, වක්ක සුතු දේශනාව ද, ගොවින් ද සුතු දේශනාව ද, පාරායන සුතු දේශනාව දැයි මේ ආදි වූ සුතු දේශනා ද, දෙනපාල නම් හස්තියා ගේ දමනය ද, ආලවක දමනය ද, අංගුලිමාල දමනය ද, බක බ්හ්ම දමනය ද, සව්වක දමනය ද, පොරසාද දමනය ද සි මෙකි සියල්ල ම භුදු සත් රුච්චින් ම කරවූ හ. ඉක්බිති මාරයාට බුදුන් ආයුසංස්කාරය හළ නියාව ද, මඟු වූ සුකර මද්දවය පිළිගත් තැන් ද, රන්වන් වූ පිළි සහල පිළිගත් තැන් ද, පහන් පැන් වැළදු තැන් ද, කුසිනාරා තුවර මූල පටන් අග දක්වා පිළි සිම් සල්ගස් දෙකට මැද පනවන ලද යන්හි උතුරු දිගට හිස ලා දකුණු දිගට පය ලා තැහෙනහිටට පිටලා බටහිටට මුහුණාලා තැහි නො සිටිනා සෙය්යා වෙන් වැඩ හෙව පිරිනිවන් පැ තැන් ද, අනද මහ තෙරුන් වහන්සේ කුසිනාරා තුවරට වැද සැට දහසක් මල්ල රජදරුච්චින්ට බුදුන් අලුයම වෙළෙහි පිරිනිවන් පැ බැවි ව්‍යාල තැන් ද, එ බස් අසු රජ දරුච්චින් පුරාඩිගනාවන් හා සමග හිස තැබු අතින් හඩා වගුල තැන් ද, රන් දෙනෙට වැඩු තැන් ද, දිව්‍යන බුහුමයන් හාමනුෂ්‍යයන් සුජා කළ තැන් ද, එක්සිය විසි රියන් සඳුන් දරසැයට රන්දෙනු වැඩු තැන් ද, මහසුජ මහ තෙරුන් වහන්සේ ඇතුළ වූ ගණදෙවු සත් ලක්ෂයක් මහ තෙරුන් වහන්සේ ඇතුළ වූ සෙසු නො කී බොහෝ මහා සංස්යා වහන්සේ බුදුන්ගේ ශ්‍රී පාදය වැඩිම ද, බුදුන්ගේ ගරිරය ආගිය නියාව ද, සොහොන්

හස් කළ තැන් ද, මගය රටට අධිපති වූ අජාතගතු නම් රජු ගේ අමාත්‍යයන් පළමු කොට බුදුන් පිරිනිවන් එසේ බැවේ අසා කම්පාව "මෙ ම සැටියේ ඇසුනම් අපගේ රැඹුරුවන්ගේ ලය දෙකක්ව පැලී යෙයි. එසේ හෙයින් අප වැනි මන්ත්‍රිවරුන් විසින් අපගේ රැඹුරුවන් රක්ගත මනා වේදු" හි සිතා රන්දෙන තුනක් කරවා වතුමයුර පුරා රැඹුරුවනා සම්පයට ගොස් "ස්වාමීනි, අප විසින් රේයේ එ දක්නා ලද නැපුරු ස්වජනයෙක් ඇත. එ ස්වජනය දෙසන නියායෙන් මේ වතුමයුර පිරු දෙනා නාසා අග පමණක් පෙනෙන නියායෙන් වැඩි හොත් මැනවී" හි දන්වා එ සේ දෙනා හොත් රැඹුරුවන්ට එක් අමාත්‍යයෙක් තමා පැලද සිව් ආහරණ ගලවා බුදුන් වන දෙසට මූහුණ ලා දෙනාහොත් මුදුන් බැඳු ගෙන බුදුන් පිරිනිවන් පැ බවු රැඹුරුවන්ට දන්වා, එවෙළෙ හි රැඹුරුවන් මුර්විජාව ගොස් ලෙන් තැගි ගොකයෙන් නාසයෙන් කින්මුණු තුළු වාතයෙන් එ දෙනා පිරු වතුමයුර කකියා තුළුණුම තැගි කළේහි එ දෙණින් ඩසවා එ සේ ම වතුමයුරු පිරු දෙවෙනි දෙනාක ලා බුදුන් පිරිනිවන් පැ බව දන්වා මේ ම කුමයෙන් තුන් වෙනි දෙනා ලා මුර්විජාව ගිය රැඹුරුවන්ට හිස සියගණක් සිහිල් පැන් සලා හිස මුදුනෙහි සුවද පිබික් තබා මෙසේ සිසන්න ලත් රැඹුරුවන්ට බුදුන් පිරිනිවන් පැ බවු දන්වා, එ පවත් ඇසු අජාතගතු රැඹුරුවේ හඩා වැළප වියරු තුළුවක්හු වෙස්ගෙන සොලාස් දහසක් පුරහනන් පිරිවරා හිසකේ මුදා පිටමැද හෙළාගෙන රන් පිළිමයකට බදු වූ තමන්ගේ ලය පැලීයෙනි සිතන්නක්හු මෙන් දැනින් ලය ගෙන රාජ විශේෂ බැස් ජීවකයන් ගේ අඩු උයනට ගොස් එ අඩු උයනෙහි යම් ස්ථානයෙක් හි බුදුන් වැඩි හිද රැඹුරුවන්ට ධරු දේශනා කරන සේක් ද එ ස්ථානය බලා හඩා වැළප සිතන්නාහු "මා හැඩුවායින් ගොක සන් නො සිදෙයි. බුදුන් පිරිනිවන් පැවත් ගිරිර ධාතුන් වහන්සේ මාත් ලද මනා වේදු" හි සිතා කුසිනාරා තුවර සැට දහසක් මල්ල රජදරුවන්ට "රජදරුවෙනි, බුදුන් වහන්සේත් රජව උපන් සේකා. මම ත් රජ කුලයේ හි උපන්මි. එ සේ හෙයින් බුදුන් පිරිනිවන් පැවත් බුදුන්ගේ ගිරිර ධාතුවෙන් භාගයක් මාත් ලද මැනවී" හි කියා පත් ලියා දුන් අත යවා යවු පතට ධාතුන් වහන්සේ නො එවත් නම් ගත යුතු උපායකින් ධාතු ගත මනාවේ දැයි සිතා මාර සෙනගක් මෙන් සිවුරහ සෙනග පිරිවරා අජාසත් මහ රැඹුරුවන් නික්මුණු බවු අසා විසාලා මහතුවර සත් දහස් සත්සියයක් රජදරුවේ ද, කිමුල්වන් පුරයේ හි ගාකා රජදරුවේ ද, අල්ලකිජ්ප තුවර බුලය නම් රජදරුවේ ද රාම ග්‍රාමයේ හි කොලිය රජ දරුරේ ද, වෙයදිපක නම් ගම බමුණෝ ද, පාවා නම් තුවර මල්ල රජදරුවේ ද යන මෙක් සත්රට රජදරුවන් විසින් කුසිනාරා තුවර වට කොට ගෙන හිද අපට ධාතුන් වහන්සේ හෝ දුන මැනවී, නොහොත් අප හා යුද්ධ ද මැනවී දැයි සිතා අනුමාන පුරස්සරට යුද්ධයට සැරහි සිටි කළේහි එ විවාදය දුටු දේශන නම් බමුණු ආචාරුවූ විසින් මාගේ ස්වාමිදරු වූ අරාග වූ අද්වේෂ වූ අමොහි වූ තිලෝ ගුරු සම්යතක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පැවා වූ ස්ථානයෙහි මේ රජදරුවේ ආයුධ අදින් ඔවුනොවූන් පැහැර ලෙහෙ පමණකුද දුටුවූ නම් මාගේ ස්වාමි දරුවාණන් වහන්සේ විසින් පන්සාලිස් හවුරුදු කාලයක් මුල්ල්ලෙහි බුදු ව වැඩිසිට වඛාල සියලු බුද්ධ කෘත්‍යනයට මේ ලෙසක් එ නම් එ සුදුසු නො වෙයි. මා විසින් මේ කෙළහය සත්හිඳුවා මෙක් රජදරුවන්ට ධාතු බෙඳ දි ලුව මැනවී හි සිතා එතැන් හි උස් ගොඩකට තැගි, පන්සියයක් පමණ, දේශබන ගර්ජිත නම් ගර්ජනාවක් පිරිවානා කළේහි එ පළමු බණවරින් දෙසිය පනසක් ගුන්ප පිරිවන තුරු පර්ශන් අරගළයෙහි නො අසා දෙවන බණවර පිරිවානා කෙළවර අපගේ ආචාරින් ගේ ගබඳය වැනි ගබඳයකු හි අරගළ නො කරව හි කියා නිශ්චාබද වූ රජදරුවන්ට බමුණාණෝ බොහෝ අවවාද කියා ගිවිස්වා ගෙන එ සියලු රජදරුවන්ට ධාතු බෙඳ දුන් නියාව ද යන මෙක් සියල්ල ම සත් රුවනින් ම කරවූ ය.

නැවත පන්සිය පනස් ජාතකය ද එහි ම කරවු ය. වෙස්සන්තර ජාතකයේ හි සඳහා රජුපුරුවන් ද, පුසති දේවීන් ද මදි දේවීන් ද ජාලිය කුමාරයන් ද කෘෂිණීනාවන් ද අලිඇතු දන් දුන් නියාව ද, සන්තසතක මහා දූනය ද, තුවරින් නිකුම තුවර බැලු තියාව ද, අඩා දිවු බමුණන් සතර දෙනාට අසුන් සතර දෙනා දුන් නියාව ද ගකයන් ගේ නියෝගයෙන් දේවතාවන් රෝහිත නම් මුවෙස් මවාගෙන රථය ඇදී නියාව ද,

නැවත හඩා දිවු බමුණාට රථය දුන් නියාව ද, දරු දෙදෙනා වඩාගෙන දෙදෙනා යන ගමනේ දරුවන් පලාපල දැක ඇවිච්චෙන ඇගිලි ඕසවා පූ නියාව ද, පලගත් රුක් දුනුපට සේ නැමි සිටි රුකින් මියුරු පලාපල කඩා දරුවන්ට දුන් තැන් ද, වෙතිය රට සාලාවෙහි වැඩිහුන් තැන් ද, මදි දේවින් මහ තනිව සිටි නියාව ද, නුවර වැස්සන් මදි දේවින් දැක "මේ කුමන අනාථ ගමනෙක් දැ" සි කිය වැළඳී තැන් ද, එ පවත් ආසු සැට දහසක් වෙතිය රජදරුවන් සාලාවට අවුත් බොධි සත්වයන් පා පිට හඩා සන්හිදි වැද සිට තමා ගේ නුවරට වඩනට ආරාධනා කළ නියාව ද, ඒ නො ඉවසන විසින් එම සාලාව දිවා විමානයක් මෙන් සරඟ බොධිසත්වයන් ඉස් සේවා නාවා සං පෙරලා සං හඳවා උතුම් රාජභාණය අනුහට කරවා සඳ්දවසක් තමන් ගේ නුවර රඳවා මහ වල් කජ්පවා හෙළි කරවා සැට දහයක් රජදරුවන් බොධිසත්වයන් නික්මුණු වේලෙහි කඩා පලහ ගෙන සැට ගවිච්කේ පමණ මහ ගෙවා ඉදිරියෙහි වඩිකගිරි පර්වතයට සැට ගවිච්කේ පමණ තැන් මහ සලකුණු කිය බොධිසත්වයන් වැද වන දෝරකඩ වැද්දකු සිවුවා රජදරුවන් තම තමන් ගේ රටට යන්ට සමුගන් තැන් ද, ඒ ධාතු ගරහයෙහි හි සන් රුවනින් ම කරවු ය.

නැවත වන දෝරකඩ සිටි වැද්දවු වඩනා බොධිසත්වයන් දැක මේ හා දඩුමස් දුන් වැද්දවුට රන් ඉද්ද දුන් තැන් ද, මුවලින්ද නම් විල් තෙර ද, වංක ගිරි පර්වතයට වැඩිම ද, අමුදරුවන් සහිත ව තවුස් වෙස් ගෙන පන්සල් හි පුන් තැන් ද, මදි දේවින් එලාඹල ගෙනහැර වළඳවා මල හැමද දැහැටි පැන් තබා පුදන්නට මල් කඩා ද අත්පා මෙහෙකළ තැන් ද, අමිත්තත්තාපා නම් බැමැණිය ගේ ගහටින් ප්‍රජක නම් බමුණා ජයතුරා නුවරට වැද බොධි සත්වයන් විවාල තැන් ද, ඒ ආසු නුවර වැස්සන් "තව දන් ගැන්මේ හි නො වැළකුණ ද" සි කැට මුගුරු ගෙන ලුහුබැඳුවා නියාව ද, දෙවියන්ගේ ආනුභාවයෙන් බමුණා උතුරු වාසලින් නික්ම වඩිකගිරි පර්වතයට යන මහ දිවු නියාව ද, වන දෝරකඩ සිටි වැද්දවුගේ කින බල්ලන් බමුණා දැක සිසාරා ගන් නියාව ද, එ වේලෙහි බල්ලන් කෙරෙහි හයින් බමුණා ගසට තැගී උන් නියාව ද, වැද්දවු අවුදින් බමුණා ගසින බා ගන් තැන් ද, මේ හා දඩුමස් කා පැන් බි නික්මුණු බමුණාට මහ කි තැන් ද, බමුණා අව්විත නම් තපස්වීන් ගේ පන්සලට වන් තැන් ද, තපස්වීන් දෙවෙනි දුවස් නික්මුණු බමුණාට වඩික ගිරියට මග කි තැන් ද, එ ද්වස් බමුණු අතර මහ රු ව ගොස් උස් බු ගොඩක සැතපුණු තැන් ද, ර මද්රි දෙවී නපුරු සිනයක් දැක එවෙලෙහි බොධිසත්ව යන්ගේ පන්සලට ගොස් දුව සිනය කියා හැඩු තැන් ද, එ වේලෙහි බොධි සත්වයන් ස්වජන විමසා සතුටුව මදි දේවින් අස්වසා යවු තැන් ද, ඒ ර පාන්ව ගිය කළ වන් පිළිවෙත් කොට බොධිසත්වයන් ද දරු දෙදෙනා ද එලාඹල අනුහට කරවා දරු දෙදෙනාට අවවාද කොට බොධිසත්වයන්ට පාවා දි වැද සමුගෙන එලාඹල බාගන්නා දේවිල්ල ද අලමුල් කණිනා යහුල ද පැය ද යන මෙ කි දෙය ගෙන දෙවියන්ට යැදී වල් ගිය තැන් ද, ඉක්තින් ප්‍රජක නම් බමුණා පන්සලට ආ තැන් ද, ඒ බමුණාණන් දැක ආදර පිණිස අතින් පිරිකර ගන්ට ජාලිය කුමාරයන් හයින් වෙවුලා බොධිසත්වයන් පිටිපස්සට වන් තැන් ද, එ වේලෙහි නි බමුණා බොධිසත්වයන් ලහට ගොස් ස්තුති කොට දරුවන් දන් ඉල්වු තැන් ද, එබස් ආසු මහ බෝස්තාණන් "යහපත බමුණාණනි, දන්දෙම්. දරුවන් ගනුව" සි කි බස් අසා දෙබින්නන් හයින් ගොස් විලට වැද සැගැවී සිටි තැන් ද, බොධිසත්වයන් දරුවන් ගේ පියවර සල කුණෙන් ගොස් විල් තෙර සිටි දරුවන්ට හඩ ගැ තැන් ද, ඒ හඩ ආසු දරුවන් අවුදින් පාපිට හඩා පුණු තැන් ද, ඔවුන් වඩා ගෙන ගොස් වටිනා මිල කියා දරුවන් බමුණාට දන් දුන් තැන් ද, එ වේලෙහි බොධිසත්වයන් බල බලා සිටියදී දරු දෙදෙනා බැඳෙගෙන නික්මුණු තැන් ද, බමුණා පැකිල පුණු අවකාශය හි අත බැඳි බැඳුම් කඩාගෙන දිව අවුන් පියාණන් පාපිට හඩා පුණු තැන් ද, නැවත බමුණා අවුදින් දරුවන් බැඳෙගෙන ගිය තැන් ද, එලාඹල සොයා ගිය මදි දේවී වෙනෙහිදි නපුරු කාරණා දැක එන ගෙමනෙහි පන්සලට එන නො දි ගක්රායන්ගේ නියාගයෙන් දෙවතාවන් තුන් දෙනාකු විසින් සිංහ ව්‍යාප්‍ර වලස් වෙස් ගෙන මං හවුරා වැදහෙන් තැන් ද, උන් දැක ඒ පන්සලට යා නො හි අන් පලා ගිය පසු සඳ නැගී වේලේ පන්සලට යන්නා වූ මෙතෙක් ආ කෙළනා ඒ ඒ රෘපා ආදිවු තැනා තමන් ගේ දරුවන් නො දැක ලය පිරුණු භාකයෙන්

හැඳුවනා වූ සිත් ඇතිව ඒ මදි දේවි බොධී සත්වයන් සම්පයට ගොස් එතැන්හි දරුවන් නො දැක "දරුවෝ කොයි ද, ස්වාමිනි" යි රජ්පුරුවන් විවාරා, බැණ නොනැහෙන හේසින්, ඒ තුන්යම් රාත්‍රියේ හි ගලසෙල අවිද දරුවන් නො දැක ලෙසි පිරුණු ගොකයෙන් ඇස පිරුණු කුදාලෙන් බල්ලකු ගත් කිකිලියක සේ බොධීසත්වයන් ගේ පා පිට භඩා පුණු තැන් ද, ඒ වේලෙ හි හිස ඇතුළයෙහි තබාගෙන මුහුණ පැන් ඉස අතින් පිරිමැදි තැන් ද, සිසත්න ලදින් නැහි සිට දරුවන් විවාරා දන් දුන් බව අසා ආහොත් මුදුනේ හි තබා "දන් දුන් බව පළමු මට නො වඳාලේ ඇයි ද? ස්වාමිනි" යි සතුවින් වැද සිට තැන් ද, ගක්රවයන් විසින් බමුණු වෙස් ගෙන අවිත් මදි" දේවින් දන් ලත් තැන් ද තැවත මදි දේවින් බොධීසත්වයන්ට ම පාවා දි ගිය තැන් ද, ජ්‍යුෂ්ක තම බමුණා දරු දෙදෙනා ගස මූල බැඳ ගසට තැහි වැද නොත් තැන් ද, දෙවතාවන් ගේ ආනුභාවයෙන බමුණාට මහ වැරද ජයතුරා තුවරට ම දරුවන් ගෙන ගොස් මුතුන් වූ සඳහා රජ්පුරුවන්ට දැක්වූ තැන් ද, බමුනාට නොයෙක් වස්තු දි මුනුමුරන් ගැලවූ තැන් ද, තැවත සඳහා රජ්පුරුවන් වංකගිරි පර්වතයට ආ තැන් ද දරු දෙදෙනාගේ හා තැයන් ගේ සමාගමයෙහි පොකුරු වැසි වට තැන් ද, වෙස් සත්තර රජ්පුරුවන් හා මදි දේවින් හා දෙදෙනාගේ අහිජෙක පැමිණි තැන් ද, ජයතුරාතුවරට වැඩි කළ සත්රුවන් වැසි වට තැන් ද, ඒ වෙස්සත්තරාත්ම හාවයෙන් වූව තුසිත හවනයෙහි උපන් තැන් ද යන මෙක් සියල්ල ම විස්තර වශයෙන් ඒ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ සත්රුවනින් ම ඒ ධාතු ගර්හ යෙහි කරවූ හ.

ඉක්ති දස දහසක් සක්වල දෙවියන් විසින් බුදු වන පිළිස ආරාධනා කළ නියාව ද, ඔවුන් ගේ ආරාධනාවෙන් මවුකුස පිළිසද ගත් නියාව ද, මහාමායා දේවින් ද, සුද්ධේදාන රජ්පුරුවන් ද, ලුම්බි වන නම් උයන්හි බිජි වූ නියාව ද, අහසින් උදක බාරා දෙකක් අවුදින් බොධීසත්වයන් හා මැණියන් හා ඒ වේලෙ හි ම තැඩි නියාව ද, ඒ ම විට ම අනුරුදිගට සත් පිය වරක් නහා නික්මුණු තැන් ද, කාලදෙවල නම් තපස්වීන් ගේ ජාවාව හි පත්‍රල් සුං දෙක පිහිටි නියාව ද, තැවත දැඩිගස සෙවණ ගස වට ඉක්ම නො ගිය නියාව ද, කිරි ඔවුන්ගේ ප්‍රමාදයක් දැක යහන් හි පරියඩික බැඳ බාහානයෙන් යුක්ත ව වැඩ පුන් නියාව ද, යන මේ හැම භුදු සත්රුවනින් ම ධාතු ගර්හයේ හි කරවූ හ.

ඉක්ති රාභුල කුමාරයන්ගේ මැණියන් යසොධරා දෙවින් ද, රාභුල කුමාරයන් ද, සතර මහා නිධානය ද, තුන් සත්තුවට අවිත වූ මාලිගා තුන ද, එකුන් තිස් හවුරුදේදේ උයන් කෙළි පිළිස යන ගමනෙහි ජරා රුප, වියා දි රුප, මඟතරුප යන මේ දේවදුනයන් තුන්දෙනා දැක වැළකි තැන් ද, සතර වෙනි වාරයෙහි මහණ රුවක් දැක "පැවිදි රුපය යහපතැ" යි සිත් උපද්‍රව උද්‍යානයට ගොස් අනුහව කොට සවස් වේලෙ හි මහුල් පොකුණෙන් නහා මහල් සල වට වැඩපුන් කළේහි විශ්වකරම දිවා පුනුයා සුරජු තැන් ද, ඉක්ති මධ්‍යම රාත්‍රියේ හි නළවන් ගේ විෂේරිකාරය දැක කන්ලක නම් අශ්ව රාජයා පිටට පැන තැහි මහහිනික්මන් කළ තැන් ද, දස දහසක් සක්වල දෙවියන් කළ පුහා විදිම ද, කන්ලක නම් අශ්ව රාජයා වැළකි තැන් ද, අනොමා නම් ගංගෙරදී මහණ වීම ද, රජගහ තුවර පිඩුසිහා වැඩි තැන්ද පාණ්ඩව නම් පර්වතව්‍යායාවේ හි වැඩහිද පිඩු වැළදු තැන් ද, බිම්සර රජ්පුරුවන් ඒ ස්ථානයට අවුදින් රාජායෙන් පැවරු තැන් ද, පුහානා නම් කෙළෙසි දුව විසින් දෙන ලද කිරි පිඩු අජපාල නම් තුරුගැ මුලදී පිළිගත් නියාව ද, ඒ කිරිඛන් තෙරස්ස්ජරා නම් ගංගෙරදී වැළදු නියාව ද, වැළදු තලිය උඩුග බලා යවු නියාව ද, දවල් දවස් සල් වෙනෙහි කළේ යවු නියාව ද, සවස් වේලෙහි සොත්ලිය නම් බමුණා විසින් එළවන ලද කුසතණ පිළිගත් නියාව ද, ඒ සලා ගුල නියාව ද, එම විට පොලොව පළාගෙන පැන තැහි තුදුස් රියන් ව්‍යා සනයට පැන තැහි බෝ කදුට පිට දි තැගෙනහිර බලා පරියඩික බැඳ වැඩ පුන් තැන් ද යන මෙතෙක් දි විස්තර වශයෙන් සත්රුවනින් ම කරවූ ය. ඉක්ති මධ්‍යම තෙරුන් වහනසේ හා කැට්ව මිහින්තලා වැඩි තෙරුන් වහනසේ

ද, දෙවනපැතිස්ස රජ්පුරුවන් ද, මහමෝඩුනා උයන පිළිගත් තැන් ද, මිහින්තලා ගල අටසැට ලෙණක් කටාර කොටවා පිළිගැනීම් තැන් ද, සතර වරම් රජදරුවන් සතර දෙනා කඩු ගෙන රකවල් ගෙන සිටි තැන් ද යන මේ හැම සත්රුවනින් ම කරඩු ය. ඉක්බිති දෙතිස් දිවිය් පුතුයන් ද ලියවැට පහන් ගෙන සිටි දෙතිස් දිවිය් ස්ථූතින් ද අටවිසියක සෙනෙවියන් ද එහි ම කරඩු ය. නැවත දොහොත් මූල්‍යනොහි තබා ගෙන සටි දෙවියන් ද, රන් මල් ගෙන සිටි දෙවියන් ද, රන් කළස ගෙන සටි දෙවියන් ද, තබන දෙවතාවන් ද, බෙර ගසන දෙවතාවන් ද, වස්දඩු පිශින දෙවතාවන් ද, තන්තිරි ආලවත්ති ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, වෙන වෙන ම ලක්ෂ අගනා උසින් දස රියන් උස ඇති කැටපත් ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, ලක්ෂ අගනා මල් ඇර ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, සඳමඩල ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, හිරු මඩල ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, රන් පියුම් ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, රිදි පියුම් ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, රුවන් පියුම් ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, මල් තොරණ ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, කුඩා ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, වසිතුරු වූ මල්ල දෙවතාවන් ද, පිළි හිස සිසාරන දෙවතාවන් ද, ධමසක් ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, කඩු ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද, පස් රියන් උස ඇති සුවද තෙළ පුරා තුමු දුහුල් පියල්ලෙහි ඇවෙළන පහන් පාතු හිස තබා ගෙන සිටි දෙවතාවන් ද යන මේ සියල්ල ම ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ බාතු ගරහයෙහි සත්රුවනින් ම කරවි ය.

ඉක්බිති ඒ බාතු ගරහයෙහි හි සතර කොණ දැවාණමය සතර ඇගැයක් කරවා ඒ ඇගැ සතර මත්තෙහි තියැඩිරා ගෙධි සා මහක් මැණික් සතරක් තැබේ ය. නැවත ඒ බාතු ගරහයෙහි හි සතර කොණ රන්, රිදි, මුතු, මැණික්, පබල්, විදුරු මේ කී රුවන් සතර ගොඩකුදු කරවී ය. ඉක්බිති මෙහෙවන් ගල් සතර හික්නියෙහි විදුලිය කරවී ය. නැවත ඒ ඒ තන් හි රන්ලිය ද වල් විදුනා ද සත්රුවනින් ම කරවී ය. නැවත නිල් මහනෙල් මල් ගෙන සිටි නාග මාණවිකාවන් ද, කඩුපුල් මල් ගෙන සිටි නාග මාණවිකාවන් ද, යන මේ සියල්ල ම දුටුගැමුණු මහරජ උසින් පස් රියන් උස කොට සන රනින් ම කරවී ය. අවශේෂ වූ පුරුණ භාණ්ඩ මෙතෙකු සි කියා පමණ නැත්තේ ය. හේ කො සේ ද යත්, අඩඩාණ වැසි විත්තගුත්ත නම් එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ලෝවා මහපායේ හි යට මාලේ රස් වූ දොලොස් දහසක් දෙනා වහන්සේ මද්ධියි යෙහි බණ වදාරන සේක් රථවිනින සුතුය පටන් ගෙන මහා බාතු නිධානය වර්ණනා කරන සේක් "මේ බණ අසන්ව භුන් පර්පද්ධි සමහර කෙනෙක් මේ දුටුගැමුණු රජ කරඩු මේ පුරුණ විධ නො අදහඳුන් ගෝ" සි සිතන සේක් පුරුණ විධ සමහරක් හැර වදාල සේක්. එ වේලෙහි ගුත්හළ කොට පව්චෙවහි වසන තිස්ස නම් මහ තෙර කෙනකුන් වහන්සේ ඒ දරමාසනයට තුදුරු තෙන වැඩ භුන් සේක් දරමකික තෙරුන් වහන්සේට වදාරන සේක් "ඇවැත්ති, තොප කියන කඩාවෙන් පිරිහුණු දැන් ඇත. නො හැර කියව" සි වදාල සේක්.

භාතිය රජු ගේ වෙළතා පුරුණ

නැවත මේ ම ලක්දිව දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන්ට දස වැනි වූ භාතිය නම් රජ්පුරු කෙනෙක් මහන් වූ සැදුහා ඇත්තේයි ය. තුනුරුවන් හි පහන් සිත් ඇත්තේයි. සවස උදිසන රුවන්වැලි දාගබ වැද පුරා මුත් බත් අනුහව නො කෙරෙති. ඒ භාතිය රජ එක්සිය විසි රියන් රුවන්වැලි දාගබ කොන් කැරුල්ල පටන් දාගබ වැලි කොන් ද දක්වා පටකඩින් ජවනිකා දෙකක් කරවා ලංකාද්වීප වාසින්ගෙන් තමන්ගේ භාණ්ඩාරයට වදානා අය හරවා තුවරට එකී එකී අතින් සතර සතර ගව්චෙවහි බි බිම කොටවා ඉදෑද වතු භා දැසමන් වතු කරවා ඒ මල්වතුවල මල් සමව පිපෙන අවස්ථාවහි භාණ්ඩාරයේ රස් කොට තුමු සඳහන් මැත් කරවා තුන්මාල් පියවසාවෙහි පටන් කොන් කැරුල්ල දක්වා සතරගුලක් පමණ බොල සඳහන් කළල් ගල්වා ඊපිට මල් නවුයෙන් නවුව ගාවා මල් හිඳුවා ඒ එක් සිය විසි රියන් උස රුවන්වැලි දාගබ මේ ම කුමයෙන් මල්

මෙවත්තක් මෙන් සඳහා තිසා වැළින් ජල යන්තුයෙන් දිය ගෙන හැර කොත් කැරල්ල මූදුනට දිය දැයුර දී මෙසයින් සතියක් පුදා එ සේ ද මල් බොහෝ විසින් ආගබ සතර ධෘරවුයෙහි පටන් කොත් කැරල්ල දක්වා සිය ගණන් දහස් ගණන් පැස්විලින් මල් සලවා මෙ ම ක්‍රමයෙන් ඒ එක් සිය විසි රියන් රුවන්වැලි ආගබ වසා මල් ගොඩක් කෙට ජල යන්තුයෙන් දිය දැයුර දී මෙ සයින් සතියක් පුදා, ඉක්බිති ඒ මහ පිනැති භාතිය නම් රජ භාණ්ඩාරයේ තුවු මූත් සියක් ගැල් දමා මූත් සුනු භනවා ආගබ සුනුවම් කරවී ය. ඉක්බිති රුවන්මය පබල දැලක් කරවා එක් සිය විසි රියන් ආගබ වසා හෙළවා සන්ධි සන්ධියෙහි ඒ ගැල සක් සා රන් පියුම් පුදා මූත් කළයින් සඳහා මෙ සැවියේ ද සතියක් පුජා කරවී ය. ඉක්බිති ආගබ වට සතියක් මූලිල්ලේ හි තීවැසි වැස්වී ය. සතියක් සුවද වැසි වැස්වී ය. සතියක් රසදිය වැසි වැස්වී ය. සතියක සිරියල් වැසි වැස්වී ය. සතියක් රන් කළල් වැසි වැස්වී ය. එ හි රන් කළල් වැස්ස වැසි ආගබ සලපතර මළවෙහි ගොජ් මස ගැලෙන පමණ වැසි සිටි කළේහි සද්ධවසක් මහනෙල් මලින් සඳහා පුද කරවී ය. එ සේ හෙයින් ම ආගබ අඩිගණයෙහි ගදකල් පුරා පිට ජාල පැයුරු අතුරුවා ඒ පැයුරු සිදුරෙහි මහනෙල් මල් හිඹුවා මේ සැවියේ සතියක් පුද කරවී ය. ඉක්බිති ඒ ආගජ් මළයෙහි තාක්ෂණි අස්ථා භාණ්ඩාරයේ තුවු තෙල් ගෙන හැර එම මළයෙහි පුරාවා තුන්පා පිය වසා අතුරු තැති කොට සද්ධවසක් හෙළ ගිතෙලින් ම පාන් පුජා කෙලේ ය. එසේ ම මී තෙලින් ම සතියක් පාන් පුජා කරවී ය. මෙසයින් ම සතියක් තල තෙලින් ම පුජා කරවී ය. හඩුරුදු පතා බුද්ධ රත්තය ධර්ම රත්තය සඩිස රත්තය යන තුනු රුවන්ට තුලාභාර වස්තු පුදන්නේ ය.

මෙ සේ ඒ භාතිය රජ එක් දවසක අධිකරණයෙහි හි හිඳ නපුරු කොට බණන ලද යුක්තියක් අසා මැදහත් ව විවාරන රජහට ඉතා ම සවස් ව ගියේ ය. එ වේලෙ හි නැහි සිටි රජ්පුරුවෝ රුවන්වැලි ආගබ වැදීම සඳහන් නො කොට බත් මෙහෙ නිමන්නට එළඹ හිඳ බත් ආලෙපයක් අතින් ගෙන මුබයෙහි නො තබා ලහ සිටියවුන් අතින් විවාරන භාතිය රජ්පුරුවෝ "අද මාගේ මූත්තණුවන් වහන්සේ වැන්දෙම් දී? නො වැන්දෙම් දී" සි විවාලන. එ සේ විවාරන ලද ම ය. පෙර පුරාතන රජදරුවෝ බුදු රජාණන් වහන්සේට 'අප ගේ මූත්තණුවන් වහන්සේ ය" කියන්නා හ. එ බස් ඇසු මිනිස්සු "දෙවයන් වහන්ස, අද ආගබ වහන්සේ වැන්දේ නැතැ" සි දැන්වු හ. එ වේලෙ හි අතින් ගත් බත් පිඩ රන් තලයෙහි හෙළාපියා නැහි සිට දකුණු වාසල් දෙර හරවා විහාරයට අවුත් තැගෙනහිර දෙරකඩින් මළවට නැහි දා වදිනේ ඇතුළු ආකුස රහතුන් වහන්සේ බණ වදාරන ගබාය අසා බණ පරිව පිරිවා සිසාරා ඇවිදිනා සේක් දේ හෝ සි බලන පිණිස ඒ භාතිය නම් රජ සතර වාසල් දෙර මිනිස්සුන් සිවුවා තුවු ආගබ වට කොට ඇවිද නො දකිනා රජ රකවල සිටි මිනිස්සුන් විවාර පිටත බණ පිරිවානා ගබායක් නැති බව දැන ඇතුළු දා කුස යයි නියත කොට ගෙන තැගෙනහිර දිසාවේ හි වාසලට ආසන්න ස්ථාන යෙහි ආගබට මූහුණ ලා වැදහෙව, ඒ රජ තමා ගේ ජීවිතය පරිත්‍යාග කොට "ආකුස බණ පිරිවානා රහතුන් දැක මූත් තැහි නො සිටිම්" සි දෙස්තර ව වැද භොත්තේ ය.

මෙ සේ වැද භොත් ඒ භාතිය රජ්පුරුවන් ගේ ගුණානුභාවයෙන් සක් දෙවි රජ්පුරුවන් ගේ ආසනය පුණුව ගියේ ය. ඉක්බිති සක්දෙවි රජ දහසක් තුවනැස් ලා මනුෂ්‍ය ලොකය බලන්නේ ඒ කාරණය දැක දෙවිලොවින් අවුත් ආකුසට වැද බණ පිරිවානා තෙරුවන් වහන්සේට මෙ සේ දන්වයි. "ස්වාමිනි, මේ භාතිය නම් රජ දරීමේය ය. තුනුරුවන් ඒ ඉතා පහන. එ සේ හෙයින් ඒ රජ ඇතුළු ආකුස බණ පිරිවානා ගබාය අසා 'ආකුස දැක මූත් තැහි නො සිටිම්' සි අධිම්යාන කොට ගෙන වැද භොත්තේ ය. ඉදින් ස්වාමිනි, ඒ රජ ආකුස තුනුවයේ වි නම්, එ තැන් ඒ ම මියන්නේ ය. ඔහු ඇතුළට ගෙන වුත් ආකුස පූ වදාල මැනවැ" සි කි ය. එ බස් ඇසු රහතුන් වහන්සේ ද රජ්පුරුවන් කෙරෙහි කරන ලද කරුණ යෙන් ආකුස පානා පිණිස එක් තෙර කෙනකුන් වහන්සේව නියම කොට වදාරන සේක් "භාතිය රජ්පුරුවන් ගෙනවුත්

ධාතු ගරහය වදව" සි වදාල සේක. එ වේලෙ හි තෙරුන් වහන්සේ ද මැනවැයි අවුත් වැදහාත් රජ්පුරුවන් අත අල්වා ගෙන ඇතුළු දාකුසට ගෙන ගොස් ඒ රජ්පුරුවන් සිත් වූ පරිද්දෙන් වන්දවා ඇතුළු දාකුස සියල්ල ම සලකා ගත් කල් හි පිටත ලා වදාල සේක. ඒ භාතිය රජ්පුරුවේ නුවරට ගොස් කල් යාමක් ගිය කල් හි දාකුස තමා දුටු රුවින් එකමදහ මාතුයක් රන් රු කරවා රජගෙයි මිදුලෙල හි මහන් මුළුවක් ලවා ඒ රු පන්තීන් තබා නුවර වැස්සන් රස් කරවා "දාකුසෙහි මා දුටු රු මෙබදු ය" සි හැම දෙනාට ඒ රජ කියේ ය. ඒ දාකුස රු සැටියට කළ විසින් නියාමකරු නම් වෙයි. ඒ රජ හවුරුදු පතා ඒ රු භාණ්ඩාරයෙන් මැත් කොට මඩුවෙහි තබා නුවර වැස්සන්ට දක්වයි. ආදි ද්වස් ඒ රු දැක්වූ කළ නුවර වැස්සෝ පැහැද එකි එකි කුලයෙන් එකි එකි දරු කෙනකුන් බැගින් මහනු කරවූ හ. මහා සංඝයා වහන්සේ මේ රු නො දකිනා සේක් බොහෝ ය සි සිතා මහා සංඝයා වහන්සේටන් කියමි සි විහාරයට ගොස් ලෝවාමහාපාය හි යට මාලෙ හි හික්ෂු සංඝයා වහන්සේ රස් කරවා සංඝයා වහන්සේ වැද රජ්පුරුවේ තුම් ආසනයේ හිද තුන්සම රාත්‍රියෙ හි ධාතු ගරහයෙ හි තමන් දුටු පූජා ස්තකාර කියා කෙළවර කොට ගත නො හෙන්නාභු ම ආසනයෙන් බැසැපු හ. ඒ පර්ශද් හි වැඩ පූන් හික්ෂු කෙනකුන් වහන්සේ රජ්පුරුවන්ට මෙසේ වදාල සේක. "දෙවයිනි" තෙපි පෙරවරු බත් කා අවුත් තුන්යම් රාත්‍රියෙ හි ධාතු ගරහයෙ හි වර්ණනා කරන්නාභු කියා තිම්වා ගන්ට නො පෙනහොසන් වූහ. අනික් තවත් නො කි පූජා වර්ණනා ඇදේද" සි විවාල සේක. එබස් ඇසු භාතිය රජ්පුරුවේ, "කුමක් වදාරන සේක් ද? ස්වාමිනි, තුම් වහන්සේට මා විසින් කියන ලද්දේ ඒ ධාතු ගරහයෙ හි පූජායෙන් දස භාගයෙන් භාගයක් විවාරත් නො කිම්" සි දැන්වූ හ. "මම වනාහි, ස්වාමිනි, මා විසින් සලකන ලද්දක් ම කියෙමි. ස්වාමිනි, ධාතු ගරහයෙ හි අනන්ත වූ පූජා භාණ්ඩ ය. මෙ සේ අනන්ත වූ පූජා භාණ්ඩ සතරස් සම වූ එකි එකි අතින් ඇසු රියන් ඇසු රියන් ධාතු ගරහයෙ හි අතුරු නැති ව පූරන්නටත් නො පිළිවන් කළ සුදුසු සුදුසු සැටියේ තබන කළ දාකුස තිබෙවයි, මහ දාගබෙහි වැලි මළයෙ හි පූරු කෙළවර දක්වා අතුරු සිදුරු තැනිව පූරන්නටත් බොහෝ ය. එ සේ හෙයින් ඒ සියලු පූජා භාණ්ඩ එ දාකුස කෙ සේ පිහිටි ද? එහි කිය යුත්ත පූරාතනයන් විසින් කියන ලද ම ය." නුගැලිවි තුපිටක මහාසිව නම් තෙර කෙනකුන් වහන්සේ රජගෙයි වැඩ හිද රජ්පුරුවන්ට දසබල සිංහනාද සුතුය වදාරන සේක් ධාතු නිධානය කියා සුතුය තිම්වා වදාල සේක. රජ්පුරුවේ ද තෙරුන් වහන්සේට මෙ සේ දැන්වූ හ. 'ස්වාමිනි, මේ ධාතු ගරහය සම වතුරගු ය. එකි එකි දිගින් ඇසු ඇසු රියන. මෙතෙක් පූජා භාණ්ඩ මේ හි ම ය සි කවරෙක් අදහා දැ" සි දැන් වූහ. එ වේලෙ හි තෙරුන් වහන්සේ "දෙවයෙනි, අප ගේ බුදු රජාණන් වහන්සේ ඉන්දුගාල ගුහායෙ හි ගකුපුළුනා සුතු දේශනාව දෙයන ද්වස් ඒ ගුහායෙ හි රස්වූ දෙව සමාගමය හි කොපමණ පර්ශදක බැස සිටියෝ දැ සි තොප විසින් අසන ලද දැ" සි විවාල සේක. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවේ "ස්වාමිනි, දෙදෙව් ලොව දෙවියෝ සිටියෝ ය" සි අසමි සි හ. එ වේලෙ හි තෙරුන් වහන්සේ "මහ රජ, එයින් අදහා ගත යුතු දැ" සි වදාල සේක. එ බස් ඇසු රජ්පුරුවේ "ස්වාමිනි, දෙවතාවන්ගේ සඳුදීයෙන් වේ දැ" සි දැන්වූහ. ඉක්තිනි තෙරුන් වහන්සේ තැවත මෙ සේ වදාල සේක. "දෙවයිනි, ඒ එක දෙවතාවන් ගේ දෙව සඳුදීයෙන් වේ ද? මෙ වනා හි රුවන්වැලි දාගබ කරවූ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ගේ රාජ සඳුදීය ය, රහතුන් වහන්සේ ගේ රහත් සඳුදීය ය, දෙවතා වන්ගේ දෙව සඳුදීය ය යන මේ තුන් සඳුදීයෙන් පිහිටියේ ය" සි වදාල සේක. රජ්පුරුවේ තෙරුන් වහන්සේ ගේ බස් අසා "යහපත, ස්වාමිනි" සි ගිවිස තෙරුන් වහනසේට දෙවල්විෂතුය පූජා විහාරය හි හැර ලැබූ ය. තෙරුන් වහන්සේ ද තමන් වහන්සේට පිදු දෙවල්විෂතුය රුවන්වැලි දාගබ වහන්සේ ගේ කැයල්ලෙහි බැඳ සන් ද්වසක් පූජා දැසමන් මලින් පූජා කළ සේක. එ සේ හෙයින් මෙ දුටුගැමුණු මහරජ එකාසංඛිය කජ ලක්ෂයක් පිරු පාර මිතා ඇතුන් විසින් මේ රජ මහානුහාව ඇත්තේ ය. එ සේ හෙයින් ම දත යුතු.

සක්දෙවි රජ්පුරුවන් ගේ නියෝගයෙන් විශ්වකරම දිවා පූතුයා මේ කරමාන්ත ආදිය හි පටන් වුව්වා ඇහ ආවේශ ව ගෙන කරවන ලද හෙයින් ඔහුගේ සඳුදීය සි කියාත් දත යුතු ය. කරමාන්ත කරවන

ඉන්දගුත්ත මහ තෙරුන් වහන්සේ කුඩා මහත් කර්මාන්ත විධාන කරවන හෙයින් ඩුමේක් තෙරුන් වහන්සේ මතු නො වන සේක. සියලු රහතන් වහන්සේ ම තම තමන් වහන්සේ කළමනා කටයුත්තේ හි උත්සාහ පානා පිණිස තරව මේ තුන් සංදේශයෙන් කරන ලදී සි දත යුතු. ඒ ද මහාවංසයේ හි කියන ලද මැයි. ඡඩ්ඩිජ් ප්‍රාප්ත වූ මහා තුවණුනි ඉන්දගුත්ත නම මහ තෙරුන් වහන්සේ මේ දාගබෙ හි කර්මාන්ත විධාන කොට නිමවූ සේක.

ධානුගර්හ වර්ණනාව නිමි.

"මෙ සේ දුටුගැමුණු මහරජ්‍යරුවෝ බාතුගර්හයේ හි කරමාන්ත නිමවා තුදුස්වක් ලත් දච් විහාරයට ගොස් මහා සංසයා වහන්සේ රස් කරව" ශි කියා ආරාධනා කොට යවු හ. එ වේලෙ හි නිස් දහසක් දෙනා වහන්සේ රස් ව වදාල සේක. එ වේලෙ හි දුටුගැමුණු රජ්‍යරුවෝ මහා සංසයා වහන්සේ වැද මෙ සේ දෙන්වන්නාපු. "ස්වාමීන්, මා විසින් බාතු ගේහයේ හි කළමනා කාර්යය කොට නිමවීම සෙට ඇසළ මස මැදි පොහො දච් උතුරුසාල නකතින් බාතු නිධාන වෙයි. එ සේ හෙයින් ස්වාමීදැරුවන් විසින් බාතු ඇති තැනක් දන මැනව" ශි මහා සංසයා වහන්සේට භාර කොට රජ්‍යරුවෝ තුම් නුවරට ගියාපු ය.

බාතු ගෙන ඊට සොඡුත්තර භෙරණපාණන්ට පැවරීම

ඉක්බිනි හික්ෂු සංසයා වහන්සේ බාතුන් වහන්සේ ගෙනෙන්නට සමරථ නෙකුන් වහන්සේ සොයන සෙක්, පුද්ගලිකවෙන වසන වයසින් සොලොස් හැවිරිදි වයස සිව ක්ෂිණාගුව සොඡුත්තර නම් සාමණෙරයන් වහන්සේ දැක ඔබ කැදවා වදාරන සේක් "සොඡුත්තරයෙනි, දුටුගැමුණු මහරජ්‍යරුවෝ බාතුගර්හයේ හි කරමාන්ත නිමවා බාතුන්වහන්සේ ගෙනෙන පිණිස මහා සංසයා වහන්සේ ට භාර කළේය. එ සේ හෙයින් බාතුන් වහන්සේ තොප විසින් ගෙනෙව මැනවි" ශි වදාල සේක. මහා සංසයා විසින් වදාරන ලද බස් ඇසු සාමණෙරයන් වහන්සේ "ස්වාමීන්, මම බාතුන් වහන්සේ ගෙනෙමි. බාතුන් වහන්සේ කොයි වැඩ සිටින සේක් දැ" ශි විවාල සේක. එ සේ විවාල සාමණෙරයන් වහන්සේට මහා සංසයා වහන්සේ වදාරන සේක්, සොඡුත්තරයෙනි, අප ගේ බුදු රජාණන් වහන්සේ කුසිනාර නුවර සල්ගස් දෙක මධ්‍යයයේ හි පැනවූ යහන් හි නැහි නො සිටිනා සේයේය වෙන් වැඩ හොත් සේක් සක්දෙවී රජ්‍යරුවන් කැදවා වදාරන සේක්, "මාගේ අවස්ථායක් පමණ බාතුන් වහන්සේ අතුරෙන් එක් දුෂ්ණයක් පමණ බාතු කොලිය රජදරුවන් විසින් පුජා කරනු ලබන්නේ ය. එ බාතු දුෂ්ණයක් එන දච් ලංකාද්වීපයේ හි රුවන්වැලි නම දාගබෙහි පිහිටන්නේ ය" ශි වදාලසේක. නැවත බුදුන් පිරිනිවන් පැ කළ දුෂ්ණ නම බමුණු ආවාරි බාතු අට කොටසක් කොට අට රට රජදරුවන්ට බෙදා දින. එ රජදරුවෝ තම තමන් ගේ නුවරවල දාගත් බැඳ පුජා සත්කාර කළේ ය. එ දාගත් අතුරෙන් රාම ග්‍රාමයෙහි කොලිය රජදරුවන් විසින් බදවත ලද දාගබ මහ වතුරෙන් බිඳී දා කරවුව මුහුදට වැද රුවන් වැලි මත්තෙහි සවනක් රුසින් දිලිසේමින් තුවූයේ ය. එ සමයේ හි මාසෙකුජරික තම නාග හවනයයේ හි නයි දාකරවුව දැක නාග හවනයට ගෙස් මහකෙල නම් නා රජ්‍යරුවන්ට දැන්වූ හ. එ තෙපුල් ඇසු මහකෙල නම් නා රජ දස කෙළක් නයින් පිරිවරා අවුන් සුවදින් මලින් මහන් බු පුජා සත්කාර කොට, රන් ධජ රිදි ධජ මුතු ධජ පබල් ධජ මැණික් ධජ සත් රුවන් ධජ පස්ක්වාඩිගික තුයේ නාදයෙන් මහන් බු පුජා සත්කාර කොට දාකරවුව ඉන්දුනීල මාණිකාය කරවුවෙක තබා තමා ඉසින් ගෙන මහන් බු පුජා සත්කාර බාතුන් වහන්සේට එ නාරජ කොට නාග වනයට ගෙන හැර සයානුකෙළක් දින බාතුන් වහන්සේට පුජා කොටසන් රුවනින් දාගයෙක් කරවා බාතුන් වහන්සේ එ දාගයි පිහිටුවා පුජා සත්කාර කරන්නේ ය. නැවත මහසුජ මහ තෙරුන් වහන්සේ අජාසන් රජ්‍යරුවන් ලවා බාතු නිධාන කරවන සේක් රාම ග්‍රාමයෙහි ඒ බාතුන් වහන්සේ තබා සෙසු සත් රට බාතුන් වහන්සේ ගෙන හැර රජ්‍යරුවන්ට දි වදාල සේක. එ අජාසන් රජ්‍යරුවෝ රාම ග්‍රාමයෙහි ඒ බාතුන් වහන්සේ නො දැක ඇති විසින් උපදුව නැත. මතු එන දච් ලංකාද්වීපයේ හි රුවන් වැලි නම මහ දාගබෙක එ බාතුන්වහන්සේ පිහිටන සේකා" ශි රජ්‍යරුවන්ට වදාල සේක. නැවත ධර්මාගොක රජ්‍යරුවෝ අජාසන් රජ්‍යරුවන් කරවු බාතු නිධානය උගුඩ්වාඩියා බාතුන් වහන්සේ ගන්නො සත් දුෂ්ණයක් බාතු දැක අට වැනි බාතු දුෂ්ණය නො දැක සංසයා වහන්සේ අතින් විවාරන රජ්‍යරුවෝ "ස්වාමීන්, අනික් බාතු දුෂ්ණය කොයි දැ" ශි විවාල රජ්‍යරුවන්ට රහතුන් වහන්සේ

වදාරන සේක් "දෙවයෙනි, කොලිය රජදුරුවන් විසින් බඳවන ලද ආගබ පිහිටි බාතුන් වහන්සේ මහ වතුරෙන් ආගබ බිඳී, ආකුස තුමු ආකරුවුව මහ මුහුදට වන. එ සේ ගිය ආකරුවුව නයි දැක තමන් ගේ මාණෙෂුරික තම තාල හවනයට ගෙන ගොස් මහකෙල නම් නා රජ්පුරුවන්ට දි පූජා කෙරෙනි" සි වදාල සේක්. එ බස් ඇසු ධර්මා ගොක රජ්පුරුවෝ මහා සංස්යා වහන්සේ වැද දැන්වන්නේ "ස්චාමිනි, නාග හවනය නම් මා ගේ ආභ්‍යව පවත්නේ ය. ඒ බාතුන් වහන්සේ ගෙන්වා ගනිම ද" සි දැන්වූ ය. එ සේ දැන්වූ රජ්පුරුවන්ට රහතුන් වහන්සේ වදාරන සේක් "දෙවයෙනි" ඒ බාතුන් වහන්සේ මතු එන ද්වස ලංකාද්වීපය හි දුටුගැමුණු නම් රජක්ඩු විසින් රුවන්වැලි නම් ආගබක් බදවා ඒ බාතු ඒ ආගබහි පිහිටුවන්නේ ය. එ සේ හෙයින් ඒ බාතුන් වහන්සේ ගෙන්වීමෙන් ප්‍රයෝගන නැතැ" සි වලකා වදාල සේක්.

(නැවත රහතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්.) "එ සේ හෙයින් සොණුත්තර යෙනි, තෙපි මාණෙෂුරික නම් නාග හවනයට ගොස් මේ භැම අප කි සරුප මහකෙල නා රජ්පුරුවන්ට කියාලා බාතුන් වහන්සේ සෙට බාතු නිධානයට ගෙන එව" සි වදාල සේක්. එතෙපුල් ඇසු සොණුත්තර සාම්ජ්‍යයන් වහන්සේ, "යහපත, ස්චාමිනි" සි ගිවිස තමන් වහන්සේ වැඩ හිදිනා පුද පිරිවෙනට වැඩ වදාල සේක්.

නුවර සැරසීම දුටුගැමුණු මහ රජ්පුරුවෝ නුවරට ගොස් බෙර ලැවන්නේ "යට දැඟෙබහි බාතු නිධාන වන්නේ ය. එ සේ හෙයින් නුවර වැස්සන් තමන් තමන් ගේ විහවානරුපයෙන් සැරහි සුවද මල් ආදිය හැර ගෙන ආගබ මළවට රස්වන්නේ ය" සි කියා මේ සැටියේ බෙර ලැබූ ය. ඉක්බිති සක්දෙවී රජ විශ්වකරම දිවා පුතුයා කැදවා මේ සේ නියෝග කෙලේ ය."සෙට මහ ආගබ බාතු නිධාන වෙයි. තෝ ගොසින් සියලු ලංකාද්වීපය විශේෂ කොට සරහව" සි සම්මත කෙලේ ය. විශ්වකරම දිවා පුතුයා දෙවනි ද්වස් එකුන් සියයක් යොදුන් පමණ ලඛිකාද්වීපය වළක් ගොඩක් පරවත්‍යයක් යන මේ සියල්ල ම අන්තර්ධාන කොට බෙර ඇසක් මෙන් සම කොට රිදි පට හා සමාන වැලි අතුට පස් වනක් මලින් සරහා හාත්සින් පුරුණ සට පුරුණ කළස පඩික්තින් තබා සියලු මේ ලක්දිව වට කොට තිරයක් ඇද මුදුනෙහි සුදු වියන් බැඳ පොලෝ තෙලෙහි පියුම් ද දිය හි පියුම් ද ආකාගය හි බිලමිබක නම් එලෙන්නා වූ පියුම් ද දක්වා අලංකාන කොට සරහන ලද සුදර්මා නම් දිවා සහාව මෙන් සරහා ලි ය. මහ මුහුද රළ සිදි කකාරා ගත් මිකිරි ඇතිලියක් මෙන් මිහිර සිහිල් පැන් විය. පස් වනක් පියුමෙන් ද ඒ මුහුද සැරහුණේ ය. ඒ මාගේ බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ බාතුන් වහන්සේගේ ආනුහාවයෙන්, සියලු සක්ව්ල ගබ, බුදුන් මුවුකස උපන් ද්වස් මෙන් ද බිඳීවන ද්වස් මෙන් ද බුදුවන ද්වස් මෙන් ද සැරහුණේ ය.

ඉක්බිති රජ්පුරුවන්ගේ රාජ නියෝගයෙන් නුවර වැස්සේ රස්ව රාජ විශීය කසල හැර හැමද මුතු සුනු හා සමාන සුදු වැලි අතුට ලදපස්මල් ආදිය අතුට අනෙක ප්‍රකාර පැහැයෙන් දිලිසෙන ධ්‍යාපන පතාක නාවා පුන් කළස තනා කෙහෙල් තොරණ පන්තින් ද මල් තොරණ පන්තින් ද පිළි තොරණ පන්තින් ද, යන මේ අතෙක ප්‍රකාර තොරණින් ද, මල් ඇගැ පහන් ඇගැ ආදිය ද ඉදි කොට නුවර සැරහු ය. දුටුගැමුණු මහ රජ ද එ වේලෙහි සතර වාසල් දෙර දුක්පත් මිනිසුන් අනුහව කරනු පිළිස මියුරු වූ ආහාර ද නොයෙක් වර්ගයේ කැඳුම් ද මි පැන් අක් පැන් කස පැන් ඇටකෙහෙල් පැන් මේ ආදි අටලොස් වර්ගයේ හි පාන වර්ගයේ ද සුවද කවා තුමු සිහිල් පැන් ද මල් සුවද ද පිළි පලදනා ද පස්පලවතින් යුත්ත වූ බුලන් ද යන මේ හැම තැබෙබවිය.

ගැමුණු රජ ධාතු නිධාන ස්ථානයට යෑම

ඉක්ති ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ උදාසන සුවඳ පැන් සොලොස් කළයකින් ඉස් සේදා නහා රන් පඩ් හැද සුසැට ආහරණයෙන් සැරහි මියරු වූ ආහාර අනුහව කොට ඇමුල මල් පැහැ බඳු වූ අසුන් සතර දෙනකු යොදන ලද උතුම් රථයකට නැහි, සරහන ලද කඩබාලැතු තමන් නැහි රථයට ඉදිරි කොට, රන් කරඩුව හිස තබා ධවලවිෂතුය යට රජ සිටියේ ය. ඒ ඇසිල්ලෙහි සක්දෙවී රජහු ගේ දිව්‍යභගනාවන් හා සමාන රු ඇති අනෙක ප්‍රකාර ආහරණයෙන් සැරහුණු සොලොස් දහසක් බිසෝවරුන් හා නොයෙක් ස්ත්‍රීහු රජ්පුරුවන් පිරිවරා නික්මුණා හ. උන්ට ඉක්තිව නන්දිමිත්‍රාදී දශ මහා යොයෙන් හා එකොලොස් දහස් එක් සියයක් පමණ සිර යොයෙන් හා සිවුරහ සෙනහ හා කුරුන් කුදුන් හා රාජමාත්‍යයන් හා යන මෙකි සියල්ලෝ ම රජ්පුරුවන් පිරිවරා නික්මුණාහු ය. නැවත අටෝරා දහසක් පුරුෂයේ ද අටෝරා දහසක් ස්ත්‍රීහු ද මල් කරඩු ද දඩුවැට පහන් ද පක්දේව වරණයෙන් යුක්ත දිජ පනාක ද ගෙන රජ්පුරුවන් පිරිවරා ගත් හ. මෙ සේ ඒ දුටුගැමුණු මහ රජ එ දච්ච මහත් වූ රාජේෂ්වයීයයෙන් යුක්ත ව නන්දනොදාභානයට ගමන් ගත් සක්දෙවී රජහු මෙන් ධාතු නිධාන කෙරෙමි දි කියා නික්මුණේ ය. එ වේලෙ හි රජ ඉදිරියෙ හි තවන්නො ද ගි කියන්නො ද ගමන් ගත් හ. හාඩ්ගල්වීණා තකුලවීණා දද්දරවීණා බ්‍රාහ්මලවීණා කක්ෂ්විතාලම රසුනාලම් සමුත්තාලම් හස්තතලම් ද දැයුරුබෙර පණාබෙර ගැටබෙර රෝදෙබෙර මහබෙර එකස්බෙර ලොහාබෙර තලප්පර විරන්දම තමමැට නිසාන සමුද්‍රසොහා රණරඛිසොහා බික්කි උඩික්කි බුවුර සක්ක්පක්දෙව මේ ආදි හෙර ගබදයෙන් ද, රන්සක් රිදිසක් රුවන්සක් තැලිසක් කරසක් යුවුල සක් දකුණුසක් රන්සින්නම් රුවන්සින්නම් රන්දාරා රිදිදාරා රුවන්දාරා දළදාරා දළහං ලෝහං ගවරහං විජයාධිවනි බිත්තු නන්තිර පිට සිරිවිලි යන මෙකි කාහල ජාතියෙන් ද හස්තින්ගේ කුක්ෂවනාදයෙන් ද අශ්වයන් ගේ හේෂාරවයන් ද රථය හි නිමවලල්ලෙහි ගබදයෙන් ද සෙනුහඩ මෙන් ගසන්නාවූ බලත් හබි හි ගබදයෙන් ද යන මෙකි ගබදයෙන් යුගන්දර පර්වත සමීපය හි සාගර නාදයක් මෙන් ද පොලෝ පැලී යන කලක් මෙන් ද ඒ දුටු ගැමුණු මහ රජ පුජාවට නික්මුණු සොහාව පැවැත්තේ ය.

සොඹුත්තර හෙරණපාණන් නා ලොවට වැඩිම වීම

එ වේලෙ හි පුද්පිරිවෙන වසන සොලොස් හැවිරිදී සොඹුත්තර සාමණෙරයන් වහන්සේ දුටුගැමුණු රජ දාගබ ධාතු නිධානයට නික්මුණු හෙර නාද සොහාව අසා අහිඡාපාදක කොට ඇති වතුරුප දිවානයට සමවැද මහ පොලොව පලා ගෙන දිය කිමිද ගෙන යන දිය කාවකු සේ පොලොව කිමිද ගෙන මාකේද්රික නම් නාග හවනයේ හි මහකෙල නම් නාග රාජයා අහිමුබයෙ හි ගොස් පෙනුණු සේක.

එ වේලෙ හි මහකෙල නම් නාග රාජයා ද තමා අහිමුබයෙ හි වැඩ සිටි සාමාණෙරයන් වහන්සේ දැක වහා පුනස්නේන් නැහි සිට ඔබගේ ශ්‍රී පාදය වැද සුවඳ පැනින් පය සේධවා සුවධින් මලින් ඔබට පූජා කොට ඔබ හා සමග පිළිසදර කාලා කොට එකත් පස් ව හිද "ස්වාමිනි, කොයි සිට අප ගේ මේ නාග හවනයට වැඩිසේක් දැ" සේ විවාල් නාග රාජයාට සොඹුත්තර සාමණෙරයන් වහන්සේ වදාරන සේක් "මහරජ, ලංකාද්විපය හි සිට ආම් හ" සේ වදාල සේක්. එ සේ වදාල සාමණෙරයන් වහන්සේට නා රජ කියන්නේ, "ස්වාමිනි, කුමක් පිණිස ලඩිකාද්විපයෙන් මේ මාගේ නාග දිවයිනට වැඩ සේක් දැ" සේ විවාල් ය. මේ ලෙස විවාල නා රජහට වදාරන සේක් "ලක්දිව රජ කරන දුටුගැමුණු මහරජ රුවන්වැලි

නම ආගබක් බඳවා දාකුස ධාතු නිධාන කරනු පිණිස ඒ රජ මහා සංසයා වහන්සේට භාර කෙලේ ය. රජුගෙන් එ පවත් ඇසු මහාවිභාරයේ හි වැඩ හිදිනා තිස් දහසක් පමණ හික්ශුන් වහන්සේ එක්තැන්ව වැඩ හිද මට වදාරන සේක්, "සාමණෝරයෙනි, දුටුගැමුණු මහ රජ බැඳවු මේ රුවන්වැලි ආගබ වහන්සේ නිසා තුව දේශීර්යක් පමණ ධාතුන් වහන්සේ මහකෙල නම නාගරාජයා සම්පය හි තුව සේක. එ සේ හෙයින් තෙපි ඔහු සම්පයට ගොස් අප හැම දෙනා වහන්සේ කි මේ පවත් ඒ නා රජහට කියා ධාතුන් වහන්සේ ගෙනෙව" හි මා තොප සම්පයට එවා වදාල සේක. එ සේ හෙයින් මම තොප සම්පයට ආම්" හි වදාල සේක.

දාකරඩුව සැහලීම

සාමණෝරයන් වහන්සේ වදාල බස් ඇසු මහකෙල නම නාග රාජයා එබස් අසමින් ම පර්වතයකින් මධ්‍යා කලක් මෙන් මහත් වූ ගොකයට පැමිණියේ මේ සේ සිති ය. "අපි මේ ධාතුන් වහන්සේට පුජා සත්කාර කොට මේ තිරිසන් ආත්ම භාවයෙන් මිදි මතු දිවා ලොක සම්පත් අනුහව කරමහ දි සිතුම් හ. මේ සෞඛ්‍යත්තර සාමණෝරයන් වහන්සේ ද මහත් වූ සයද්ධානු භාව ඇති සේක. එ සේ හෙයින් ඉදින් මුන් වහන්සේ මේ ධාතුන් වහන්සේ මේ දැශැබ හි තුවවා දුටු සේක් වි නම්, අප අත්මැඩ පියා ඇර ගෙන යන්නට පොහොසත් සේක. එ බැවින් මා විසින් මුන් වහන්සේට ධාතුන් වහන්සේ නො දි ආගෙන් ධාතුන් වහන්සේ ඉවත් කොටසුව මැනැවැ" හි සිතා තමන් ගේ නාග පර්ශන් කෙළවර සිටි වාසුලද්‍යන්ත නම් තමා ගේ බැනකු දැක ඕහව අත්සන් කොට ඔහු ලවා ධාතුන් වහන්සේ සහවනු කැමැතිව සලකුණු දින. එ වේලෙ හි වාසුලද්‍යන්ත නම් වූ ඔහුගේ බැනා මධිලා කළ සංඡාව දැන ආගට ගොස් ආකරඩුව හැර ගෙන ගැලපියා මහාමෙරු පර්වත පාමුලට ගොස් මහත් වූ නාග වෙශයක් මවා ගෙන වැද භාත්තේ ය. ඩේ කෙ සේ ද යන්, සාරසියයක් ගුව වට ඇති එක් දහස් දෙසියයක් ගුව දිග ඇති නොයෙක් දහස් ගණන් පෙණ මවා ගෙන මහත් වූ සයද්ධි ඇති ඒ නාග රාජ තෙම, මහාමෙරු පර්වත පාර්ශ්වය හි විෂ දුමයෙන් ද වහනින් ද දිලිසෙන්නා වූ ඒ නාග රාජතෙම දරණ වැල බැඳෙනා රුවන් වැලි මත්තෙහි වැදහෙව තමා භා සඳහ වූ නොයෙක් දහස් ගණන් සර්පයන් විසින් පිරිවරන ලදුව වැද භාත්තේ ය.

එ වේලෙ හි සර්වඹ පුතු වූ ප්‍රතිපත්තියට දිවි පුද්න්නා වූ අඡ්වාරය පුද්ගල වූ සෞඛ්‍යත්තර නම් සාමණෝරයන් වහන්සේ ගේ භා මහකෙල නම් නාග රාජයා ගේ භා දෙදෙනා ගේ පුද්ධයෙ හි ජය ගන්නේ කුවුරු දේ හෝ පරදින්නේ කුවුරුදේ හො සි බලම් හ" හි බොහෝ දේවතාවේ ද නාග සුපරණයේ ද එතැන් හි එ වේලෙ හි රස්වූ හ. ඉක්බිති මහකෙල නම් නාග රාජයා තමා ගේ බැනන් විසින් ධාතුන් වහන්සේ සහවාපු බව දැන සාමණෝරයන් වහන්සේට මේ සේ දැන්විය. "ස්වාමීන්, සම්පය හි ධාතුන් වහන්සේ නැතු. එසේ හෙයින් මේ නාග භවනයෙහි කළ නො යවා වහා ගොස් හික්ශුන් වහන්සේට මා කී පවත් කියා වදාල මැනැව. එසේ කළ මහා සංසයා වහන්සේ අනිත් තෙනකින් ධාතුන් වහන්සේ සෞයන සේකු" හි නා රජ සාමණෝරයන් වහන්සේට දැන්වි ය.

නාලොව සත් රුවන් ආගබ භා දාගෙයි

එ බස් ඇසු සාමණෝරයන් වහන්සේ තමන් වහන්සේට මහා සංසයා වහන්සේ කි පරිද්දෙන් ආදියෙහි

පටන් ධාතුන් වහන්සේ පරමිපරායෙන් නා රජු සම්පයට ආ නියාව වදාරා “එ සේ හෙයින් ධාතුන් වහන්සේ තොප සම්පයෙහි ම ය. කල් නො යවා දෙව” හි වදාල සේක. එ වේලෙ හි සාමණේරයන් වහන්සේ වදාල තෙපුල් ඇසු නාරජ සිතන්නේ “මේ වහන්සේ මහානුහාව ඇතිදී ය. කිසි උපායකින් ධාතුන් වහන්සේ මුන්දැට නො දී යවා පියන බව සුදුසු ය” හි සිතා සාමණේරයන් වහන්සේ කැදවා ගෙන ආගෙට ගොස් ඒ ආගෙයි සත් රුවන් ආගබ ද එ සේ ම සත් රුවනින් විසිනුරු වූ ආගෙය ද නා රජ සාමණේරයන් වහන්සේට පැයේ ය.

ඊ ආගෙයි වර්ණනාව මහාවංශය හි කියන ලද මැයි. නේ කො සේ ද යත්, අත්ත්ක ප්‍රකාර වූ රුවනින් මනා කොට කරවන ලද්දා වූ ආගෙය ද එ සේ හෙයින් ම විසිනුරු කොට බඳවන ලද්දා වූ ආගබ ද බැලුව මැනැවයි සාමණේරයන් වහන්සේට පැ නැවත නා රජ සාමණේරයන් වහන්සේ කැදවා ගෙන ආගෙන් මැනැට අවුත් සඳකඩ පහණ පබලමය සියුම මතුයෙ හි සිට “ස්වාමීනි, මේ ආගබට ද මේ ආගෙට ද මිල වදාල මැනැව” හි දැන්විය. එ ලෙස වදාරා නැවත වදාරන සේක් “එකානුසියයක් යොදුන් ලඩිකාද්වීපයෙ හි සියලු රත්නයේ තොප ගේ මේ ආගෙට මැඩ ගෙන වදනා මේ සඳකඩ පාණටත් නො භහනේ ය” වදාල සේක.

එ බස් ඇසු නා රජ “එ සේ කළ ස්වාමීනි, මේ සේ මහත් වූ පූජා සත්කාර ඇති තෙතින් ස්වල්ප වූ පූජා ඇති තෙනාට ධාතු ගෙන යාම යුත්ත නො වෙයි” දැන්වි ය. එ සේ කි නා රජට නැවත සාමණේරයන් වහන්සේ වදාරන සේක්, “දේවයෙනි, සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ නම් සද්ධරමය ම ගරු කොට වසන බව මුත් ආමිසය ගරු කොට නො වයන සේක. එ සේ හෙයින් තෙපි මෙවිවරක් තබා සක්වලු පමණ සා සත් රුවන් ගෙයක් මවා ඒ ගෙය සත් රුවනින පුරා ධාතුන් වහන්සේට තෙපි පූජා කොට පරිහරණය කරන්නාභු වී නමුත් දරමාභියෝගයක් කොට ගන්ට අසමරථ ය” හි වදාල සේක. ඉක්තිනි සාමණේරයන් වහන්සේ නා රජට වදාරන සේක්, “දුටු ගැමුණු මහ රජ අද ම ධාතු නිධාන කරවන්නේ ය. එ සේ හෙයන් තෙපි මට නො ලස් කොට වහා ධාතුන් වහන්සේ දෙව” හි වදාල සේක. මේ සේ සාමණේරයන් වහන්සේ වදාල බසට නා රජ පසු නො බැස් තමා ගේ බැනා විසින් ධාතුන් වහන්සේ සහවාපියන ලදී හි සිතා සාමණේරයන් වහන්සේට මේ සේ දැන්වි ය: “ස්වාමීනි, මේ මාගේ ආගබ හි ධාතුන් වහන්සේ ඇති බවත් නැති බවත් නො දැන්නා සේක්, “දේවයෙනි, මට ධාතුන් වහන්සේ දෙව” හි වදාරන සේක. මම නැතැ දි කියමි. එ සේ හෙයින් මේ සේ දොඩා කම් කිම් ද? ඉදින් ධාතුන් වහන්සේ දුටු සේක් වී නම් හැර ගෙන වැඩිය මැනවැ” හි දැන්වි ය.

හෙරණපාණන් සංඛ්‍යා බලයෙන් දාකරඩුව ගැනීම

එ වේලෙ හි නාග රජු කි බස් ඇසු සාමණේරයන් වහන්සේ ඒ නාග රාජය අභිමුබයෙ හි වැඩ සේක් පූක්ෂම වූ අතක් මවා එකෙනෙහි ම මෙර පාමුල නා කැලෙන් පිරිවරා වැද හොත් ඔහුගේ බැනාගේ මුබයට අත පොවා වදාරා දාකරඩුව හැරගෙන වදාරන සේක් නා රජ, අප ආ කාරිය සිද්ධ විය. තෙපි සිවුවයි වදාරා සියුම වූ මකුල් පූජා යටි පටින් එ උඩු පිටින් කළවන් පැ නො වන තෙන් පොලොට කිමිද ගෙන අවුත් තමන් වහන්සේ වැඩ හිඳිනා පුද්ගිරිවෙන පෙනුණු සේක.

ඉක්බිති එ ද්‍රව්‍යේ සාමණෝරයන් වහන්සේගේ හා නා රජු ගේ හා දෙදෙනා ගේ පුද්ධ බලම හ සි රස් වූ දෙවතාවන් හා නාග පර්ශ්වයේ හා සාමණෝරයන් වහන්සේ ජය ගත් බව දැක සතුවූ වූ දෙවතාවේ ධාතුන් වහන්සේට ප්‍රජා සත්කාර කරන්නාභු සාමණෝරයන් වහන්සේ හා සමග අවුත් විභාරයට ම වන් හ. ඉක්බිති මහකෙල නාග රාජයා ද සාමණෝරයන් වහන්සේ වැඩපු වේලෙ හි "සාමණෝරයන් වහන්සේ වක්ද්වා කොට යවාපීම සි සතුවූ වූයේ ලහ සිටියවුන් බණවා කියන්නේ "වහා ධාතුන් වහන්සේ ආගෙට වඩානා නීයායෙන් හැරගෙන එන්නේ ය" සි බැනා සම්පූර්ණ මෙහෙවර කරන්නන් යවී ය. එ වේලෙ හි වාසුලදන්ත් තම නාග රාජයා ද තමා බව තුවූ ආකර්ෂිත තො දැක හිස තුවූ අතින් භඩිත් අවුත් මයිලා පාපට හි තමා බඩින් ආකර්ෂිත හැර ගත් බව මයිලාට දැන්වී ය. එ වේලෙ හි බැනා කි තෙපුල් ඇසු නා රජ ද "අපි වක්ද්වා කරමහ සි සිතුමහ. මේ බව තො දත්තම හ" සි හැඳි ය. ඔහු ගේ හඩ අසා සියලු නයි ම රස් වූවාභු ධාතුන් වහන්සේට කළ සොකයෙන් හැඩු ය. ඉක්බිති නාග හවනයෙහි සියලු නයි රස් ව හිසක් මුදා පිට මැද හෙලා ගෙන දැනින් ලය වහල් කොට ගෙන නිල් මහනෙල් මල් හා සදාය වූ ඇස්වලින් තමන් ගේ සොක විරුවන්නවුන් මෙන් දැස්වලින් පුණු කුලු දාරාවන් වගුරුවන්නාභු නාග හවනයෙන් අවුත් සොණුත්තර සාමණෝරයන් වහන්සේ පුද්ධිරිවෙනට රස් ව හඩන්නාභු මේ සේ කියා හැඩු ය. කෙ සේ ද යත්,

නාගයන් හඩාවැලපිම

සියලු සත්වයන් කෙරෙහි පතල කරුණායෙහි මුල් බවට පැමිණි සරවඡ පුතුයන් වහන්ස, මේ සසර දුක් දැකි වූයේ මිනිසුන්ට ම ද? නිවන් මිහිර වූයේ මිනිසුන්ට ම ද? බුදු වූ ස්වාමිදැරුවාණන් පාරමිතා පුරා බුදු වූයේ මිනිසුන්ට ම ද? ඒ සදහම් අමා වූයේ මිනිසුන්ට ම ද? ඒ සහුරුවන් දුක් දෙමිනාස් නැති කරන්නේ මිනිසුන්ගේ ම ද? ඒ ස්වාමිදැරුවන් ගෙරිරයෙන් විසිරුණු ගෙරිර ධාතුන් වහන්සේ අප විෂසොර විසින් අප ඇසට හළාහල වී ද? මිනිසුන් ඇසට කරපුර සලාක වී ද? ඒ ස්වාමි දරුවන් ගෙ රුප ග්‍රී මිහිර වූයේ මිනිසුන්ට ම ද? ස්වාමිදැරුවාණන් ගේ ධාතු වැද පිදු පිදු පමණින් සතර අපාය හි අකුල් හෙලා තිවන් මහවත් රජ මහවත් වන්නේ මිනිසුන්ට ම ද? ඇයි, අපිත් සසර තො සිටියමෝ ද? මිනිසුන් ගේ දුක් පහ කරම හ සි බුදු වූ බව මුත් නා ලොව ඇත්තන් ගේ දුක් පහ කරම හ සි තො සිතු සේක ද? මේ සේ ම අපට තද වන්ට මුළු ලොව පැතිර ඒ බුදුන් ගේ කරුණාව අප විෂසොර හෙයින් ඇකිලි අප කර තො වන්නේ ද? තැවත බුදු වන්ට වඩානා ස්වාමි දරුවාණන් වලද හළ පාතුය ගහව හළ කළ උඩිගෘ බලා ඇසු අතක් ගොස් සලාචුවැටුමෙක්හි වන්නේ අප කුලයෙහි එකක්හු ගේ හවනයට තො වේ ද? ප්‍රථම බොධියෙහි සන් ද්වසක් වස්නා මහ වැස්සේ හි රිදි උඩින් බැඳි ආසනයක් මෙන් දරණවැල් ගැබ හිඳවාගෙන ගදකිලි කොට වඩා හිඳවූයේ අප කුලෙහි නයෙක් තො වේ ද? බුදු වන මහුලේ හි දි දහසක් තුඩු මවා ගෙන ස්වාමි දරුවන්ට වන්දිහටියකු සේ සේතුනි සොහා කෙලේ අප කුලෙහි ගැන්තෙක් තො වේ ද? එ සේ හෙයින් ස්වාමි දරුවාණන්ට මේ හිමිකම බිඛීමේ හි අපිත් අවශ්‍යයෙන් ම ගැන්තම හ. එ සේ හෙයින් අපට අනුග්‍රහ කොට වදාල මැනව. තුඩු වහන්සේ ධාතුන් වහන්සේ හැර ගෙන හිමෙන් පිඩාවට පැමිණියම හ සි සහමැද අනෙක කාරණ කියා ඒ නයි මේ සැවීයේ හැඩු ය. මේ සේ ඒ නයි හඩ නැවත හික්ෂු සංස්යා වහන්සේට මේ සේ දැන්වූ ය.

"ස්වාමිනි, අප විසින් කිසි කෙනකුන්ට පිඩාවක් තො කොට අප ගේ කුසලානුහාවයෙන් මේ ධාතුන් වහන්සේ ලැබ බොහෝ කළක් පරිහරණය කළ ධාතුන් වහන්සේ කුමක් පිණිස අපට කිසි ධාතු සිහිත්තකුන් තො දි, නිරවගෙපයෙන් ගෙනවා වදාල සේක් ද? අප ගේ ස්වර්ග මොක්ෂ දෙකට කුමක්

පිණිස බාධා කොට වදාල සේක් ද" සිය යනාදින් මෙ ලෙස ඒ නයි මුත් දරුවන් සිත පෙම් වඩා බැගැපත් ව භැඩි ය. මෙ සේ ඒ නයි භැඩි පසු, මහා සංස්කෘති වහන්සේ ඒ නයින් කෙරෙහි කරන ලද අනුග්‍රහයෙන් ඒ නයින්ට මද යම්තම ධාතු කෙනාකුන් වහන්සේ දෙවා වදාල සේක්. එ වේලෙ හි ඒ නයි ධාතුන් වහන්සේ ලබ සතුවූ වූවාහු තමන් ගේ නාග හවනයට ගොස් පූජා හාණේඩ ගෙනවූන් තමන් ලද ධාතුන් වහන්සේට මහත් වූ පූජා සත්කාර කොට නාග හවනයට ගෙන ගොස් ආගේට ධාතුන් වහන්සේ වූවාහු ය.

දෙවියන් ගේ පුද් සත්කාර

ඉක්බිති ගකුදේවීන්ද තෙමේ විශ්වකරම දිවා පුත්‍රාය කැදවා "දරුව, තෙපි ගොස් සාමණේරයන් වහන්සේ ධාතුන් වහන්සේ ගෙන පොලොව පලා ගෙන නැහි තෙන සත්රුවන් මණ්ඩපයක් මවව" සි සම්මත කෙලේ ය. එ බස් ඇසු විශ්වකරම දිවා පුත්‍රාය ඒ ක්ෂේත්‍රයෙහි එතැනු සත්රුවන් මණ්ඩපයක් මැවි ය. ඉක්බිති සක්දේවී රජ දෙදෙවිලොව දෙවනාවන් විසින් පිරිවරන ලදුව රුවන් ආසනයක් ද රන් කරවුවක් ද ගෙනහැර ඒ විශ්වකරම දිවා පුත්‍රාය විසින් මවන ලද සත්රුවන් මණ්ඩපයෙහි රුවන් ආසනය ද ඊපිට රන් කරවුව ද තබා සාමණේරයන් වහන්සේ අතින් ආකර්ෂණිව ගෙන පලමු කියන ලද රත්න පර්යඩිකයෙහි පිහිටි ය. එ වේලෙ හි මහා මුහුමයා දෙළාස් ගවු වට ඇති අවසාලිස් ගවු උස ඇති ධවලවිෂතුය ඒ ධාතුන් වහන්සේ මූදුනට බැරි ය. සත්තුපිත දිවා පුත්‍රාය වල්විද්‍යානා ගෙන සිටියේ ය. සූයාම දිවා පුත්‍රාය මැණික් තල්වැට ගෙන සටියේ ය. සක්දේවී රජ එක්සිය විසි රියන් ජයතුරා සක පිඡ පිඡ සිටියේ ය. ඉක්බිති සතර වරම රජ දරුවෝ සතර දෙන කුඩා ගත් අත් ඇතිව, "ඒ ධාතුන් වහන්සේට සතුරු කෙනාකුන් වැද්ද නො දෙමි ග" සි දෙලක්ෂ අසු දහසක් යක්ෂයන් හා අවටිසි යක් සෙනෙවියන් හා පිරිවරා අවුන් ඒ ධාතුන් වහන්සේට රෙකවල් ගෙන සිටියා හ. මහත් වූ සංද්ධ්‍යානුහාව ඇති දෙතින් දිවා පුත්‍රායෝ රන් කරවු ගත් අත් ඇති ව පර සතු මධුරා මලින් පුදුන්නාහු එතැන් හි සිටියා හ. නැවත දෙතිස් දිවාක කුමාරි කාවරු ද දූඩැට පහන් ගෙන සිටියා හ. පාවකිබ දිවා පුත්‍රායෝ ද තුන්ගවු දිග ඇති බෙව්වපණ්ඩු විණායෙහි සත් තතක් නහා සරඟා දසදහස් නවසිනය එකානු හමේකින් මුළු ලොව කරණාමත කෙරෙමින් ඒ ධාතුන් වහන්සේට පූජා කෙරෙමින් වැද වැද සිටියෝ ය.

නැවත තීමිබරු නම් ගන්ධරිව දිවා රාජයා ද රහ මඩිලක් මවා ගෙන ඒ ධාතුන් වහන්සේට අනෙක විධ වූ හෙරි නාදයෙන් පූජා කෙරෙමින් වැද වැද සිටියේ ය. නැවත එකි එකි කුට්ටමකට අවසැට දහසක් බෙර හා ගි කියන දෙවිදුන් දස දහසක් සහිත වූ බෙර කුට්ටම පනස් දහසෙක් බුදු ගුණ කිය කියා ඒ ධාතුන් වහන්සේ අහිමුබයෙහි බෙර ගසන්නට පටන් ගත්හ. තුන් ලක්ෂ විසි දහසක් දිවා කුමාරවරුන් හා එ පමණ දිවිය කුමාරිකාවරු හා දූඩැට පහන් ගෙන සිටියා හ. නැවත අනන්තාපරිමාණ දෙවියෝ ඒ ධාතුන් වහන්සේ පැදැකුණු කොට අතින් අත් බැද කරින් කර වැලද දිවානා වූ බුදුගුණ කිය කියා තුනුරුවන් අරහයා දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ද සවනාක් සන බුදුයිස් ද පනසිය පනස් ජාතකයන් ද වූද්දස බුද්ධ ඇහායන් ද නව අරහාදී බුදුගුණ ද කිය කියා ඒ එ සන්ධියෙහිදී ඔවුනෙවුන්ට, "සබදිනි, සබදිනි" සි කියමින් මේ සැවීයේ ඒ දෙවියෝ ධාතුන් වහන්සේට පූජා කළා හ. මහ කෙල නම් නාග රාජයා ද අනෙක ප්‍රකාරයෙන් ස්තූති සොජා පවත්වමින් අසුකෙල දහසක් නාග මාණ්ඩිකාවන් පිරිවරා ඒ ධාතුන් වහන්සේට වැද වැද සිටියේ ය.

නැවත අනන්තාපරිමාණ දෙවනාවෝ ඒ ධාතුන් වහන්සේ පිරිවරා ගෙන සත්රුවන් කාහල පිම්බාහු ය. ඒ

කාහල කුමක් කියා පිමෙටෝ ද යත්, "සමන්තහදුණ වූ ගාකායපීංහ වූ පරදුංච වූ සද්ධරීම ගංගා ප්‍රවාහ වූ හඳුයානන්දකර අගරණයරණ ගරණයත ව්‍යැපිපක්ෂර ත්‍රිභ්වනවන්දායාහීමාන වන්දාව දෙවාතිදේව ගනාතිගකු මුශ්මාතිඩ්ම" යනාදී වූ විරිදු කියා ඒ බාතුන් වහන්සේට ජය කාහල පිම්බාහු ය. ඒ කාහල පිඡි දෙවියෝ කෙතෙක් දෙනා ද යත්, දූවල් ආකාශයෙහි තරු පිළි වැනි ගියේ ය. භුමියෙහි සත් රුවන් ඉපිල වැනි ගියේ ය. සාගරයෙහි මත්ස්‍යයෙයි දිය පිට ඉපිල කන් පත් වරල් පත් නො සොල්වා ඒ බාතුන් වහන්සේ ගේ ප්‍රාතිභාරයය බලන්ට සැරහි දිය පිට වැද භෞත්තා භ.

රුජු බාතුන් වහන්සේ වැඩමෙම

එ වේලෙහි ඉන්දගුත්ත මහ තෙරුන් වහන්සේ සිතන සේක "වගවරත්මාරයා මේ පූජාව උගුජවනු පිණිස එන මුත්, ඔහු වලකම්" සි සිතා සතිස් ලක්ෂ දස දහස් තුන් සිය පණස් යොදුන් සක් පක්ච්ච තිකායික තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන කොට ඇති සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේ ඒ බාතුන් වහන්සේ පිරිවරා පස් තෙනක වැඩ හිද පිරින් බැණු වදාල සේක.

එ වේලෙහි තුවුගැමුණු මහරජ එතනට අවුන් තමා හිස තුවු රන් කරඩුව බහා ඒ කරඩුවෙහි බාතුන් වහන්සේ වැඩ පුන් කරඩුවෙන් වඩාලා සත් රුවන් ආසනයෙහි තිබේ ය. නැවත සුවද ද සුවද සුනු ද සුවද මල් ද යන මේ ආදියෙන් බාතුන් වහන්සේට ඒ රජ පූජා කොට පැදිකුණු කොට පසහ පිහිටුවා වැද දෙනාහාන් මුදුනෙහි තබා මහන් වූ සොමනයින් දැස් දේල්වා බලා වැද වැද සිටියේ ය. එ වේලෙහි රුජු බලා බලා සිටියදී බාතුන් වහන්සේ ද තමන් වහන්සේ ගේ මුදුන් හි පිහිටි ධවලැංතුය ද පෙනෙන්නේ ය. කුඩා ගත් මහා මුණ්මයා නො පෙනෙන්නේ ය. එ සේ ම තල්වැට වල්විදුනා ආදිය බාතුන් වහන්සේට සලන්නා පෙනෙන්නේ ය. ඒ ඒ වස්තු ගෙන සිටි දෙවියෝ මිනිසුන්ට නො පෙනෙන්නා භ. දෙවියන් ගසන දිව්‍ය හෙරි ගබද ද දිව්‍ය ගිනිකා ද ඇසෙන්නේ ය. දෙවතාවෝ මිනිසුන්ට නො පෙනෙන්නාහු ය.

ලංකා රාජ්‍යයෙන් බාතුන් වහන්සේ පිඳිම

ඉක්බිති දුවුගැමුණු මහරජ මේ ආය්චරිය දැක ඉන්දගුත්ත මහ තෙරුන් වහන්සේට මේ සේ දැන්වී ය. "ස්වාමිනි, දෙවතාවෝ දිව්‍යවිෂ්වායෙන් පූජා කළේ" ය. එ සේ හෙයින් මම ද මා සන්තක මනුෂ්‍යවිෂ්වායෙන් පූදම්" සි දැන්වී ය. එ බස් ඇසු ඉන්දගුත්ත මහ තෙරුන් වහන්සේ ද "මහරජ එ ලෙස ම පිදිය යුත්තේ" සි වදාල සේක. එ බස් ඇසු ගැමුණු රජ තමා ගේ රන්පූජු සේසතින් බාතුන් වහන්සේට ස්වරණහිඛිකාරයෙන් පත් වන් කොට ලක්දිව පූජා, ආතන ය විතත ය විතතාන ය සන ය සුසිර ය යන පාවාගික තුරුය ද නාදයෙන් ඒ බාතුන් වහන්සේට පූජා කොට නැවත ඒ දුවුගැමුණු මහරජ ඉන්දගුත්ත මහ තෙරුන් වහන්සේට මේ සේ දැන්වී ය. "ස්වාමිනි, අප ගේ බුදු රජාණන් වහන්සේ දිව්‍යමනුෂ්‍ය යන මේ ජත් දෙක ම දැරු සේක් ද, ස්වාමිනි සි" දැන්වී ය.

එ සේ විවාල රජ්පුරුවන්ට තෙරුන් වහන්සේ මේ සේ වදාල සේක. එ සේ වදාල තෙරුන් වහන්සේට රජ්පුරුවෝ කියන්නාහු, "ස්වාමිනි, අනික් ජත් නො දකිම ද" සි විවාල භ. "ගැමුණු රජ්පුරුවන්ට අනික් ජත්

නම් මෙ ලෙස ය" සි වඩාරන තෙරුන් වහන්සේ වත්පාරිසුද්ධි සිල නමැති ආධාර ඇති සමාපත්ති නමැති දඩු ඇත ද්වාවීසති ඉන්දිය නමැති ගොනැසේ ඇති දශ බල නමැති පත් පෙළ ඇති මාර්ග එල නමැති පත් සෙවනි ඇති විමුක්ති නමැති උතුම් සේසත් ජත් නාවා ප්‍රාජා නමැති අභිජ්‍යකයට පැමිණ සද්ධර්ම නමැති රත්න වත්පාරිසා දස දහසක් සක්වලේ හි බුද්ධ රාජා අන්පත් කොට රාජා කොට වඩාල සේක් වේ දු" සි කියා තෙරුන් වහන්සේ ඒ රජහට කි සේක. ඒ ඇසු දුටුගැමුණු රජ "ධවලවිජනු තුනක් දැරු බුදු රජාන් වහන්සේට මේ මා සන්තක වූ එකුනෙසියක් යොදුන් ලබිකාද්වීපය පුදම්" සි බාතුන් වහන්සේට තුන් වරෙක ලබිකාද්වීපය පිදි ය.

ධාතු නිධානය හා ප්‍රාතිභාරයය

ඉක්කිනි දෙවතාවන් ද මිනිසුන් ද දිව මල් දිව සුවද දිව පහන් පුදන කල් හි, දිවා තුරය වල දිවා ගිනිකාදීන් පුජා කෙරෙමින් සිටියදි, දුටුගැමුණු මහරජ ආකර්බුව තමන් ඉසින් ගෙන හැර රුවන් මඩුවෙන් මැත් ව සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේ විසින් පිරිවරන ලදුව රුවන්වැලි ආගබ තුන් විටක් පැදකුණු කොට තැහෙනහිර දිසා භාගයෙන් ආගබට පැන තැහි ඇතුළ ආකුසට රජ බැස සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේ ද ඇත් ආකුසට බැස පිළිවෙළින් වැඩ සිටි සේක. එ වේලෙ හි දුටුගැමුණු මහරජ "තමා ඉස තුමු ආකර්බුව බහා මැහැති වූ කෙළක් අගනා රිදි යහන් පිට බාතුන් වහන්සේ තබම්" සි සිති ය. එසේ රජ සිතු ක්ෂේත්‍රය හි ආකර්බුව ඒ රජ හිසින් සත් තලයක් පමණ තන්ති ආකායට පැන තැහි තමන් වහන්සේ ම කරඩුවෙන් මැත් ව, තැහෙනහිර සක්වල මුවවිට පටන් බස්නාහිර සක්වල මුවවිටට දසදහසක් සක්වල මහාමෙරු පරිවත රුවන් වැම කාට තිදුවා, රේඛිට මවන ලද රුවන් සක්මන් හි අවෙළාස් රියන් උස බුදුබැඳ මවා වැඩ සිට, "සුජ්පතිවියිතපාදා හෙවියා පාදනලෙසු වක්කානි ජාතානි සහස්සාරානි සනෙමිනි සනාහිකාන" යනාදි දෙනිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් හා අභිජනාත්‍යිකීය ප්‍රභාස්වර ය සි යන ඡැවර්ණ සන බුද්ධරිණීම් මාලාවෙන් දිලියෙන්නා වූ බුද්ධ රුපය මවාගෙන ගණ්ඩම් නම් අඩරුක් මුල් හි තීර්යකයන් ගේ මන් බිඳිනා පිණිස යමක ප්‍රාතිභාරයය කොට වඩාල සේක් ද එ සේ වූ රජජු ප්‍රධාන වූ සියලු පර්ජන් මධ්‍යයෙය හි පැ වඩාල සේක.

එ බාතුන් වහන්සේ ගේ මෙබදු වූ ආය්චර්යයමන් ප්‍රාතිභාරය දුටු ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගෙන් දෙනෙලාස් කෙළක් පමණ සත්වයෝ සිවු පිළිසිඩියා පත් රහත් බවට පැමිණියා හ. සෙසු සේවාන් සෙදගම් අනැගැමි යන තුන් මහ තුන් එලයට පැමිණි සත්වයෝ මෙතෙකු හි ගණන් තැන්තා හ. මේ සේ එ බාතුන් වහන්සේ අනෙකප්‍රකාර දිය කද ගිනි කද ආදි ප්‍රාතිභාරය දක්වා මවා ගත් බුද්ධවෙසය අන්තර්ධාන කොට රුවන් කරඩුවට වැඩ ඒ රුවන් කරඩුවෙන් ම අභිසින් බැස දුටුගැමුණු මහ රජාන්න් හිස් මුදුනෙ හි ම පිහිටි සේක. එ වේලෙ හි තොලබේ විතෙක සුලං පුරුහි කළක් මෙන් එ රජ පුතින් පිනා, අභිජ්‍යකයට පැමිණි කළක් මෙන් "මාගේ මනුෂ්‍යාන්මහාවයේ හි එල ලදිම්" සි, "ගිය ජාතියේ හි පින් නො කළ එකෙක්මුත් නො වෙම්" සි සිතා රජ තමා දැනින් ආකර්බුව ගුන තමා ගේ සොලෙළාස් දහසක් බිසෝවරුන් පිරිවරන ලද්දේ සරහන ලද කෙළක් අගනා රිදි යහන සම්පයට ගොස් බුරක්බුව තැවත රුවන් කරඩුව හැර තැවත රුවන් කරඩුව හැර බාතුන් වහන්සේ ගෙන එ දුටුගැමුණු මහරජ මේ සේ සිති ය. කෙ සේ ද යත්,

"මෙ ධාතුන් වහන්සේ, කිසි කෙනකුන් විසින් පන් දහසක් භවුරදු කිසි උපදුවයක් නො කොට තැකි වේ ඇසියලු සත්වයන්ට පිහිට ව වැඩ සිටිනා සේක් වී නම, ලොවුතරා බුදු රජාණන් වහන්සේ කුසිනාරා තුවර යමහල සල්රුක් දෙකට මධ්‍යයේ හි පැනවූ යහන් හි උතුරු දිග සල් රුකට හිස ලා අකුණු දිග සල් රුකට පය ලා තැහැනාතිරට පිට ලා බටහිට මූහුණ ලා තැහි නො සිටිනා සෞද්‍යාවන් බුදුන් පිරිනිවන් පානට වැඩ හොත් කළක් මෙන් මෙ ධාතුන් වහන්සේ ද ඒ ලෙස ම මෙ යහන් හි හෝනා සේක්ව" සි රජ සිතා උතුම යහන මුදුනෙහි ඒ ධාතුන් වහන්සේ ඒ රජ තිබේ ය. ඒ ක්ෂේත්‍රයේ හි ධාතුන් වහන්සේ ද රජ්පුරුවන් සිතු සැටියේ ම මාඟැහි වූ ඒ යහන් හි බුද්ධ විලාසයෙන් බැලු බැලුවන් තාක් සතුව සොමිනස් කරවමින් මුළු ලෝ බැලුවමින් වැඩ හොත් සේක්.

ධාතු පූජා

මෙ සේ ඒ දාගැබ ධාතුන් වහන්සේ පිහිටියේ කවර ද්වසෙක ද යන්, ඇසල මස පුර පසලොස්වක් ලත් මැදි පොහේ ද්වස් උතුසල තකතින් පිහිටු වන ලද. ධාතු පිහිටිම හා සමහ මහ පොලොව තාරාවයෙන් ගැසු ලෝතලි සමුහයක් මෙන් ගුරුරා පැන තැංගේ ය. මහාමෙරු පර්වතය ද තැම් වැශුම ගෙන සිටියේ ය. සප්තකුල පර්වතයේ ද ඉසින් ඉස අත්නාක් මෙන් ඔවුනොවුන් පැහැර තැපු හ. සප්ත මහ විල් ද පස් පියුමෙන් සැදුණේ ය. ලුණුරස වූ මහ මූහුද ද මිහිර පැන් විය. සයදේවලොව දෙවියේ ද මුහ්මයේ ද සාධුකාර ගබද පැවැත්වූ හ. අහස් හි විදුලිය පහල විය. මෙ ආච්චේලේ හි අකාල මෙස නහා ගෙන පොකුරු වැසි ද වට. දස දහසක් සක්වල එකකොලාහල විය. මෙ ආච්චේයේගේගෙන දැක පහන් වූ දුටුගැමුණු මහ රජ ද තමා හිසට කරන ලද රන්දඩු ඇති ධවල්විතන්රුයෙන් ඒ ධාතුන් වහන්සේට පූජා කොට මෙ සියලු ලංකාද්වීපයේහි රාජ්‍යය සත් ද්වසක් ඒ ධාතුන් වහන්සේට පූජා කොට තැවත තමා පැලද ගෙන සිටියා වූ තිස් දහසක් අගනා ආහරණ ද ගලවා ඒ ධාතුන් වහන්සේට පිදී ය. මෙ සේ ඒ රජ්පුරුවන් පූජා කළ වෙලෙ හි ඒ රජ්පුරුවන් ගේ සොලොස් දහසක් බිසෝවරු ද රාජ රාජ මහා අමාත්‍යයේ ද නන්දීමිත්‍රාදී දැමහා යෝධයේ ද එකාලොස් දහස් එක් සියයක් පමණ සිරි යෝධයේ ද බොහේ ස්ත්‍රී පුරුෂයේ ද දිවා මුහ්මයේ ද නාග සුපරණයේද ලක්ෂ රාක්ෂයේ ද සිද්ධ විද්‍යාධරයේ ද යන මෙ සියලුලේ ම තම තමන් පැලද ගෙන සිටි ආහරණ ගලවා ධාතුන් වහන්සේට පූජා කළා හ. ඒ සේ හෙයින් තුන් ලෝ වාසින් විසින් පුදන ලද්දාවූ ජ්වලාන සරවඡුයන් වහන්සේට මෙන් ආදර සහිතව යමක්හු විසින් පුදන ලද්දා වූ, එසේ ම අඛ අටක පමණ වූ ඒ සරවඡුයන් වහන්සේගේ ධාතුවක් යම් කෙනෙක් පුදද් ද, ඒ වින්ත ප්‍රසාදය හි කුළුල විපාකය ජ්වලාන සරවඡුයන් වහන්සේට කළ පූජාව හා සමාන ය සි දැන සියලු සත්වයන් විසින් ම ඒ ධාතුන් වහන්සේට මල් පහන් පිදිය යුත්තේ ය.

ඉක්තින් දුටුගැමුණු මහරජ සිවුරු පිළි ද උක් සකුරු එළඟි තෙල් මෙ ආදි බෙහෙන් ද සයානු කෙලක් රහතුන් වහන්සේට පිළිගන්වා දෙනාහොත් මුදුනෙහි තබා ගෙන, "ස්වාමීනි, තුන් යම රාත්‍රිය මුළුල්ලේ හි මෙ ධාතුන් වහන්සේ පිරිවරා පිරින් බැණු වදාල මැනැව" සි ආරාධනා කෙලේ ය. රහතුන් වහන්සේ ද ඒ රජ්ගේ ආරාධනායෙන් එ ද්වස් රාත්‍රිය මුළුල්ලේ හි පිරින් බැනා වඩා සේක්. දෙවන ද්වස් රජ තුවර බෙර ලැවී ය. කුමක් කියා බෙර ලැවී ද යන්, 'සියලු සත්වයේ ම සත් ද්වසක් මුළුල්ලේ හි ධාතුන් වහන්සේට සුවද සුනු සුවද මල් පහන් තෙල් ද යන මෙ ආදිය ගෙනහැර ධාතුන් වහන්සේ පූජා කොට වදින්ව" සි කියා මෙ සැටියේ බෙර ලැවී ය. ඉන්දගුත්ත නම් මහ තෙරුන් වහන්සේ ද" සියලු ලංකාද්වීපයේ හි සියලු ස්ත්‍රී පුරුෂයේ මල් පහන් පූජා ගෙනහැර පෙහෙව ගෙන කිසි ආයාසයක් තැනි ව තම තමන් ගේ ගෙට

යන්නවුන් මෙන් ධාතුන් වහන්සේ වැද මේ ඇසිල්ලෙහි ම යෙත් ව" සි කියා අධිෂ්ථාන කොට වදාල සේක. ඔබ ගේ ඒ අධිෂ්ථාන බලයෙන් මේ ලංකාද්වීපය හි සියලු මෙනුමායෝ ම එ දා ම අවුත් ධාතුන් වහන්සේ වැද පුරු එ ම ද්වස් ම තම තමන් ගේ ගම්බිම්වලට හියා හ.

ධාතු ගර්හය වැසීම

ඉක්බිනි රජ්පුරුවේ සඳ්දවසක් මුළුල්ලේ හි සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේට මහ දන් දී, සඳ්දවස ගිය කළ අට වැනි දවස් රජ්පුරුවේ මහා සංසයා වහන්සේට මේ සේ දන්වන්නාභු, 'ස්වාමීනි, මා විසින් ධාතු ගර්හයෙහි කළ මනා කාර්යය කොට නිමවීමි. එ සේ හෙයින් ස්වාමීදැරුවන් විසින් මෙහෙවන් පහණින් ම ආකුස වසා වදාල මැනව" සි දැන්වූ ය. එබස් ඇසු මහා සංසයා වහන්සේ ද උත්තර පුමන නම් සාමණෝර දෙදෙනා වහන්සේ කැදිවා වදාරන සේක් "තොප විසින් පෙර ගෙනා මෙහෙවන් පහණින් ධාතු ගර්හය වසව" සි වදාල සේක. ඒ දෙදෙනා වහන්සේ ද හැම දෙනා වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෙහෙවර අසාගෙන වැලි මළියෙහි සහවා තුබ මෙහෙවන් පහණ ගෙනවුත් ආකුස වසා වදාල සේක. ඉක්බිනි සයානු කෙළක් මහරහතන් වහන්සේ සමඟ අධිෂ්ථාන කොට වදාරන සේක් "මේ දුටුගැමුණු මහ රජහු විසින් මේ ආකුස හි ගැල්වූ සුවද පන් දහසක් හවුරුදු මුළුල්ලේ නො විය ලෙව සිම, ආකුස පිදු මල් ද නො මලාව සි. රන් වැට ඇවිලෙන සුවද තෙල් පහන් ද නො නිවේ ව සි. පුද්දන ලද රුවන් හි මල නො ගනීව සි, මේ ආකුස පූජා භාණ්ඩ මරහු විසිනුත් සෞලවාලිය නො හේව සි, මෙහෙවන් පහණ ද කෙසගක් පමණකුත් හිරක් නැති ව විශේෂයෙන් සන්ධි ගැලුපියේව සි, පරසතුරන් විසින් පහණ පමණකුත් දැක්ක නො හේව" සි, කියා මේ සැටියේ අධිෂ්ථාන කොට වදාල සේක. මේ සේ ඒ දුටුගැමුණු මහරජ ධාතු නිධානය නිමවා තුවරට වැද මේ සැටියේ කියා බෙර ලැවී ය. "මා විසින් බද්ධ ලද මහ ආගබ ධාතු නිධාන කරනු කැමති කෙනෙක් තමන් තමන් ගේ ධාතුන් වහන්සේ ගෙන හැර මෙහෙවන් පහණ මුදුනේ හි නිධාන කෙරෙන්ව" සි කියා බෙර ලැවී ය. එ පවත් ඇසු බොහෝ දෙන තමන් තමන්ගේ ගක්ති වූ පරිදිදෙන් රන් කරඩු රිදී කරඩු කරවා ඒ කරඩුවල තමන් තමන් ගේ ධාතුන් වහන්සේ පිහිටුවා ගෙනවුත් මෙහෙවන් පහණ මත්තෙහි නිධාන කළාභු ය. එ සේ හැම දෙනා විසින් නිධාන කරනු පිණිස ගෙන ධාතුන් වහන්සේ කෙනෙක් ඇති සේක් ද යත්, දහසක් දෙනා වහන්සේ ය සි දත් යුතු. එ සේ හෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ සිත් පහදවනු පිණිසකියන ලද ප්‍රාප්‍රව්‍යයෙය හි ධාතු නිධාන කථාවමෙලෙස කියා නිමවන ලදී සි දත් යුතු.

ගැමුණු රජු ගේ ව්‍යාධිය භා කුමරු ගේ පැමිණීම

මෙ සේ ඒ දුටුගැමුණු මහරජ ඒ සියලු ධාතුන් වහන්සේ නිධාන කරවා ආගබ බද්ධන්නේ බුබිබුලාකාරය භා සිවුරස් කොටුව බදිවා නිමවිය. ඉක්බිනි ඒ ආගබ කැරල්ල භා කොත් කරමාන්ත භා සේසත භා ආගබ සුනු කරමාන්ත භා මේ හැම නො නිමෙන තෙක් ම ඒ දුටුගැමුණු මහරජ මරනාන්ත ව්‍යාධියෙන් ගිලන් වූ රජ දිගාමඩුල්ලේ තුන් මලණුවන් තිස්ස කුමාරයන් ගෙන්වා මලණුවන් ඉස හයා, තමන් ලෙහි තබා ගෙන සිං සහභා "මලණ්ඩ, මේ ලොකයේ හි සහාය නම් ඉතා ලාමක දෙයෙක. එ සේ හෙයින් නැයන් මිශ්‍රයන් විසින් සහභායයෝ නම් පරලොව සහභායයෝ ම ය. එ බැවින් මේ ආගබ නො නිමි සියලු කරමාන්ත නිමවා, නො මියන තෙක් මා ඇසු දක්වා මා සතුවූ කරව" සි කියා මේ ලෙස මලණුවන් තිස්ස කුමාරයන්ට සම්මත කළේ ය.

බැණන් කි එතෙපුල් ඇසු නිස්ස කුමාරයෝ තුවනින් කදුඩ් ඉස "මාගේ බැණන් වහන්සේ ඉතා ම දුර්වල සේක. එ සේ හෙයින් මේ ආගබෙහි නො නිමි කරමාන්ත උපායකින් මූන් අනික් සැටියෙක කොට නිමවිය නො භැක්කු" හි සිතා භාණ්ඩාරයෙන් සඡ්පිලීසම්බවම මැන් කරවා රධ්‍යුන් ලවා අතිධිවල කොට දෙවනාවා සන්නාලින් ලවා මස්වා, කුළුපන්තන් ලවා ප්‍රූණද්‍රුයෙන් කැරල්ල සැටියේ සැර බදවා එක්සිය විසි රියන් උස ඇති ආගබ වහන්සේ පලමු සුදු කරවා පිළියෙන් සන්නාලින් ලවා පිළිකස්සෙහි ලවා විනුකාරයන් ලවා ඒ ආගබ අනෙක ප්‍රකාර වූ සිතියම ද කරවා මේ සැටියේ ආගබ කරමාන්ත කරවා ඒ නිස්ස කුමාරයෝ ආගබ කොට් පලද්වා මුදුනෙ හි ධවලවිෂ්තු නංවා විශ්වකර්මයා විසින් කොට නිමි කරමාන්තයක් මෙන් විසිනුරු කොට ආගබ සියලු කරමාන්ත නිමවා බැණන් සම්පයට ගොස් "ස්වාමිනි, මා විසින් ආගබ කළමනා සියලු කරමාන්ත නිමණු" හි රජ්පුරුවන්ට දැන්වූ හ. එ වේලෙ හි මලණුවන් කි බස් ඇසු ගැමුණු රජ සතුවුව "එ සේ විනම මලණ්ඩ්, ආගබ වහන්සේ මා ඇස දක්ව" හි කි ය. එ වේලෙ හි නිස්ස කුමාරයෝ බැන් රන්සිවිගෙයකින් ගෙන වුත් රුවන්වැලි ආගබ පැදකුණු කරවා දකුණු දිග දෙළරටව සම්පය හි බිම අතුලමනා ඇතිරිලි අතුට ඒ මත්තෙහි රජ්පුරුවන් සැතැප්පූ හ. එ හි සැතැපුණු රජ්පුරුවට් දකුණුලයෙන් තැම් රුවන්වැලි ආගබ විදිනාභු ය. වමැලයෙන් තැම් තව මහලක් ඇති ලෝවා මහසාය දක්නාභු ය. මේ සේ ඒ දෙක බල බලා සිත ප්‍රසන්න ව ප්‍රිතියෙන් පින පිනා ගැමුණු රජ්පුරුවන් වැදහාන් වේලෙහි ඒ ඒ තෙන වැඩි පුන් සියලු මහා සංසයා වහන්සේ රජ්පුරුවන් හිලන් බව අසා සමාක් සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේගේ පස්වා දහසක් මුල්ලේලෙ හි පවත්නා ලෝක ගාසන දෙකට බොහෝ උපකාරී වූ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් සුවදුක් විවාරණ පිළිස ඒ ඒ තැනින් ආකාසයෙන් වැඩියා වූ හික්ෂාන් වහන්සේගෙන් සයානු කෙළඳක් පමණ රහතුන් වහන්සේ රජ්පුරුවන් පිරිවරා වැඩි සිටි සේක. බිමින් වැඩි පාලිග්‍රහන හික්ෂාන් වහන්සේ මෙතෙකු ඒ ගණන් තැනි සේක. ඉක්විති එසේ රස්වූ මහා සංසයා වහන්සේ රජ්පුරුවන් මැදි කොට මුළු මුළු වගෙන පිරින් බැණ වදා සේක.

ලේරපුත්තාහය හිමියන් රජ්ට බණ කීම

එ වේලෙ හි ගැමුණු මහ රජ ඒ සමාගමයන්හි ලේරපුත්තාහය මහ තෙරුන් වහන්සේ නො දැක මේ සේ සිති ය. කෙ සේ ද යන්, "මා භා සමග මියුහුණේ පටන් දෙමළන් භා කැටිව අවවිසි මහ සටහනක් කරන කල් හි මා අත් නො භැර පසු නො බැස, දැන් මරහු භා කරන යුද්ධයෙ හි මා පරදිනා බව දැන දේ හෝතෙරුන් වහන්සේ නො විඛිනි සිතම්" රජ්පුරුවන් සිතු ක්ෂණ යෙහි ඒ ලේරපුත්තාහය මහ තෙරුන් වහන්සේ ගුත්හල කිරිදිහාය අසළ අක්ෂ්‍රලි පරවතයෙ හි පන්සියයක් රහතුන් භා සමග වසන සේක් රජ්පුරුවන් සිතු සිත් තමන්නහන්සේ ගේ පරසිත් දන්නා තුවණින් දැන වදාරා රහතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පිරිවරන ලදුව ආකාසයෙන් අවුත් ගැමුණු රජ්පුරුවන් අහිමුබයෙ හි පෙනුණු සේක. එ සේ වැඩියා වූ තෙරුන් වහන්සේ, ගැමුණු රජ්පුරුවට් දැක සතුවුව තමන් අහිමුබයෙ හි තෙරුන් වහන්සේ වඩා හිඳුවා මේ සේ දන්වන්නාභු, 'ස්වාමිනි, තුළ වහන්සේ ඇතුළු වූ දශමහා යෝධයන් භැරගෙන දෙමළන් භා සමග අවවිසි මහා සටනක් කෙළෙම්. දැන් මම පුදකාලාව මරු භා සමග යුද්ධයට පටන් ගතිම්. ඒ මරු නැමැති සතුරා පරදාවා ගත නො හෙමි. එ සේ හෙයින් තුළ වහන්සේ ද ස්වාමිනි, මට සහාය ව වදාල මැනවු" හි කියා තෙරුන් වහන්සේව දැන්වූ හ. ඉක්විති රජ්පුරුවන් විසින් කියන ලද එබස් ඇසු ලේරපුත්තාහය මහ තෙරුවන් වහන්සේ වදාරන සේක, "මහ රජ තෙපි හය නො ගනුව. කෙළෙස් නමැති සතුරා තොප පරදාවා ගත නො හෙයි. මරු නමැති සතුරා භා නො දිනිය භැක්කේ ය" හි වදාරා, නැවත ඒ තෙරුන් වහන්සේ රජහට මෙලෙස අවවාදනුගාසනා කොට වදා සේක. "දෙවයෙනි, සියලු ලෝවැසියේ ම ජාතිය අනුව ගියාභු ය. ජරාවෙන් මධ්‍යනා ලද්දාභු ය. මරහු විසින් පරදවනු ලද්දාභු ය." හි වදාරා නැවත අනිත්‍යතාව රජ්පුරුවන්ට වදාරන තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ වදා සේක. "යම සේ වාතයෙන් නස්නා

කපේ හි පළමු කොට සිහින් වැඩිය, අකුරුකැට පහත පර්වත පන්දුවට සේ උඩ නග නහා ඉක්බිති හිමාලය පර්වත, සක්වලගල්, මහාමෙරු පර්වත යන මෙකී සියල්ල ද පොලොවින් උපුතා බාලයන් කෙළනා අත් බණරක් මෙන් ආකාසයේ හි නහා ගෙන ඊ ඊ පැහැර සූනු විසුනු කොට ඉන් රජස් පමණකුත් බිම ගිය නො දී ආකාසයේ හි ම නසාපියා කෙළවර වාතය තෙමේ ම නැසි යන්නේ ය. එ පරිදේදෙන් ම මහරජ, සියලු දෙවි බුෂින් ආදි වූ සත්වයන් ජරා මරන යන දෙදෙන එක් ව ගෙන, සත්රුවන් පහල ව සතර මහා ද්වීපයට ආකාශයෙන් ගොස් අනුගාසනා කොට දාචල් බත් දිඹිව තමන් ගේ ගෙයිදි අනුහව කොට රාජය කරන්නා වූ මේ සා මහත් ආනුභාව සම්පන්න වූ සක්විති රජදරුවන් ද, ප්‍රදේශ රජදරුවන් ද, මහාසම්මත රෝජ වරරාජ කළුයාණාදී වූ අසංඛ්‍යාපුෂ්ක රජදරුවන් ද, මහ පිනැති ජොතිය සිටාණන් මැඩ මහ සිටාණන් ආදි වූ බොහෝ සම්පත් ඇති සිවුවරුන් ද, මහත් වූ ගක්ති ඇති වාසුදේව බලදෙවාදී දසභා රජදරුවන් ද, සංදේශමෙන්ට අගතුන් පත් වූ මුගලන් මහ තෙරුන් වහන්සේ ආදි වූ සංදේශ ඇත්තවුන් ද, තුවණුත්තන්නට අගතුන් පත් වූ ධ්‍යාම්සෙනෙවි සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ ආදි වූ තුවණුත්ත වූන් ද, ස්වයම්ඩ්‍යානයෙන් පැමිණෙන ලද ගුණ විශේෂයන් ඇති පාසේ බුෂුවරුන් ද, සියලු ගුණයෙන් අපරිමිත වූ අතුල්යේ වූ සමාක් සම්බුද්ධයන් ද මරණ නමැති මහ ඇත්තු විසින් මධ්‍යනා ලද කල් හි, රාගාදී සියලු කෙළෙපුන් විසින් ගැවසි ගත් අවශ්‍ය සියලු සත්වයන් මරණ නමැති බඩා මුබයෙ හි පතිත ව විනාශයට පැමිණෙනි යනු ආශ්වර්ය නො වෙයි" වදාරා, නැවත රජ්පුරුවන්ට අවවාද කරන තෙරුන් වහන්සේ, "මහරජ, ගිය ජාතියේ හි තොප ගේ කුළුයෙය හි අදහස් මහත් බැවින් එළඹ සිටියා වූ දිවිය ලොකයෙ හි දිවසුව හැර තෙපි මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයට අවුත් මේ රාජවංශයෙ හි ඉපද බොහෝ කුසල් කොට බුදුසසුන් බැබෙනු හ. එ සේ හෙයින් දෙවයෙනි, සෙසු සැකයක් නො සිතා අද දක්වා තොප විසින් කරන ලද සියලු පින්කම් සඳහන් කරව" සි වදාල සේක. එ වේලෙ හි එබස් ඇසු රජ්පුරුවේ සතුවු ව "ස්වාමීන්" තුළ වහන්සේ මරු භා කරන යුද්ධයෙ හි ද මට පිටිවහල් වූ සේකු" සි කියා ලබන ලද අස්වැසිලි ඇතිව පින් කිරියවත් කියවන්ට එ වේලෙ හි ම සම්මත කළ හ.

පින් පොත කියුවීම

ඉක්බිති පින්කිරියවත් කියවන ලියන්නොවා ගැමුණු මහරජහට මේ සේ කියවු හ. "දෙවයන් වහන්ස, අද දක්වා තුළ වහන්සේ එකක් අඩු විභාර සියයක් කරවූ සේක. එ සේ කරවූ විභාරවලින් මිරසවැට් විභාරය එකන් විසි කෙළක් වස්තු වියදම් කොට කරවන ලදී. නැවත උතුම් වූ ලෝවාමහ පාය තිස් කෙළක් වස්තු වියදම් කොට කරවූ සේක. නැවත රුවන්වැලි මහ සැයෙහි අගය නැති අනරස වස්තු සුවිස්සක් හැර කරවන ලද සෙසු කරමාන්තයේ කෙළ දහසක් වස්තු අගනා හ. නැවත මිරසවැට් විභාරය පිළිගන්වන සත් දවස ද, ලෝවාමහපාය පිළිගන්වන සත් දවස ද රුවන් වැලි ආගබ මගුල් උඩ ඔබන සත් දවස ද දාතු නිධාන කළ සත් දවස ද යන මේ සිවි තුන් හි සතර දිනින් වැඩි හික්ෂු හික්ෂුන් සංසයා වහන්සේට මහ දන් දී තුන් සිවුරු පාතු දෙඩු සේක. සුවිසි මහ වෙසක් පූජාවක් කරවා වදාල සේක. නැවත සිංහල ද්වීපයේ හි සියලු හික්ෂු සංසයා වහන්සේට තුන් වරෙක තුන් සිවුරු පාතු දෙඩු සේක. එළඹිතෙලින් සකස් සුදු කඩින් පාන් පියලි අඛරා දෙළොස් තෙනාක් නිරන්තරයෙන් පාන් දහසක් පූජා කළ සේක. ලංකාද්වීපයේ හි අවලොස් තෙනෙක වෙදහල් නංවා වෙදවරුන්ට භාණ්ඩා රයෙන් මිල දි රෝගී සියලු ගිලනුන්ට පිළියම් කරවා වෙදවරුන් කි සැවියේ නිරන්තරයෙන් බතුන් දෙවා වදාල සේක. නැවත සිවුසාලිස් තෙනෙක මනා කොට කරවන ලද මිපිඩු දන් දෙඩු සේක. එ සේ ම සිවු සාලිස් තෙනෙක නිරන්තරයෙන් තෙල් උපුල්වා සියල්ලුවුන්ට කිරිබත් දන් දෙඩු සේක.

"නැවත එපමණ තෙන එළඹිතෙලින් බදනා ලද පුළු බදනා හා බත් නිරන්තරයෙන් ම දෙවා වදාල සේක. මසකට දාලොස් දච්සක් බැහින් මේ සියලු ලංකාද්වීපය හි ඇතැයි කි සියලු විභාරයකට ම පාන් තෙල් තබා දෙවු සේක. එ සේ ම හැම තැන් හි ම මැදහන් ව පසිදිනා ධර්මාධිකරණ ද කරවූ සේක. සියලු ලංකාද්වීපය හි සියලු සතුන්ට, දවල් ගෝනි ඇද රු සයින් සිටිනා ගොනුන්ට මියේ වැකු පිශ්චරු දෙවු සේක. නැවත මේ සියලු ආනයට වඩා ලොවුතුරා බුදුන් ගේ ධර්ම ආනය ම උත්තම ය දි අසා ලෝවාමහපාය හි රස් ව වැඩ පුන් සයානු කෙළක් රහතුන් වහන්සේ මාධ්‍යය හි "ධර්ම ආනයක් දුන මැනව්" සි ධර්මාසනයට පැන නැගි හිද මංගල සූත්‍රය කියන්ට පටන් ගන් සේක. වැඩ පුන් මහා සංසයා වහන්සේ බලා ඔබ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් සූත්‍රය කියා නිමවා ගන්ට නො පොහොසත් ව "බණ කිම නම් ඉතා බැර දෙයෙකු" සි සිතා එතැන් පටන් මේ සියලු ලංකාද්වීපය හි හැම දෙනාට බණ අසන්නට ගමකට පණ්ඩිත කෙනකන් බැහින් සලස්වා ඒ සියලු පණ්ඩිතවරුන්ට බත් පිළි තමාගෙන් දි ඔවුන්ට සන්කාර කොට ලංකාද්වීපය හි සියලු තැන් හි ම බණ කියවුසේක. "නැවත එ සේ බණ කියන පණ්ඩිතවරුන්ට භාණ්ඩාරයෙන් පෝරු කට එළඹිතෙල් නැළියක් බැහින් මසකට එළඹිතෙල් සතර නැළියක් ද උක් සකුරු ද උක් දඩු ද කෙහෙල් වැලවරකා ද සතරහුලක් දිග ඇති වැළැම් ගැටයක් ද පොහොයකට පිළිසහලක් ඇ සි යන මේ කි සියලුල පණ්ඩිත වරුන්ට දි ධර්මආනයන් සියලුවුන්ට දෙවු සේක.

මරණාසන්න මොහොතෙ හි සිත පැහැදුවු දාන දෙක

නැවත කොලොමිගල මධු කන සායේ හි මාඟැහි වූ කන තුවු කුණ්ඩලා හරණ දෙක දි තණසාලේ පැසිබත් මුලක් හැර ගෙන ක්ෂේණාගුවයන් පස දෙනකුන් වහන්සේට ප්‍රසන්න වූ සිතින් දන් දි වදාල සේක. නැවත යුදගණා පිටියෙ හි දි මලණුවන් වහන්සේ හා සමග කළ යුද්ධයෙ හි පැරද පලා යන්නා වූ තුළ වහන්සේ සජ්පලුරුහොය සැතපි වැඩ හිද "ලද බත් දන් දි කම්" සි කියා ඇමැත්තවූ ලවා "සිහා වඩිනා කලැ" සි භඩිගාවා, එ වේලෙ හි ආකාසයෙන් වැඩියා වූ ක්ෂේණාගුව හික්ෂු කෙනකුන් වහන්සේ දැක, 'බතේ හි උපක්ෂාවක් නො කොට තැබත් දෙන ලදී' සි කියා මේ සැරියෙ ලියන්න වූන් විසින් පින්කිරියවත් කියවු කල් හි ඒ පින්කිරියවත් අසා සතුව වූ දුටුගැමුණු මහරජ පින්කිරියවත් කියවු කල්හි ඒ පින්කිරියවත් අසා සතුව වූ දුටුගැමුණු මහරජ පින්කිරියවත් කියා තමන් සිත් සතුව කළ ඒ ලියන්නන්ට අපමණ සම්පත් දි පින්කිරියවත් එ පමණකින් තබා පියා "මේ කි සියලු පින්කම, රාජ්‍යාග්‍රීය හි සිට කළ හෙයින්, මා සිත සතුව කොට ලිය නො හෙයි. මාගේ ජීවිතයෙ හි අපේක්ෂාවක් නො කොට දුක්පත් ව සිටි මා විසින් දෙන ලද්දුවු මේ දන් දෙක හා සම දන් දෙකක් නැත. මේ පමණෙක් ම මට සැහැ" සි කි රජ්පුරුවන්ගේ බස් ඇසු යෙරපුන්තාහය මහ තෙරුන් වහන්සේ, "දෙවයෙනි, සිත පහදවා ගතමනා තෙන ම ප්‍රසාද එළවුව. එ සේ හෙයින් ඒ දන් දෙක ම කිසි කෙනකුන්ට පිඩිවක් නො කෙට දැහැමින් සේමෙන් ලබන ලද දෙය හෙයින් ද තමා නො බලා නො පසුබැසු දන් දුන් හෙයින් ද පිළිගන්නවුන්ගේ සිත් පුරා දුන් හෙයින් ද ප්‍රීති බලවත් හෙයින් ගුද්ධාවෙන් දුන් හෙයින් ද ධර්මය නිරවගෙළයෙන් අනුහවයට ගිය හෙයින් දැය මේ පස් කාරණයෙන් මහා එල ය" සි වදාරන මහ තෙරුන් වහන්සේ "තණසාලේ පැසිබත් දන් ගන් තෙරුන් වහන්සේ අනුරෙන් මලියදෙව මහ තෙරුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ පිළිගත් බත් කොටස ගෙන ගොස් සමනාල පර්වතයෙ හි වසන පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේට දන් දි වලදා වදාල සේක. අනික් පය්විවාලක ධම්මගුන්ත නම් තෙරුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ පිළිගත් බත් කොටස ගෙන ගොස් කැලණි මහා විභාරය හි පන්සියයක් දෙනා වහන්සේට දන් දි වලදා වදාල සේක. තලගුරු විභාරවාසී ධම්මගුන්ත නම්

මහ තෙරුන් වහන්සේ තමන් ලත් බත් කොටස ගෙන ගොස් පූවහු දිවයින දාලොස් දහසක් රහතුන්වහන්සේට බෙදාදී වලඳා වඳාල සේක. මහාවන වාසි තිස්ස නම් මහතෙරුන් වහන්සේ තමන්වහන්සේ ලත් බත් කොටස ගෙන ගොස් කෙසකුට නම් විහාරයේ හි වසන සැට්දහසක් රහතුන්වහන්සේට බෙදා දී වලඳා වඳාල සේක. මහාහක්ග නම් තෙරුන්වහන්සේ තමන්වහන්සේ පිළිගත් බත් කොටස ගෙන ගොස් අක්කානගර නම් විහාරයේ හි වසන පන්සියයක් රහතුන්වහන්සේට බෙදා දී වලඳා වඳාලසේක. තැට්බත් පිළිගත් නායක තෙරුන්වහන්සේ පූවහු දිවයින දාලොස් දහසක් දෙනාවහන්සේට දන්දී වලඳා වඳාලසේකු"යි කියා මේ සැටියේ පෙරපුත්තාහය මහතෙරුන්වහන්සේ රෑශ්පුරුවන් සිත් පැහැදුම් සේක.

රජුගේ ආයාවනය හා අනුගාසනය

ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහරජ තෙරුන්වහන්සේට මේ සේ දැන්විය. "ස්වාමිනි, මම සුවිස හමුරුද්දක් රාජ්‍ය කරන්නේම හික්ෂ සංස්යාවහන්සේ ට උපකාරිව සිටියෙමි. එ බැවින් මාගේ ගරිරය ද සංස්යාවහන්සේට උපකාරි වේ දැ සි, එ සේ හෙයින් මා මල කළ මාගේ ගරිරය රුවන්වැලි දාගබි වහන්සේ සම්පයෙහි පොහො කරන මළවහි දවා වඳාල මැනවැ"යි දන්වා ඉක්බිති දුටුගැමුණු මහරජ මලණුවන් තිස්ස කුමාරයන් ගෙන්වා කියන්නේ "මලණ්ඩ, තිස්ස කුමාරයෙනි, මාගේ මහ ආගැබේ හි නො නිමි කරමාන්ත යෙක් ඇත්තාම, ඒ මෙහෙවර ද යහපත් කොට කරවා ලව. සවස උදැසන ම දාගබිවහන්සේට මල්පහන් පූජා කරව. දවස තුන් වේලෙ හි සක්පනුව මේ ආදිඩු පූජා සත්කාර කරවව. මා තබාදු දන්වැට නො පිරිහෙලා දෙවාලව. මහසංස්යාවහන්සේට කළ මතා සියලු උපස්ථානය හි ප්‍රමාද නො වව. තොප දිවියක්මේ හි ද සිහි ඇති වව. ලංකා වාසීන්ට කිසි පිඩාවක් නො කොට දැහැමෙන් සෙමනේ රජ කරව"යි මේ ලෙස මලණුවන්ට අනුගාසනා කොට මුවෙන් නො බැණ වැදහානාත් රෑශ්පුරුවන්ට සයානු කෙළක් රහතුන්වහන්සේ බණපිරුවන්ට පටන්ගත් සේක. එ වේලෙ හි සඳිව්‍යලොකයෙන් දෙවියෝ රථසයක් ගෙනවුත් පිළිවෙළින් තබා ආකාසය හි සිට ගෙන රෑශ්පුරුවන්ට මේ සේ දන්වන්නාහු, "දෙවයෙනි, අප ගේ දෙවිලොව රමාය. අප ගේ දිවය ලෝකය හි ආයුෂයත් බොහෝ ය. එ සේ හෙයින් අප ගේ දිව්‍ය ලෝකයට වැඩිය මැනව, අප ගේ දිව්‍යලොකයට වැඩිය මැනවැ"යි කියා සදෙවිලොව දෙවියෝ වෙන වෙනම රෑශ්පුරුවන්ට ආරාධනා කළ හ. දෙවියන් කි බස් ඇසු රෑශ්පුරුවෝ දෙවියන්ට කියන්නාහු, "යමිතාක් මම බණ අසම් ද, ඒතාක් ඉවසට" යි ඒ දෙවතාවන්ට දකුණු ඕසවා සංඛා කළ හ. රෑශ්පුරුවන් කළ සංඛාව දැක මහාසංස්යා වහන්සේ පිරුවමින් සිටි බණ තබා වඳාල සේක.

එ වේලෙ හි රෑශ්පුරුවෝ බණ වැළකුබව දැක "ස්වාමිනි, පිරුවමින් සිටි බණ නොපිරුවා තබා වඳාල් කුමකට දෝජා, දි විවාල හ. එ විට රෑශ්පුරුවන්ට මහාසංස්යා වහන්සේ වධාරනසේක්, "දෙවයෙනි, තොප අතින් සංඛා කොට වැකු හෙයිනැ"යි වඳාල සේක. එතෙපුල් ඇසු රෑශ්පුරුවෝ කියන්නාහු, 'ස්වාමිනි, මම තුම්බන්සේලා පිරිවානා බණ වලකා සංඛා කෙළෙම් නො වෙමි. දෙවතාවෝ සඳිව්‍ය ලොකයෙන් රථ සයක් ගෙනවුත් සිට තම තමන්ගේ දිව්‍ය ලොකයට මා යනු කැමැති ව ආරාධනා කෙළු ය. එ සේ හෙයින්, 'යම තාක් මම බණ අසම්, ඒ තාක් බලව'යි කියා සංඛා කෙළෙම්, දැන්වු හ. එ අසා සමහර කෙනෙක් සිතන්නාහු, "මේ දුටුගැමුණු මහ රෑශ්පුරුවෝ මරණ හයින් හයපත්ව නන්දෙඟන්නාහ. එ බැවින් මරණෙ හි නො බන කෙනෙක් නම් නැතැ"යි සිතු හ. ඔවුන් ගේ සිත් දත් පෙරපුත්තාහය මහ තෙරුන්වහන්සේ රෑශ්පුරුවන්ට වධාරන සේක්, "දෙවයෙනි, සියල්ලවුන් ගේ සැක දුරුකොට සදෙවිලොවින් ආ රථවල

මල්දම එල්ව"යි වදාලසේක. එවිලෙ හි තෙරුන්වහන්සේ වදාල බස් ඇසු දුටුගැමුණු මහරජ්පුරුවෝ ආකාශයට මල්දම සයක් දමන්නට සම්මත කළ හ. එ සේ දැමූ මල්දම සය ගොසින් වෙන වෙනම රථවල එලුණේය. එ වේලෙ හි බොහෝදෙන රථ ඉස්වල එලෙන්නාවූ මල්දම දැක සැක දුරු කළ හ.

ස්වර්ග ප්‍රාප්තිය

ඉක්බිති රජ්පුරුවෝ තෙරුන්වහන්සේට දන්වන්නො, "ස්වාමිනි, සදෙවලොවින් කවර දෙවලොව යහපත්දු"යි විවාල හ. තෙරුන්වහන්සේ වදාරන සේක්, "දෙවයෙනි, තුසිතහවනය යහපත. බුදුවන සමය බලා හිඳිනා මෙම්තී, බොධිසත්වයෝ ත් එ හි ම වෙසෙති"යි වදාල සේක. එබස් ඇසු රජ්පුරුවෝ එ තුසිත හවනයේ හි ආලය කොට තමන් බැඳුවූ රුවන්වැලිදාගබි වහන්සේ බල බලා වැද හෙව මිය නිඳා පිතිදියක්හු මෙන් තුසිතහවනයෙන් ගෙනා රථයේ හි ඔපපාතිකව දිව්‍යපුතුයෙක් ව ඉපද තමන් කළ කුගල විපාකය මහාජනයාට ප්‍රකාශ කරන පිණිස රථයේ හි ම සිට සැට ගැලක් පුරා ලන ආහරණයෙන් සැරහි බොහෝදෙනා බල බලා සිටියදී ම රථයෙන් බැස තුන්විටක් රුවන්වැලි දාගබවහන්සේ වැද පැදකුණුකොට සයානුකෙළක් මහරහතුන් වහන්සේ වැද අවකාශ ඉල්වා ගෙන මලණු වන් ඇතුළත් රාජ්‍යවාසීන්ට "මා ලද්දා වූ මේ දිව්‍යම සම්පත් බලා හැම වේලෙ හි ම නො පමාව පින්කම කරව"යි සියල්ලවුන්ට අවවාද කොට තුසිත දිව්‍ය ලොකයට ගියා හ.

ඉක්බිති රජ්පුරුවන් මල පසු රජ්පුරුවන් ගේ සොලොස් දහසක් පුර ස්ත්‍රීඩු රජ්පුරුවන් මල බැඩු දැන තම තමන් ගේ තිසකේවැටී මූඛ පිට මැද හෙලා හැඩු ය. එ තැන් හි කරන ලද සාලාව මකුටසාලා නම් විය. තැවත රජ්පුරුවන් සැයට නැගු කල් හි බොහෝ දෙන දොභාත් මුදුනේ හි තබා ගෙන හැඩු හ. එ තැන් හි කරන ලද සාලාව විරවිත්ලසාලා නම් විය. රජ්පුරුවන් දැමූ තැන්හි මළව රාජමාලක නම් විය.

ඉක්බිති රජ්පුරුවන්ගේ මලණුවෝ, තිස්ස කුමාරයෝ, ඔවුනු පැලද බැණන් බැඳුවූ ඒ ආගැබ හි නො නිමි කොත්කැරල්ල හා සුනුමෙහෙවර කරවා කොත් පලද්වා පුරු කැරවූ හ.

එ සේ හෙයින් සත්පුරුෂයන් ගේ සිත් පහදවනු පිණිස කරන ලද එපවිසයේ හි රුවන්වැලි දාගබි කථාව මේ ලෙසින් කියා නිමවන ලදී.

මේ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ගේ පියාණන් කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවෝ මතු බුදු වන මෙම්තී බුදුන්ට පියවන්නාහු ය. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ගේ මැණියෝ විහාරමහාදේවී ඒ මෙතේ බුදුන්වහන්සේට මවු වන්නාහු ය. මේ දුටුගැමුණු රජ්පුරුවෝ ඔබට දකුණන් සවු වන්නා හ. තිස්ස නම් මලණු වෝ ඒ බුදුන්ට වමන් සවු වන්නා හ. කාවන්තිස්ස රජ්පුරුවන්ට නා වූ දුටු ගැමුණු රජ්පුරුවන්ට නැදි වූ අනුලාදේවී ඒ මෙතේ බුදුන් බුදු වන ජාතියෙ හි ගිහිගෙයි වැඩ හිඳිනා කළ ලක්ෂයක් බිසෝවරුන්ට ප්‍රධාන අග මෙහෙසුන් වන්නා හ. දුටුගැමුණු රජ්පුරුවන් ගේ පුතණුවෝ සාලිය රාජ කුමාරයෝ, ඒ මෙතේ

බුද්ධ්‍යන්වහන්සේට පූත් වන්නා හ. මේ දුටුගැමුණු රජීජුරුවන් ගේ භාණ්ඩාර රක්ෂාවේ හි සිටි සංස නම අමාත්‍ය ඒ මෙත්තී බුද්ධ්‍යන්වහන්සේට අග උපස්ථිරයක වන්නේ ය. ඒ භාණ්ඩාගාරීන් ගේ දු ඒ බුද්ධ්‍යන්ට අග උපස්ථිරයකා වන්නා හ. මේ සේ මොඩු හැමදෙනම මාගැහි කොට කරනලද පින්කම් ඇත්තාපු ඒ මෙත්තී බුද්ධ්‍යන්ගෙන් බණ අසා සිවු පිළිසිංහාපත් රහන් ව කොළඹර නිරුපයිගේ නිර්වාණ ධාතුවෙන් පෑ නිවන් පූර වදනා හ. සකල විද්‍යා වකුවර්තී පරාකුම පණ්ඩියන් විසින් කරනලද පූජවංස කළාව කියා නිමවන ලදී.

පූජවංස කළාව නිමි.